

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ŠKOLSKÁ INKLUZIVNÍ KONCEPCE KARLOVARSKÉHO KRAJE

Program:	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
Prioritní osa:	3 – Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání
Název projektu:	Implementace Krajského akčního plánu 1 v Karlovarském kraji
Reg. č. projektu:	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008476
Nositel projektu:	Karlovarský kraj

Obsah

Seznam použitých zkratk	4
Úvod	7
Vstupní analýza	9
Vznik analýzy	9
Karlovarský kraj	11
Demografické údaje	12
Vzdělávací soustava v Karlovarském kraji	13
Mateřské školy	15
Děti se speciálními vzdělávacími potřebami	16
Nákladovost vzdělávání (pro rodinu)	18
Stravování ve školní jídelně	18
Shrnutí	19
Základní školy	20
Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	21
Socioekonomické a kulturní znevýhodnění	23
Nadaní	24
Absence	25
Výchovná opatření	26
Nákladovost vzdělávání (pro rodinu)	28
Stravování ve školní jídelně	29
Ukončení vzdělávání v základní škole	30
Žáci, kteří odešli ze základní školy na víceletá gymnázia	31
Shrnutí	31
Střední školy	33
Počty žáků středních škol	34
Přijímací řízení	35
Záměry a nově přijatí do 1. ročníků SŠ	37
Uchazeči o přijetí na gymnázia podle délky studia	37
Úspěšnost u jednotné přijímací zkoušky	38
Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	39

Nadaní.....	40
Absence	40
Nákladovost vzdělávání (pro rodinu).....	44
Stravování ve školní jídelně	44
Absolventi středních škol.....	44
Jiné případy ukončení vzdělávání	45
Úspěšnost žáků u maturitní zkoušky – jarní + podzimní termín.....	45
Úspěšnost žáků u závěrečné zkoušky	46
Shrnutí	46
Další relevantní statistické údaje.....	48
Asistenti pedagoga	48
Nezletilí uchazeči o zaměstnání.....	48
Motivační a prospěchová stipendia.....	49
Projekty zjednodušeného vykazování (tzv. šablony) v základních a mateřských školách.....	51
Projekty zjednodušeného vykazování (tzv. šablony) ve středních školách	53
Pedagogicko - psychologická poradna Karlovy Vary	54
Speciálně pedagogické centrum Karlovy Vary.....	56
Speciálně pedagogické centrum pro děti a žáky s vadami řeči	58
Středisko výchovné péče	60
Neziskové organizace	61
Obecní policie / asistenti prevence kriminality	65
Platy učitelů	66
Shrnutí	68
Strategická část.....	70
Školská inkluzivní koncepce.....	70
Uvedení do problematiky tvorby koncepce	70
Pracovní skupina pro vznik Školské inkluzivní koncepce.....	74
SWOT analýza	77
Tvorba koncepce	79
Motivační systém.....	95
Absence motivace ke vzdělávání.....	96

Rodiče	96
Dítě, žák	96
Učitel.....	97
Pracovní skupina pro tvorbu Motivačního systému.....	98
Cílové skupiny motivačního systému	99
Podrobné rozpracování	100
Konzultační skupiny	108
Přílohy.....	110
Použité zdroje	110
Citace	111
Tabulky	111
Obrázky.....	113
Grafy	113

Seznam použitých zkratk

AP	asistent pedagoga
APIV	Akční plán inkluzivního vzdělávání
APK	asistent prevence kriminality
a.s.	akciová společnost
ASZ	Agentura pro sociální začleňování
BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CJL	český jazyk a literatura
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
EU	Evropská unie
G	gymnázium
GDPR	The General Data Protection Regulation
HVP	hlavní vzdělávací proud
CH	Cheb
IQ	intelligence quotient
IVP	individuální vzdělávací plán
KA	klíčová aktivita
KAP 1	Krajský akční plán 1
KK	Karlovarský kraj

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

KV	Karlovy Vary
KVC	Krajské vzdělávací centrum
KÚ	krajský úřad
MAP	Místní akční plán
MAS	Místní akční skupina
MAT	matematika
MěÚ	městský úřad
MP	Městská policie
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	motivační systém pro žáky ohrožené předčasným ukončením vzdělávání
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	maturitní zkouška
NIDV	Národní institut dalšího vzdělávání
NNO	nestátní neziskové organizace
NÚV	Národní ústav vzdělávání
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
OP VVV	operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OSPOD	odbor sociálně-právní ochrany dětí
OŠ	odbor školství
OŠMT	odbor školství, mládeže a tělovýchovy
PČR	Policie České republiky
PISA	Programme for International Student Assessment
P-KAP	Podpora krajského akčního plánování
PMS	probační a mediační služba
PO	podpůrné opatření
PP	pedagogický pracovník
PPČ	přímá pedagogická činnost
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
SO	Sokolov
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně-pedagogické centrum
SRP	Strategické řízení a plánování ve školách a v územích
SŠ	střední škola
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SYPO	Systém podpory pedagogických pracovníků
ŠAP	Školní akční plán
ŠIK	Školská inkluzivní koncepce
ŠPP	školní poradenské pracoviště
TIMSS	The Trends in International Mathematics and Science Study
TU	třídní učitel
VOŠ	vyšší odborná škola
VP	výchovný poradce
VŠ	vyšší škola

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ZČU	Západočeská univerzita
z.s.	zapsaný spolek
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZZ (v analýze)	závěrečná zkouška
ZZ (v ŠIK)	zákonný zástupce

Další seznam zkratk, který je uvedený ve strategické části naleznete na str.78.

Úvod

Cílem projektu Implementace Krajského akčního plánu 1 Karlovarského kraje je vytvořit fungující systém spolupráce mezi aktéry v území a zvýšit kvalitu výuky. K tomu je třeba identifikovat problémy a potřeby v jednotlivých oblastech intervencí a navrhnout vhodná řešení. Vzdělávací systém regionu je ovlivněn mnoha faktory.

Plánování a realizace společného školství je proces, který se týká celého systému vzdělávání a všech jeho aktérů. Rovný přístup ke vzdělávání a kvalita výuky jsou rukou v ruce a jsou zárukou ekonomické prosperity celé společnosti. Demokratické vzdělávání je třeba vidět jako rozvíjející se koncept, kde mají témata rozmanitosti a společné výuky stále větší význam. Začíná být vnímáno na úrovni systému jako žádoucí způsob vzdělávání, které umožňuje nejen rovný přístup ke kvalitní edukaci, ale i spravedlivou a přiměřenou podporu zohledňující různé vzdělávací potřeby dětí a žáků tak, aby plně využili svého potenciálu, aby se nevytvářely bariéry a nesnižovaly se nároky na žádné skupiny. Inkluzivní vzdělávání v EU je nutnou podmínkou pro vytváření sociální koheze v souvislosti s demokratickými principy a dodržováním lidských práv.

Včasná a účinná podpora všestranného rozvoje každého dítěte a žáka ze strany rodiny, pedagoga, dalších odborníků a okolní společnosti musí stát na počátku vzdělávací dráhy i ve všech situacích, při kterých potřebuje zvýšenou podporu. Cílem je, aby podpora pro děti a žáky, byla poskytnuta:

- co nejdříve
- co nejflexibilněji (pokud nefunguje jeden přístup, zvolit jiný)
- co nejlépe (bez negativních vedlejších účinků)
- co nejbližší (s možností využití škol hlavního vzdělávacího proudu)
- pouze po nezbytnou dobu.

V současné době pracuje odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Karlovarského kraje na úpravě oborové struktury středních škol tak, aby byly naplněny požadavky škol, trhu práce a absolventi byli dobře zaměstnatelní (tedy, aby jejich kompetence odpovídaly dosaženému vzdělání). Dne 13. 09. 2018 byla zastupitelstvem kraje projednána zákonodárná iniciativa o přesunu kompetencí týkající se předpokládaného počtu přijímaných uchazečů do jednotlivých oborů vzdělání a forem vzdělávání z ředitelů středních škol na zřizovatele, v současné době je předložena k projednání na vládní úrovni. Současně byla změněna Pravidla pro poskytování stipendií žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech vzdělání ve středních školách zřizovaných Karlovarským krajem tak, aby plnila svou motivační funkci ideálním způsobem. Karlovarský kraj mimo jiné podporuje návrat absolventů vysokých škol zpět do kraje prostřednictvím stipendijního programu pro studenty vysokých škol, nabízí řadu dotačních programů zaměřených na sport, volný čas, prevenci rizikového chování dětí, podporu nekvalifikovaných pedagogů, finančně podporuje organizaci výstav středních škol pro žáky základních škol, finančně podporuje výuku Pedagogické fakulty ZČU Plzeň v Karlových Varech pro nekvalifikované pedagogy.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

V projektu Implementace KAP 1 v KK je naplánována klíčová aktivita KA 4 Podpora inkluze. V jejím rámci Karlovarský kraj zpracovává Školskou inkluzivní koncepci a Motivační systém pro žáky ohrožené předčasným ukončením vzdělávání. Nejprve byly vypracovány analýzy potřeb v daných oblastech, které byly posléze spojeny do jednoho dokumentu, ve kterém na sebe daná témata logicky navazují v souladu s Metodikou rovných příležitostí. Byly sestaveny dvě pracovní skupiny z řad odborníků, kteří se ve své denní praxi zabývají vzděláváním na teoretické i praktické úrovni. Realizační tým inicioval pravidelná setkávání všech realizátorů ŠIK v České republice, poskytl svou analýzu ke sdílení a též vypracoval osnovu analýzy jako vstupní materiál pro diskuzi o sběru dat podle Metodiky rovných příležitostí.

V průběhu celého procesu zpracování Školské inkluzivní koncepce jsme spolupracovali s:

Agentura pro sociální začleňování

Národní institut dalšího vzdělávání – APIV B

Národní ústav pro vzdělávání - PKAP

Česká školní inspekce – krajský inspektorát KK

Pedagogicko-psychologická poradna

Středisko výchovné péče

Speciálně pedagogické centrum

Realizátoři projektů Místní akční plány II – pracovní skupiny pro rovné příležitosti

Realizátoři Školských inkluzivních koncepcí v ČR

Ředitelé škol, PP různých stupňů vzdělávání

Pracovníci odboru školství, mládeže a tělovýchovy Karlovarského kraje

Odbor sociálních věcí – koordinátor pro romské záležitosti a národnostní menšiny a integraci cizinců
orgán sociálně-právní ochrany dětí

Neziskové organizace působící na území Karlovarského kraje

Vstupní analýza

Vznik analýzy

Nejprve byla sumarizována statistická data ze zdrojů doporučených v Metodice rovných příležitostí ve vzdělávání pro prioritní osu 3 OP VVV, č. j.: MSMT-34985/2017-2 (dále jen „Metodika“), v testu je dále používán pouze termín „Metodika“ a z dalších dat, která jsou pro odborný tým relevantní. Pracovní skupiny se sešly na první společné schůzce dne 29. ledna 2018, poté schůzky probíhaly zvlášť. Formou brainstormingu členové pracovních skupin detekovali různé problémy týkající se inkluze, tak jak je nastavena zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), znění pozdějších předpisů a především vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, a současně možné příčiny ztráty motivace dětí a žáků pro vzdělávání.

Pracovní skupiny připravily několik anonymních dotazníkových šetření:

- pro pedagogické pracovníky - inkluze v současné podobě
- pro pedagogické pracovníky - demotivace žáků
- pro zákonné zástupce (klienty pedagogicko-psychologické poradny) – spokojenost se vzdělávací institucí jejich dítěte
- pro žáky 1. stupně ZŠ – spokojenost se vzdělávací institucí, do které chodí
- pro žáky 2. stupně ZŠ a SŠ – spokojenost se vzdělávací institucí, do které chodí.

Otázky dotazníkových šetření jsou přílohami P2a – e. Výsledky jsou součástí příloh P2a – c. Poslední dvě dotazníková šetření nebyla vyhodnocena do doby odevzdání koncepce z časových důvodů, ale vyhodnocení bude použito při revizi této koncepce. Dotazníky byly distribuovány do škol s prosbou o předání odkazu na elektronický formulář žákům, avšak větší množství škol preferovalo vyplňování v listinné podobě. Tyto odpovědi v listinné podobě převádí realizační tým do podoby elektronické, aby mohly být snáze vyhodnoceny. Je nutno podotknout, že se vždy jednalo o dobrovolné vyplňování. Odpovědi žáků z jednotlivých škol budou následně soustředěny podle jednotlivých škol a těm pak předány.

Ne všechna povinná data podle Metodiky jsou veřejně dostupná nebo školami zjišťovaná, proto pracovní skupina vytvořila ještě dotazník pro ředitele škol. Tyto dotazníky však nebyly vyplněny správně (zejména v oblasti výpočtů omluvených a neomluvených hodin), proto byli požádáni realizátoři projektů MAP II o spolupráci při vyjasnění těchto dat tak, aby byla možná jejich komparace. Do určeného termínu však nebyly zaslány vyplněné dotazníky ze všech území v Karlovarském kraji, proto nemohly být vyhodnoceny. Pracovní skupina, příp. realizační tým navazujícího implementačního projektu je vezme v potaz jako jedno z východisek pro další práci.

Pracovní skupina pro tvorbu ŠIK následně vypracovala SWOT analýzu (str. 76 - 77). Na jejím základě sestavila jednotlivé systémové, dlouhodobé a krátkodobé cíle (str. 80 - 93) této koncepce.

Ze SWOT analýzy vyplývá, že mezi silné stránky patří obzvláště otevřenost odborných poradenských zařízení ke spolupráci se školami, dostupná nabídka zdrojů a inspirací pro společné vzdělávání, rostoucí počet dětí a žáků se SVP integrovaných do běžných tříd, stejně jako rostoucí počet asistentů pedagoga nebo dostupné finanční zdroje na rozvoj rovných příležitostí. Mezi slabé stránky naproti tomu náleží přetíženost odborných pracovišť,

nadměrná administrativa spojená s uplatňováním rovných příležitostí ve vzdělávání, nedostatek odborných pracovníků, neustálená legislativa, resp. její časté změny a absence metodického a supervizního vedení PP a AP. Současně nejsou všechny školy bezbariérové. Jako hrozbu vnímají členové pracovní skupiny vyloučení dětí a žáků se SVP z kolektivu ostatních spolužáků, striktní uplatňování společného vzdělávání „za každou cenu“ – tedy bez rozmyslu – navýšení neobvyklých situací ve škole, na které nejsou aktéři vzdělávání připraveni nebo nedostatek podpory žáků bez SVP, stejně tak i nedostatečnou podporu PP, kteří jsou se společným vzděláváním vnitřně ztotožnění ze strany kolegů, nadřízených atd. Je však nutné vidět i příležitosti, které s sebou zavádění inkluzivních opatření přináší, jako například možnost čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU, zlepšení podmínek pro zvýšení kvalifikace PP zejména v oblasti rovných příležitostí, rozvoj nových metod a forem výuky, zaměření na individuální přístup ke každému žákovi, rozvoj programů pro děti a žáky se SVP na zklidnění, které mohou využívat i ostatní žáci.

Ve strategické části se tvůrci koncepce zaměřili na cíle krátkodobé, dlouhodobé i systémové, ve kterých jsou navrhovány některé legislativní úpravy školského zákona a dalších souvisejících předpisů. Mezi dlouhodobé cíle pak byla zařazena opatření, která již svým obsahem budou vyžadovat delší časový horizont pro jejich splnění, například rozvoj komunitních aktivit v obcích, kde škola má charakter komunitního centra, zajištění dlouhodobého financování vzdělávání dětí a žáků mimo výuku, zajištění dostatečného počtu odborných pracovníků ve třídách, změna vyučovacích metod ve školách, jakož i zajištění bezbariérovosti a orientačních systémů ve školách i v ŠPZ. Do krátkodobých cílů byly zařazeny některé počáteční kroky vedoucí ke splnění cílů dlouhodobých či systémových a také ty, které lze splnit v kratším časovém horizontu. Jedná se především o otevření školy a vzdělávacího procesu zákonným zástupcům, s čímž souvisí i poskytování poradenství na půdě školy, zlepšení celkového klimatu ve škole vytvořením podmínek pro relaxaci žáků i pedagogů, zavedení supervizních aktivit, snížení administrativy a zjednodušení podmínek čerpání finančních prostředků sestavením podnětů na MŠMT a další poskytovatele dotací ve smyslu snížení administrativy ve spojení s podpůrnými opatřeními atd., ale také zahájení jednání se zřizovateli škol, kteří též kladou na školy určité administrativní nároky. Žádosti o poskytování informací týkajících se vzdělávání přichází na školy tedy ze strany MŠMT a jím řízených organizací, zřizovatele, a dalších institucí, které se zabývají vzděláváním, školy jsou tím velice přetíženy. Proto je jedním z navrhovaných opatření vytvoření jednotné podrobné struktury výroční zprávy dle Metodiky. Cíle se věnují i vzdělávání pedagogických pracovníků, a to na všech úrovních, od asistentů pedagoga, přes učitele, po vedení škol. Neopomínají ani opatření týkající se vzdělávání žáků nadaných či pocházejících z odlišného kulturního prostředí. Vytvoření profilu uchazeče může napomoci správně cílenému výběru studijního oboru na střední školy a tím i zabránit předčasným odchodům ze vzdělávání. Dále je potřebné zmapovat počty odborných pracovníků (školních psychologů, speciálních a sociálních pedagogů) v kraji a bezbariérovost škol a ŠPZ.

Pracovní skupina pro tvorbu MS došla k závěru, že demotivace žáků je spíše důsledkem různých faktorů. Těmi je demotivace rodin/zákonných zástupců a pedagogických pracovníků pro vzdělávání, případně rozčarování ze vzdělávacího systému. Motivační systém pro žáky ohrožené předčasným ukončením vzdělávání včetně popisu postupu svého vzniku začíná od str. 94.

Tato koncepce slouží jako výchozí dokument pro podporu spolupráce mezi aktéry v území a měla by přispět ke zvýšení kvality výuky v Karlovarském kraji. Jedná se o „živý“ dokument, který by měl procházet revizí každý rok a jeho doplnění o nová data a zjištění v území je žádoucí. V případě zájmu o spolupráci na revizi koncepce kontaktuje Ing. Zuzanu Žitnou, hlavní manažerku projektu, zuzana.zitna@kr-karlovarsky.cz, tel.: 354 222 179.

Karlovarský kraj

Karlovarský kraj leží na nejzápadě Česka a sousedí s Ústeckým a Plzeňským krajem a s německými spolkovými zeměmi Bavorsko a Sasko. Z hlediska počtu obyvatel je nejmenším krajem České republiky. K 1. 1. 2017 zde žilo 296 749 obyvatel (dle ČSÚ).

Obrázek 1: Mapa ČR - Karlovarský kraj

Administrativně se kraj dělí na tři okresy: Karlovy Vary, Sokolov a Cheb, v nichž se nachází sedm obcí s rozšířenou působností.

Obrázek 2: Karlovarský kraj - okresy

Demografické údaje

V této kapitole bylo čerpáno především z podkladů Českého statistického úřadu. K 31. 12. 2016 žilo v Karlovarském kraji celkem 296 749 obyvatel, osob do 19 let bylo 57 942, což představuje 19,53 %. Největší pokles byl ve sledovaném období zaznamenán ve věkové kategorii 15 - 19 let, a to o 6 826 lidí.

Tabulka 1 Počty obyvatel v Karlovarském kraji dle věku k 31.12.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Věk										
0 - 4 let	15 367	16 020	16 518	16 779	16 760	16 040	15 258	14 551	13 967	13 866
5 - 9 let	14 264	14 230	14 373	14 526	14 305	14 871	15 676	16 354	16 735	16 480
10 - 14 let	15 537	14 689	14 020	13 811	13 551	13 630	13 546	13 582	13 680	14 139
15 - 19 let	20 283	19 754	18 838	17 798	16 182	15 177	14 324	13 654	13 458	13 457
Celkem	65 451	64 693	63 749	62 914	60 798	59 718	58 804	58 141	57 840	57 942

Zdroj: Český statistický úřad, dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/45964418/33021217k1.pdf/6a8f029e-f4e7-4c86-8c99-880201e1a471?version=1.9>

S poklesem počtu obyvatel bude docházet i k podstatnému stárnutí populace, a tím i k poklesu mladé populace. V roce 2016 činil podíl mladých lidí do 19 let na celkové populaci kraje 19,53 %, v roce 2030 to bude o 2,55 % méně, v roce 2040 pak o 3,74 % méně a v roce 2050 o 3,64 % méně.

Tabulka 2 Výhled počtu obyvatel v Karlovarském kraji podle věku

Rok	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Obyvatelstvo celkem	292 556	285 959	279 222	272 133	264 870	257 893	251 437
z toho ve věku 0-19 let	55 852	53 096	47 410	43 730	41 813	40 769	39 943
podíl v %							
0 - 4 let	14,2	13,9	13,4	13,6	14,6	15,1	14,9
5 - 9 let	16,2	15,3	14,5	14,2	14,8	15,6	15,9
10 - 14 let	18,2	17,3	15,8	15,2	15,3	15,6	16,2
15 - 19 let	15,5	19,6	18,0	16,7	16,5	16,3	16,4

Zdroj: Český statistický úřad, dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/45964418/33021217k1.pdf/6a8f029e-f4e7-4c86-8c99-880201e1a471?version=1.9>

Z této statistiky vyplývá, že reforma školství v Karlovarském kraji s dlouhodobou perspektivou má své jasné odůvodnění, a že se bude muset přizpůsobit predikovanému vývoji (pokud se zodpovědné orgány nepokusí tento předpoklad zvrátit).

Vzdělávací soustava v Karlovarském kraji

Přehled o školách a školských zařízeních, které působí v Karlovarském kraji, je uveden v následující tabulce, a to v členění podle okresů a zřizovatelů.

Tabulka 3 Školy a školská zařízení zapsané v rejstříku škol a školských zařízení k 31. 08. 2018

Škola/školské zařízení	Počet škol a školských zařízení							
	podle okresů				podle zřizovatele			
	celkem	CH	KV	SO	MŠMT	kraj	obec*	soukr. a církev
Mateřská škola	126	42	45	39		2	116	8
z toho MŠ při zdravotnickém zařízení	2	1	1			2		
Základní škola	109	34	44	31	1	4	99	5
z toho ZŠ při zdravotnickém zařízení	2	1	1			2		
Základní umělecká škola	20	6	8	6		1	19	
Střední škola	34	9	18	7	1	22	2	9
z toho jazyková škola s pr. st. jaz. zkoušky	1		1			1		
Vyšší odborná škola	4	1	3			4		
Středisko praktického vyučování	1		1					1
Školní hospodářství	3	2	1			3		
Domov mládeže	8	3	3	2		8		
Dětský domov	4	2	2		1	3		
Výchovný ústav	1		1		1			
Středisko volného času	1		1					1
Dům dětí a mládeže	15	5	4	6				15
Školní družina	108	34	43	31		3	100	5
Školní klub	8		8					8
Školní knihovna	1		1					1
Školní jídelna	169	52	62	55	1	9	156	3
Školní jídelna - vývařovna	2	1		1			1	1
Školní jídelna - výdejna	31	14	10	7		2	21	8
Pedagogicko-psychologická poradna	1		1				1	
Speciální pedagogické centrum	2		2				1	1
Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	2		1	1			1	1
Celkem	651	205	260	186	5	65	541	40

vysvětlivky*obec nebo svazek obcí

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Činnost těchto 651 škol a školských zařízení vykonávalo celkem 264 právnických osob, z toho 85 v okrese Cheb, 99 v okrese Karlovy Vary a 80 v okrese Sokolov. Celkem 33 jejich bylo zřízeno Karlovarským krajem, 212 obcemi, 17 soukromíkem, 1 MŠMT a 1 církví.

Kromě běžných stupňů vzdělání existovalo v minulosti v Karlovarském kraji celkem 19 základních škol praktických, které jsou označovány také jako speciální nebo zvláštní školy. V současné době zůstaly základní

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

školy s největší zkušeností s prací se žáky se SVP v těchto městech: Karlovy Vary, Ostrov, Bochov, Toužim, Aš, Horní Slavkov, Chodov, Cheb, Kraslice, Mariánské Lázně.

V Karlovarském kraji jsou omezené možnosti, jak dosáhnout vysokoškolského vzdělání:

- Vysoká škola finanční a správní, a.s. - soukromá
- Fakulta ekonomická Západočeské univerzity v Plzni (Cheb) - veřejná
- Fakulta životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze (K. Vary) – veřejná
- Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze (Cheb) - veřejná

V Karlových Varech jako krajském městě nesídlí regulérní vysoká škola, proto naši absolventi středních škol odjíždějí za terciálním vzděláním do jiných měst, kde navážou pracovní kontakty a zpravidla tam zůstanou žít. Karlovarský kraj se snaží motivovat vysokoškolské studenty poskytováním stipendií s cílem povzbudit je, aby se po absolutoriu vrátili zpět do kraje. Odliv mladých lidí představuje pro náš kraj velký problém, jak je patrné z tabulek č. 1 a 2. Zejména v situaci, kdy i lidé ve středním a vyšším věku hledají pracovní příležitosti mimo náš region, ať už je to v blízkém Německu, jiné cizí zemi, nebo jiném kraji ČR. Tato situace se bohužel týká i pedagogických pracovníků, kteří odchází za lepším výdělkem do jiného oboru. Důsledkem je alarmující nedostatek kvalifikovaných pedagogických pracovníků, který bude jen vzrůstat vzhledem k vysoké průměrné věkové hranici učitelů. Karlovarský kraj proto již několik let poskytuje dotaci na podporu nekvalifikovaných pedagogů k získání plné kvalifikace. Dále ve spolupráci s Fakultou pedagogickou Západočeské univerzity v Plzni probíhá na Střední pedagogické škole, gymnáziu a vyšší odborné škole Karlovy Vary magisterské studium pro doplnění kvalifikace učitele 1. stupně ZŠ a bakalářské studium pro učitele MŠ.

Mateřské školy

Tabulka 4 Mateřské školy podle zřizovatele

školní rok		kraj	obec	soukromník	církev	celkem
15/16	CH	1	38	1	1	41
	KV	1	40	4	0	45
	SO	0	38	1	0	39
	KK	2	116	6	1	125
16/17	CH	1	38	1	1	41
	KV	1	40	4	0	45
	SO	0	38	1	0	39
	KK	2	116	6	1	125
17/18	CH	1	38	2	1	42
	KV	1	40	4	0	45
	SO	0	38	1	0	39
	KK	2	116	7	1	126

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Kraj zřizuje 2 mateřské školy, které fungují při zdravotnických zařízeních, dalších 116 mateřských škol je zřizováno obcemi a 8 soukromými subjekty nebo církvemi (viz tabulka č. 3).

Tabulka 5 Třídy a děti mateřských škol podle druhu poskytované péče

		15/16				16/17				17/18			
		Běžné třídy		Třídy pro děti se SVP		Běžné třídy		Třídy pro děti se SVP		Běžné třídy		Třídy pro děti se SVP	
		počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí
CH	celodenní	118	2850	7	89	114	2710	5	60	115	2684	6	70
	polodenní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkem	118	2850	7	89	114	2710	5	60	115	2684	6	70
KV	celodenní	146	3505	1	14	146	3350	1	12	147	3463	1	16
	polodenní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkem	146	3505	1	14	146	3350	1	12	147	3463	1	16
SO	celodenní	115	2795	1	18	114	2706	1	18	114	2676	1	18
	polodenní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkem	115	2795	1	18	114	2706	1	18	114	2676	1	18
KK	celodenní	379	9150	9	121	374	8766	7	90	376	8823	8	104
	polodenní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkem	379	9150	9	121	374	8766	7	90	376	8823	8	104

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Ve srovnání se školním rokem 2016/2017 došlo k mírnému nárůstu počtu dětí v běžných třídách o 57 dětí, tj. o 1,5 %, celkového počtu všech dětí, z čehož vyplývá, že se zastavil trend snižujícího se počtu dětí umístěných v mateřských školách. Vzhledem ke skutečnosti, že byla legislativně stanovena povinnost předškolního vzdělávání dětí v posledním školním roce před nástupem k základnímu vzdělávání, je možné, že vývoj v počtu dětí v předškolním vzdělávání bude v následujícím období odlišný od vývoje v předchozích letech.

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Tabulka 6 Děti a třídy mateřských škol podle druhu znevýhodnění

Školní rok	Lokalita	Mentální postižení	Sluchové	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Souběžné postižení více vadami	Vývojové poruchy	Autismus	Celkem
			postižení							
Děti										třídy/děti
14/15	CH	4	2	1	70	2	3	1	6	7/89
	KV	0	0	1	39	0	1	0	0	4/41
	SO	0	0	0	18	0	0	0	0	1/18
	KK	4	2	2	127	2	4	1	6	12/148
15/16	CH	1	2	2	65	4	4	2	5	7/85
	KV	0	0	0	14	0	0	0	0	1/14
	SO	0	0	0	18	0	0	0	0	1/18
	KK	1	2	2	97	4	4	2	5	9/117
16/17	CH	0	1	1	47	2	9	0	0	5/60
	KV	0	2	0	10	0	0	0	0	1/12
	SO	0	0	0	18	0	0	0	0	1/18
	KK	0	3	1	75	2	9	0	0	7/90
17/18	CH	0	0	11	47	0	9	0	3	6/70
	KV	0	0	0	13	0	2	1	0	1/16
	SO	0	0	0	18	0	0	0	0	1/18
	KK	0	0	11	78	0	11	1	3	8/104

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

V současné době je správně užíváný termín „znevýhodnění“, avšak náš zdroj čerpal data z výkazů MŠMT, kde se vyznačují počty „postižených“. Toto slovo je součástí této analýzy kvůli dodržení terminologie zdroj.

Ve srovnání s rokem 2016/2017 došlo v roce 2017/2018 k nárůstu počtu dětí s postižením ve třídách mateřských škol samostatně zřízených pro děti se zdravotním znevýhodněním o 15,5 %.

Tabulka 7 Individuálně integrované děti podle druhu znevýhodnění v mateřských školách

17/18	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Souběžné postižení více vadami	Vývojové poruchy	Autismus	14/15	15/16	16/17	17/18
CH	2	0	2	10	4	9	9	1	23	33	32	37
KV	5	1	0	7	3	11	7	3	35	34	30	37
SO	3	1	0	13	2	9	1	3	23	15	19	32
KK	10	2	2	30	9	29	17	7	81	82	81	106

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

V současné době je správně užíván termín „znevýhodnění“, avšak náš zdroj čerpal data z výkazů MŠMT, kde se vyznačují počty „postižených“. Toto slovo je součástí této analýzy kvůli dodržení terminologie zdroje.

Ve srovnání se školním rokem 2016/2017 vzrostl v roce 2017/2018 celkový počet individuálně integrovaných dětí se zdravotním znevýhodněním v mateřských školách o 30,8 %. Jedním z důvodů tohoto nárůstu je větší zájem rodičů o zapojení svého dítěte do běžné mateřské školy.

Tabulka 8 Jinak znevýhodněné děti a nadané děti

Školní rok	Lokalita	Jinak znevýhodněné děti celkem		z odlišného kult. prostředí	jiné životní podmínky - socioekonomické	kombinace	Nadaní	z toho mimořádně nadaní
2016/2017	CH	5	z toho	0	5	0	0	0
	KV	74		68	6	0	2	1
	SO	0		0	0	0	0	0
	KK	79		68	11	0	2	1
2017/2018	CH	8		1	7	0	0	0
	KV	48		35	3	10	5	0
	SO	9		1	3	5	0	0
	KK	65		37	13	15	5	0
2018/2019	CH	0		0	0	0	0	0
	KV	7		2	5	0	7	0
	SO	2		2	0	0	0	0
	KK	9		4	5	0	7	0

zdroj: školní matriky

Tento údaj se začal sledovat až v roce 2016. Ve srovnání mezi školním rokem 2017/2018 a 2018/2019 klesl počet dětí znevýhodněných socioekonomickou nebo kulturní situací v rodině o 86 % a počet mimořádně nadaných dětí stoupl o 40 %.

Nákladovost vzdělávání (pro rodinu)

Nákladovost vzdělávání byla zjišťována dotazníkovým šetřením elektronicky. Z celkového počtu oslovených 126 mateřských škol odpovědělo 47 MŠ, tedy 37 %. Byl vypočítán průměrný náklad při vstupu do 1. ročníku ve výši 1 188,00 Kč. Jedná se o nákup nutného ošacení, obuvi, příp. hygienických potřeb.

Dále byly zjišťovány přibližné náklady v jednotlivých ročnících předškolní docházky. Průměrná částka je ve výši 1 574,00 Kč ročně. V tomto případě se jedná o vstupné do divadel, na koncerty a jiné kulturně vzdělávací akce, případně výuku cizího jazyka v rámci běžného denního režimu školy.

Další dotazovanou položkou v případě mateřských škol byly náklady na volnočasové aktivity organizované školou v odpoledních hodinách, jde o různé kroužky, hudební, pohybové apod. Průměrný náklad je ve výši 1 400,00 Kč ročně.

Tyto údaje byly podrobně zjišťovány realizátory projektu Místní akční plán II, do termínu odevzdání této analýzy nebyly za celé území kraje k dispozici. Údaje budou vyhodnoceny a zařazeny do analýzy při revizi Školské inkluzivní koncepce. Realizační týmy projektu MAP II budou pokračovat v jejich sběru tak, aby byl vytvořen komplexní obraz situace dle Metodiky.

Stravování ve školní jídelně

Údaje týkající se stravování v MŠ v kraji byly vyhledány pouze u škol zřízených obcemi (116 viz tabulka č. 3), na které má státní správa vliv, nikoliv v privátním nebo jiném sektoru.

Tabulka 9 Poměr strávníků k celkovému počtu dětí v MŠ

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Počet dětí celkem - celodenní	8 927	8 770	8 370	8 421
Počet strávníků	8 842	8 782	8 345	8 436

stav vždy k 30. 09., zdroj: školní matriky

Naprostá většina mateřských škol má svou vlastní kuchyni, kde se denně vaří čerstvé jídlo: svačina, oběd, svačina. Všechny MŠ sledují počty vydaných jídel, tedy počty strávníků. V některých případech je více strávníků než počet žáků v MŠ, které jsou přihlášeny na celý den. To může být způsobeno tím, že je oběd vydán i žákům, kteří jsou přihlášeni jen na půlden. Naopak v případě, že je v MŠ méně strávníků než je počet „celodenních žáků“, jde o vlastní speciální stravu konkrétního žáka. Některé MŠ zajišťují školní stravování žákům, jejichž rodiče si je nemohou dovolit z ekonomických důvodů. Většinou se jedná o nadační fond WOMEN FOR WOMEN nebo dotační program „Obědy do škol“, příp. jiné.

V rámci Karlovarského kraje je do projektu Obědy do škol zapojeno 12 MŠ a 6 MŠ a ZŠ spojených v jednu právnickou osobu; celkem je podpořeno 119 dětí a žáků, je to o 228 méně, než bylo původně plánováno.

Vyhodnocení této snahy podpořit rodiny v hmotné nouzi, resp. nabídnout dětem a žákům možnost stravovat se ve školní jídelně (ze socializačních, ale i životních důvodů), zatím asi není možné. Bude záležet na výsledcích dotazníkového šetření, resp. komentářů ředitelů škol, které provedou realizátoři MAP II.

Shrnutí

- nárůst počtu individuálně integrovaných dětí v běžných třídách MŠ způsobený větším zájmem rodičů o zapojení svých dětí do vzdělávání v běžných třídách, současně narůstá obecně počet dětí navštěvujících MŠ z důvodu zavedení povinné předškolní docházky
- díky vzdělávání pedagogů o společném vzdělávání včetně nadaných dětí narůstá počet takto detekovaných dětí
- z dotazníkového šetření vyplývá, že nákladovost pro rodinu v MŠ je školami poměrně dobře mapována, MŠ se cenově přizpůsobují sociální situaci rodin v dané oblasti
- počet dětí stravujících se v MŠ se snižuje vlivem nepříznivé socioekonomické situace v sociálně vyloučených lokalitách, i přes možnost financování z projektů Obědy do škol nebo WOMEN FOR WOMEN

Základní školy

Tabulka 10 Základní školy podle zřizovatele

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
15/16	CH	1	31	2	0	34
	KV	3	38	1	1	43
	SO	0	30	1	0	31
	KK	4	99	4	1	108
16/17	CH	1	31	2	0	34
	KV	3	38	2	1	44
	SO	0	30	1	0	31
	KK	4	99	5	1	109
17/18	CH	1	31	2	0	34
	KV	3	38	2	1	44
	SO	0	30	1	0	31
	KK	4	99	5	1	109

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Ve školním roce 2017/2018 bylo v Karlovarském kraji celkem 109 základních škol, z toho v okrese Cheb 34, v okrese Karlovy Vary 44 a v okrese Sokolov 31. Zřizovatelem 4 základních škol byl kraj, 1 základní školu zřizovalo MŠMT, 5 soukromníci a zbylých 99 obce. Tyto stavy počtu škol zůstávají již čtvrtý rok téměř beze změny.

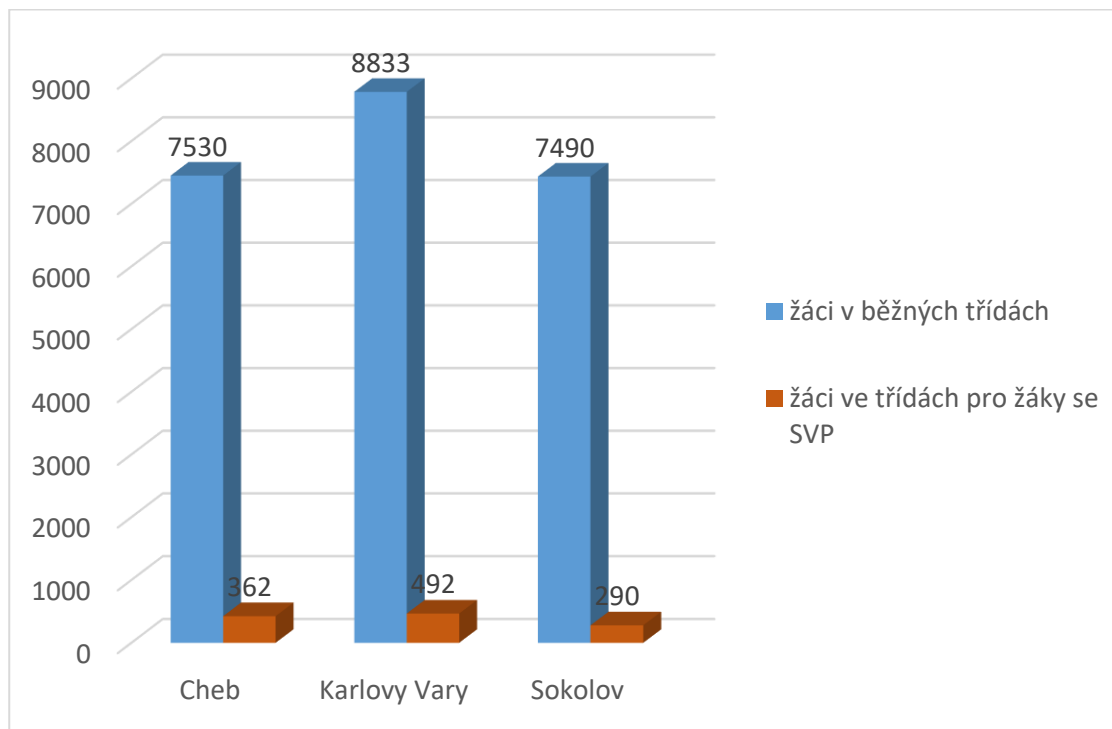
Tabulka 11 Třídy a žáci základních škol

Lokalita	16/17						17/18					
	Běžné třídy		Třídy pro žáky se SVP		Celkem		Běžné třídy		Třídy pro žáky se SVP		Celkem	
	počet žáků	z toho 1. st.	počet žáků	z toho 1. st.	počet žáků	z toho 1. st.	počet žáků	z toho 1. st.	počet žáků	z toho 1. st.	počet žáků	z toho 1. st.
CH	7450	4811	425	215	7875	5026	7530	4780	362	179	7892	4959
KV	8785	5565	466	287	9251	5852	8833	5558	492	271	9325	5829
SO	7434	4581	279	166	7716	4747	7490	4592	290	171	7780	4763
KK	23669	14957	1170	668	24839	15625	23853	14930	1144	621	24997	15551

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Ve srovnání s předcházejícím školním rokem vzrostl v kraji celkový počet žáků v běžných třídách základních škol o 184 žáků, t. j. o cca 0,78 %. Počet žáků ve třídách pro žáky se SVP se snížil o 26 žáků, t. j. o necelých 2,22 %. Růst počtu žáků v základních školách koresponduje s demografickým vývojem.

Graf 1 Grafické znázornění počtu žáků základních škol

Tabulka 12 Žáci v běžných třídách základních škol zřizovaných obcí

	Počet tříd				Počet žáků				Průměrný počet žáků na třídu			
	14/15	15/16	16/17	17/18	14/15	15/16	16/17	17/18	14/15	15/16	16/17	17/18
CH	322	327	336	335	7031	7132	7272	7346	21,84	21,81	21,64	21,93
KV	390	399	403	406	8344	8547	8681	8671	21,39	21,42	21,54	21,36
SO	340	344	350	353	7093	7185	7364	7410	20,86	20,89	21,04	20,99
KK	1052	1070	1089	1094	22468	22864	23317	23427	21,36	21,37	21,41	21,41

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Oproti předcházejícímu školnímu roku se zvýšil počet tříd o 5, což činí 0,45 % a zároveň došlo ke zvýšení počtu žáků o 0,47 %. Průměrný počet žáků ve třídě se nezměnil, trvale se jedná o 21 žáků na třídu.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Oproti minulému školnímu roku vzrostl počet žáků se SVP zařazených do vzdělávání v běžných třídách o 11,8 % (viz tabulka č. 13), počet žáků ve třídách pro žáky se SVP se snížil o 2,2 % a počet znevýhodněných žáků s IVP poklesl o 1,37 %. K pravidelnému nárůstu počtu těchto žáků dochází od školního roku 2011/2012 a je důsledkem uplatňování společného vzdělávání a zvýšeného zájmu rodičů o zařazení dětí do běžných tříd základních škol. S tímto trendem souvisí i postupný pokles žáků, kteří se vzdělávají ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Tabulka 13 Žáci se speciální vzdělávacími potřebami

Způsob vzdělávání	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Individuálně integrovaní žáci	814	802	920	1145	1418	1587	1800	2013
Žáci ve třídách zřízených pro žáky	1312	1230	1210	1148	1187	1177	1170	1144
Žáci s výukou dle individuálního vzdělávacího plánu	žáci s postižením							
	nadaní žáci	1052	1017	1130	1409	1635	1774	1864
		20	20	11	10	6	14	17
								20

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Tabulka 14 Individuálně integrovaní žáci podle druhu znevýhodnění

Školní rok	Lokalita	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Souběžné postižení více vadami	Vývoj. poruchy učení	Vývoj. poruchy chování	Autismus	Celkem
14/15	CH	8	4	3	9	10	8	283	64	13	402
	KV	23	11	5	11	8	15	391	108	11	583
	SO	18	7	7	16	4	9	283	80	9	433
	KK	49	22	15	36	22	32	957	252	33	1418
15/16	CH	15	4	2	17	8	6	338	78	14	482
	KV	19	13	6	5	9	18	442	122	13	647
	SO	11	6	7	13	3	13	295	100	10	458
	KK	45	23	15	35	20	37	1075	300	37	1587
16/17	CH	27	5	5	21	9	14	330	87	20	518
	KV	26	10	3	8	12	28	491	103	9	690
	SO	17	8	9	20	4	19	387	118	10	592
	KK	70	23	17	49	25	61	1208	308	39	1800
17/18	CH	31	6	5	25	5	51	299	101	10	533
	KV	17	5	3	15	10	49	628	92	7	826
	SO	20	12	8	29	2	55	425	99	4	654
	KK	68	23	16	69	17	155	1352	292	21	2013

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

V současné době je správně užíván termín „znevýhodnění“, avšak náš zdroj čerpal data z výkazů MŠMT, kde se vyznačují počty „postižených“. Toto slovo je součástí této analýzy kvůli dodržení terminologie zdroj.

Z okresního pohledu byl největší nárůst individuálně integrovaných žáků zaznamenán v okrese Karlovy Vary. Z hlediska druhu znevýhodnění jsou nevíce zastoupeny vývojové poruchy učení a chování žáků integrovaných do běžných tříd.

Tabulka 15 Třídy a žáci podle druhu znevýhodnění – třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona

Školní rok	Lokalita	Mentálně postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Souběžné postižení více vadami	Vývoj. poruchy učení	Vývoj. poruchy chování	Autismus	Celkem
14/15	CH	191	3	1	13	0	74	61	15	52	49/410
	KV	157	1	1	18	3	84	100	32	23	48/419
	SO	206	1	1	9	0	34	5	13	17	42/286
	KK	554	5	3	40	3	192	166	60	92	139/1115
15/16	CH	155	8	0	27	0	80	61	21	52	48/404
	KV	141	0	2	25	5	102	82	46	23	55/426
	SO	156	0	1	6	0	57	7	16	19	32/262
	KK	452	8	3	58	5	239	150	83	94	135/1092
16/17	CH	164	6	0	21	0	95	47	14	53	48/400
	KV	114	0	2	28	4	99	132	47	25	48/451
	SO	144	0	0	9	0	71	24	11	20	35/279
	KK	422	6	2	58	4	265	203	72	96	130/1170
17/18	CH	101	8	0	23	0	138	30	20	24	43/344
	KV	123	1	2	22	1	122	173	32	10	52/486
	SO	133	0	0	14	0	94	33	6	9	33/289
	KK	357	9	2	59	1	354	236	58	43	128/1144

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

V současné době je správně užíván termín „znevýhodnění“, avšak náš zdroj čerpal data z výkazů MŠMT, kde se vyznačují počty „postižených“. Toto slovo je součástí této analýzy kvůli dodržení terminologie zdroj.

Počet žáků se zdravotním znevýhodněním v těchto školách se meziročně snížil o 26 žáků, což činí 2,2 %, přičemž největší pokles byl vykazován v počtu žáků s mentálním postižením a vývojovými poruchami chování a autismem.

Socioekonomické a kulturní znevýhodnění

Tento ukazatel se v minulosti sledoval ve školních výkazech, resp. školních matrikách velice mizivě. Teprve od školního roku 2016/2017 se začalo prostředí, ze které dítě/žák pochází, sledovat podrobněji, školy uvádějí počty žáků z odlišného kulturního prostředí nebo s jinými životními podmínkami žáka, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními, kterým jsou rovněž poskytována podpůrná opatření.

Tabulka 16 Počty žáků jinak znevýhodněných

Školní rok	Lokalita	Jinak znevýhodnění žáci celkem		z odlišného kult. prostředí	jiné životní podmínky - socioekonomické	kombinace
2016/2017	CH	19	z toho	8	9	2
	KV	15		8	7	0
	SO	0		0	0	0
	KK	34		16	16	2
2017/2018	CH	34		33	157	29
	KV	311		46	255	10
	SO	178		12	149	17
	KK	489		91	561	56
2018/2019	CH	350		34	252	64
	KV	551		83	451	17
	SO	287		19	248	20
	KK	1188		136	951	101

zdroj: školní matriky

Tabulka č. 16 zohledňuje kategorie žáků K (kulturní znevýhodnění), Z (sociální znevýhodnění – jiné životní podmínky) a V (kombinace výše uvedených znevýhodnění). Je patrné, že ve školním roce 2016/2017 nebyly údaje řádně doplněny, až od následujícího školního roku figuruje v seznamech více žáků. Otázkou však zůstává, jestli školy takovou situaci nějak řeší individuálně s rodinou žáka, případně se obrací na nějakou podpůrnou organizaci či instituci.

Nadaní

Tabulka 17 Počty žáků běžných tříd a z toho počty žáků nadaných

	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
žáci v běžných třídách	25 256	24 252	23 278	22 374	21 923	21 661	21 848	22 189	22 745	23 175	23 669	23 853
z toho mimořádně nadaní převedení do vyššího ročníku	6	4	11	2	2	0	0	1	2	1	1	0
nadaní žáci s individuálními vzdělávacími plány	34	16	22	16	20	20	11	10	6	14	17	20

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Z dat uvedených v tabulce č. 17 nelze sledovat neobvyklý vývoj ukazatelů. V Karlovarském kraji působí akreditovaná vzdělávací instituce Mensa České republiky, která nabízí široké spektrum aktivit pro nadané děti, např. Logická olympiáda nebo Testování IQ. Logická olympiáda je soutěž založená na logických úlohách, jejichž řešení vyžaduje samostatný a kreativní přístup. Cílem soutěže je upozornit veřejnost, že schopnost logického a samostatného uvažování je typ nadání, které je přínosné pro celou společnost a investice vložené do rozvoje nadání se mnohonásobně vrátí.

V kraji je vytvořena Krajská síť podpory nadání sdružující vzdělávací i jiné instituce, kterých se tato oblast dotýká. K problematice nadaných jsou pořádány kulaté stoly, na kterých si účastníci vzájemně vyměňují informace, zkušenosti i způsoby řešení situací z praxe. Krajská síť podpory nadání vzniká v rámci Systému podpory nadání, který je budován NIDV ve spolupráci s dalšími organizacemi (např. PPP, ČŠI, SPC, KÚ, NÚV, školami). Jeho cílem je maximální rozvoj potenciálu všech žáků, rozvíjení jejich tvořivosti, a to již od předškolního věku.

Absence

Absence žáků v jednotlivých ročnících byla zjišťována dotazníkovým šetřením elektronicky. Z celkového počtu oslovených základních škol odpovědělo 63 základních škol, tedy 57 %.

Tyto údaje byly podrobně zjišťovány realizátory projektu Místní akční plán II, do termínu odevzdání této analýzy nebyly za celé území kraje k dispozici. Údaje budou vyhodnoceny a zařazeny do analýzy při revizi Školské inkluzivní koncepce. Realizační týmy projektu MAP II budou pokračovat v jejich sběru tak, aby byl vytvořen komplexní obraz situace dle Metodiky.

Absence omluvená

Z níže uvedeného přehledu v tabulce č. 18 je patrné, že průměrný počet omluvených hodin, tedy omluvené absence, úměrně stoupá se zvyšujícím se věkem žáků, tedy je v každém sledovaném období nejvyšší v 9. ročníku základní školy. Vyšší podíl omluvené absence v přípravných třídách zase může být způsoben častějšími zdravotními potížemi v předškolním věku.

Tabulka 18 Omluvená absence u žáků ZŠ podle ročníků

	2014/2015			2015/2016			2016/2017		
	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka
přípravná třída	117	11 763	100,54	134	16 293	121,59	129	10 605	82,21
1. ročník	1 667	115 750	69,44	1 641	181 294	110,48	1 611	106 398	66,04
2. ročník	1 626	124 505	76,57	1 746	128 576	73,64	1 661	114 466	68,91
3. ročník	1 533	114 861	74,93	1 600	129 705	81,07	1 743	127 897	73,38
4. ročník	1 402	117 815	84,03	1 501	113 705	75,75	1 628	130 607	80,23
5. ročník	1 385	114 954	83,00	1 409	124 804	88,58	1 533	119 854	78,18
6. ročník	1 247	129 609	103,94	1 291	129 091	99,99	1 304	134 869	103,43
7. ročník	1 284	144 300	112,38	1 230	131 942	107,27	1 288	145 632	113,07

8. ročník	1 233	149 815	121,50	1 228	154 069	125,46	1 193	139 742	117,13
9. ročník	1 174	169 813	144,64	1 130	158 444	140,22	1 150	151 815	132,01

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, předkládáme v přehledné tabulce pro další využití (např. na národní úrovni).

Absence neomluvená

Je patrné, že některé školy nepochopily zcela zadání dotazníkového šetření, ve kterém byl požadován celkový počet žáků v jednotlivých ročnících. Některé školy však uváděly počty žáků, kteří vykazovali nějakou absenci, proto jsou tyto položky rozdílné v absenci omluvené a neomluvené. Dotazníkové šetření bylo nejrychlejším způsobem, jak získat požadovaná data dle Metodiky. Jak je uvedeno výše, tyto údaje budou podrobně zjišťovány realizátory projektu Místní akční plán II. Údaje budou vyhodnoceny a zařazeny do analýzy při revizi Školské inkluzivní koncepce. Realizační týmy projektu MAP II budou pokračovat v jejich sběru tak, aby byl vytvořen komplexní obraz situace dle Metodiky.

Tabulka 19 Neomluvená absence u žáků ZŠ podle ročníků

	2014/2015			2015/2016			2016/2017		
	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka
1. ročník	1 907	614	0,32	1 933	761	0,39	1 822	332	0,18
2. ročník	1 816	707	0,39	2 152	640	0,30	1 861	1 077	0,58
3. ročník	1 717	977	0,57	1 851	702	0,38	1 976	759	0,38
4. ročník	1 660	406	0,24	1 751	1 049	0,60	1 854	1 204	0,65
5. ročník	1 567	1 596	1,02	1 589	793	0,50	1 702	2 069	1,22
6. ročník	1 564	1 948	1,25	1 580	2 035	1,29	1 671	2 396	1,43
7. ročník	1 583	3 924	2,48	1 576	2 607	1,65	1 624	3 805	2,34
8. ročník	1 578	2 695	1,71	1 554	3 292	2,12	1 557	3 791	2,43
9. ročník	1 465	1 457	0,99	1 359	2 152	1,58	1 417	3 104	2,19

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, předkládáme v přehledné tabulce pro další využití (např. na národní úrovni).

Výchovná opatření

Tyto údaje byly zjišťovány dotazníkovým šetřením elektronicky. Z celkového počtu oslovených 109 základních škol odpovědělo 63 základních škol, tedy 57 %. Z níže uvedených údajů vyplývá, že základní školy uplatňují spíše pozitivní motivační prvek ve formě pochval oproti napomenutím a důtkám, příp. snížené známky z chování.

Současně lze také konstatovat, že počty pochval se úměrně snižují a počty napomenutí či důtek se úměrně zvyšují spolu s rostoucím věkem žáků, tedy s postupem do vyšších ročníků.

Z dotazníkového šetření realizátorů projektu Místní akční plán II vyplynulo, že ředitelé základních škol si často myslí, že nelze vykazovat pochvalu přímo do formuláře vysvědčení. Věc řeší pochvalnými listy mimo vysvědčení, takže se toto výchovné opatření neobjeví v oficiální statistice výchovných opatření, což může zkreslovat realitu.

Tabulka 20 Výchovná opatření u žáků ZŠ podle ročníků za školní rok 2014/2015

Školní rok 2014/2015								
Ročník	Celkem žáků v ročníku	Pochvala TU	Pochvala ŘŠ	Napomenutí Tu	Důtka TU	Důtka ŘŠ	Chování	
							Uspokojivé	Neuspokojivé
1.	1 793	669	8	31	11	4	3	0
2.	1 684	638	25	84	31	10	6	1
3.	1 591	521	24	149	60	17	5	2
4.	1 492	527	59	200	92	33	6	4
5.	1 466	579	79	252	172	52	22	2
6.	1 585	552	55	397	264	122	40	5
7.	1 633	601	92	487	320	163	65	23
8.	1 657	608	131	492	288	154	58	23
9.	1 672	593	140	351	186	120	34	16

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, předkládáme v přehledné tabulce pro další využití (např. na národní úrovni).

Tabulka 21 Výchovná opatření u žáků ZŠ podle ročníků za školní rok 2015/2016

Školní rok 2015/2016								
Ročník	Celkem žáků v ročníku	Pochvala TU	Pochvala ŘŠ	Napomenutí Tu	Důtka TU	Důtka ŘŠ	Chování	
							Uspokojivé	Neuspokojivé
1.	1 739	651	5	28	9	6	2	1
2.	1 754	635	21	75	33	8	8	2

3.	1 667	500	23	135	62	19	3	4
4.	1 540	501	55	189	87	31	8	8
5.	1 471	500	77	231	167	55	19	2
6.	1 737	496	51	159	268	130	38	6
7.	1 637	584	81	158	329	169	61	21
8.	1 684	581	126	498	270	159	65	18
9.	1 556	550	132	359	191	137	32	18

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, předkládáme v přehledné tabulce pro další využití (např. na národní úrovni).

Tabulka 22 Výchovná opatření u žáků ZŠ podle ročníků za školní rok 2016/2017

Školní rok 2016/2017								
Ročník	Celkem žáků v ročníku	Pochvala TU	Pochvala ŘŠ	Napomenutí Tu	Důtka TU	Důtka ŘŠ	Chování	
							Uspokojivé	Neuspokojivé
1.	1723	1528	5	52	22	6	1	0
2.	1694	1171	17	92	48	9	8	1
3.	1778	1008	63	163	96	17	4	1
4.	1655	913	41	287	127	23	10	1
5.	1583	919	108	256	142	47	14	5
6.	1733	668	94	369	247	96	43	12
7.	1703	653	122	389	300	126	31	27
8.	1672	605	119	351	238	123	41	20
9.	1600	687	125	253	211	120	37	17

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, předkládáme v přehledné tabulce pro další využití (např. na národní úrovni).

Nákladovost vzdělávání (pro rodinu)

Tyto údaje byly zjišťovány dotazníkovým šetřením elektronicky. Z celkového počtu oslovených základních škol odpovědělo 63 základních škol, tedy 57 %. Někteří z respondentů však nepochopili zadání, a tudíž nebylo možno

vyčíst relevantní údaj (nebylo s nimi tedy počítáno). Ze zbylých údajů byl vypočítán průměr z kvalifikovaného odhadu jednotlivých nákladů takto:

Náklady při vstupu do 1. ročníku ZŠ	886 Kč / žák / rok
Náklady v dalších ročnících	915 Kč / žák / rok
Náklady na volnočasové aktivity (šk. družina, šk. klub, kroužky atp.)	1 030 Kč / žák / rok.

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, předkládáme v přehledné tabulce pro další využití (např. na národní úrovni).

Tyto údaje byly podrobně zjišťovány realizátory projektu Místní akční plán II, do termínu odevzdání této analýzy nebyly za celé území kraje k dispozici. Údaje budou vyhodnoceny a zařazeny do analýzy při revizi Školské inkluzivní koncepce. Realizační týmy projektu MAP II budou pokračovat v jejich sběru tak, aby byl vytvořen komplexní obraz situace dle Metodiky.

Stravování ve školní jídelně

Tyto údaje byly zjišťovány dotazníkovým šetřením elektronicky. Z celkového počtu oslovených základních škol odpovědělo 63 základních škol, tedy 57 %. Z došlých odpovědí vyplývá, že průměrná cena za 1 oběd ve školní jídelně či výdejně činí 25 Kč pro jednoho žáka. Základní školy, které disponují vlastní kuchyní, evidují počty strávníků. V případě, že škola poskytuje stravovací služby externí dodavatel, škola počty strávníků neeviduje. Jen některé však zajišťují obědy pro žáky, kteří se v rámci školy nestravují z ekonomických důvodů, a to prostřednictvím nadačního fondu WOMEN FOR WOMEN nebo využívají projekt „Obědy do škol“.

V rámci Karlovarského kraje je do projektu Obědy do škol zapojeno 18 ZŠ a 6 MŠ a ZŠ spojených v jednu právnickou osobu; celkem je podpořeno 144 dětí a žáků, tedy o 339 méně než bylo původně plánováno.

Vyhodnocení této snahy podpořit rodiny v hmotné nouzi, resp. nabídnout dětem a žákům možnost stravovat se ve školní jídelně (ze socializačních, ale i životních důvodů), zatím asi není možné. Bude záležet na výsledcích dotazníkového šetření, resp. komentářů ředitelů škol, které provedou realizátoři MAP II. Ale již nyní můžeme říci, že se ozývají hlasy z řad pedagogů, že příjemci této podpory ji stejně příliš nevyužívají a pokud už do jídelny dojdou, oběd vyhodí.

Tyto údaje byly podrobně zjišťovány realizátory projektu Místní akční plán II, do termínu odevzdání této analýzy nebyly za celé území kraje k dispozici. Údaje budou vyhodnoceny a zařazeny do analýzy při revizi Školské inkluzivní koncepce. Realizační týmy projektu MAP II budou pokračovat v jejich sběru tak, aby byl vytvořen komplexní obraz situace dle Metodiky.

Ukončení vzdělávání v základní škole

Vzdělávání v základní škole je ukončeno splněním povinné školní docházky, přičemž ti žáci, kteří úspěšně ukončí vzdělávací program základního vzdělávání, zároveň získají stupeň základního vzdělání.

Tabulka 23 Počty žáků, kteří končí vzdělávání podle ročníku a zařízení

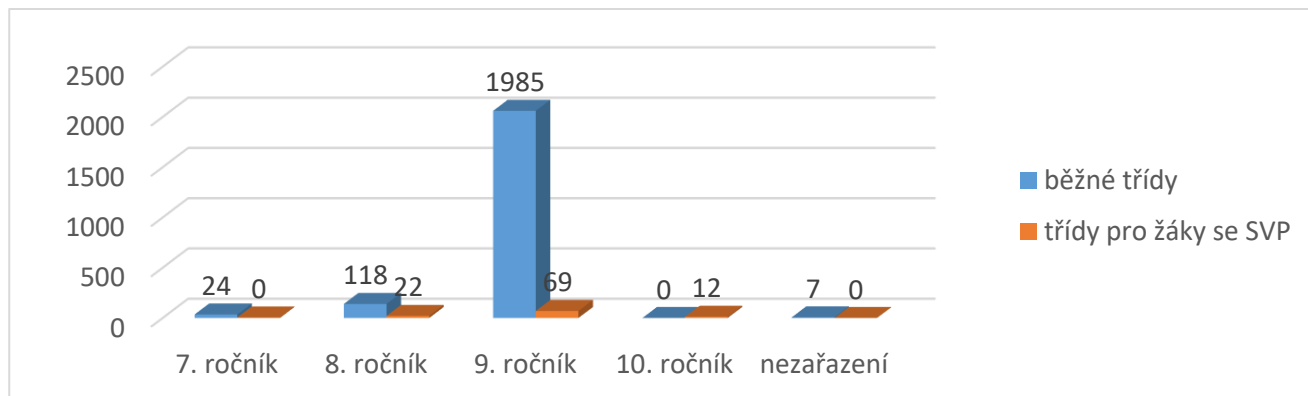
		Celkem		7. ročník		8. ročník		9. ročník		10. ročník		nezařazení žáci	
		běžná třída	třída pro ŽSVP	běžná třída	třída pro ŽSVP	běžná třída	třída pro ŽSVP	běžná třída	třída pro ŽSVP	běžná třída	třída pro ŽSVP	běžná třída	třída pro ŽSVP
14/15	CH	701	59	18	2	40	8	643	36	0	13	0	0
	KV	780	35	5	1	38	4	737	26	0	4	0	0
	SO	683	53	16	1	42	7	625	42	0	3	0	0
	KK	2164	147	39	4	120	19	2005	104	0	20	0	0
15/16	CH	666	43	23	1	46	6	595	32	0	4	2	0
	KV	801	54	4	0	29	9	768	38	0	7	0	0
	SO	673	42	14	1	43	4	615	30	1	7	0	0
	KK	2140	139	41	2	118	19	1978	100	1	18	2	0
16/17	CH	673	48	16	1	42	13	613	26	0	8	1	0
	KV	829	29	3	0	35	3	787	22	0	4	4	0
	SO	741	31	16	4	63	5	661	22	0	0	1	0
	KK	2243	108	35	5	140	21	2061	70	0	12	6	0
17/18	CH	690	36	13	0	43	6	629	26	0	4	5	0
	KV	787	39	4	0	37	12	744	21	0	6	2	0
	SO	658	28	7	0	38	4	612	22	0	2	0	0
	KK	2135	103	24	0	118	22	1985	69	0	12	7	0

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Ve školním roce 2017/2018 ukončilo vzdělávání v běžných třídách základních škol o 108 žáků méně (4,6 %) než v roce předchozím. Nejvíce absolventů základních škol odchází řádně v 9. ročníku, následují absolventi povinné školní docházky, kteří odcházejí z 8. ročníku (tedy 1x opakovali ročník), dále ti, kteří odcházejí ze 7. ročníku (tedy 2x opakovali ročník) a nejnižší procentuální podíl činí absolventi povinné školní docházky, kteří požádají o doplnění základního vzdělání, tedy absolvují i 10. rok školní docházky (žák, který splnil povinnou školní docházku, ale neukončil ZŠ úspěšně).

Graf 2 Grafické znázornění počtu žáků ZŠ, kteří ukončili vzdělávání ve školním roce 2017/2018

Žáci, kteří odešli ze základní školy na víceletá gymnázia

Tabulka 24 Odchody žáků ZŠ na víceletá gymnázia

Počet žáků	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
v 5. ročníku ZŠ	2579	2520	2767	2941	
v 7. ročníku ZŠ	2256	2217	2278	2233	
z nich odešlo na víceletá gymnázia					
8 letá		284	281	275	285
6 letá		23	28	20	18
podíl					
8 letá		11,01	11,15	9,94	9,69
6 letá		1,02	1,26	0,88	0,81
Celkem podíl odchodů		12,03	12,41	10,82	10,5

stav vždy k 30. 09., zdroj: školní matriky

Ve školním roce 2014/2015 bylo v 5. a 7. ročnících ZŠ v Karlovarském kraji celkem 4 835 žáků, z nichž odešlo na víceletá gymnázia 12,03 % žáků pro školní rok 2015/2016. V následujícím roce to bylo 12,41 % žáků z celkového počtu 4 737 žáků, ve školním roce 2016/2017 se jednalo o 10,82 % žáků z 5 045 žáků a v posledním sledovaném roce o 10,5 % z počtu 5 174 žáků.

Shrnutí

- růst počtu individuálně integrovaných žáků spojený s poklesem počtu žáků ve třídách zřízených pro děti a žáky se SVP
- nejčastější a stále rostoucí kategorií SVP u žáků ZŠ v KK je vývojová porucha učení
- počet žáků s IVP (znevýhodněných i nadaných) v běžných třídách je vyšší o 77 % ve školním roce 2017/2018 oproti roku 2010/2011, a současně se snižuje počet žáků se SVP ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona

- růst počtu žáků se socioekonomickým znevýhodněním – odráží se zde vysoký počet sociálně vyloučených lokalit v Karlovarském kraji
- růst počtu žáků z odlišného kulturního prostředí je způsoben přílivem cizích státních příslušníků do Karlovarského kraje za prací; chybí jasná pravidla pro začleňování rodinných příslušníků do většinové společnosti
- relativně nízký počet identifikovaných dětí s nadáním; způsobeno neochotou rodičů nechat své dítě vyšetřit; nízká připravenost PP na práci s těmito žáky
- rostoucí průměrný počet omluvených a neomluvených hodin na jednoho žáka v průběhu plnění povinné školní docházky – problém s asistovaným záškoláctvím, které se těžko dokazuje a řeší, školy si často nejsou jisty svými kompetencemi
- převaha výchovných opatření s pozitivní motivací (např. pochvaly) oproti negativní (např. důtky)
- ZŠ příliš nesledují nákladovost vzdělávání pro rodinu, v dotazníkovém šetření odpovídaly spíše podle kvalifikovaného odhadu; informace pro rodiče, jakých aktivit (adaptační pobyt, výlety, exkurze, kroužky atd.) se může jejich dítě účastnit, by mohlo významně ovlivnit jejich rozhodování o umístění dítěte do té které školy
- některé obce zvolily jako formu školního stravování výběr dodavatele školních stravovacích služeb, tedy zrušily vlastní školní jídelny, kde často fungují jen výdejny; škola tak ztrácí přehled o počtu žáků, kteří využívají společné stravování; některé ZŠ jsou zapojeny do projektu Obědy do škol, nebo získávají finanční prostředky z nadačního fondu WOMEN FOR WOMEN
- podíl žáků, kteří odchází na víceletá gymnázia, klesá z důvodů vyššího počtu žáků v 5. a 7. ročnících ZŠ, jedná se o dočasný stav, který způsobil krátkodobý demografický růst

Střední školy

V Karlovarském kraji se ve školním roce 2017/2018 uskutečňovalo vzdělávání celkem ve 38, resp. 34 středních školách (1 střední škola zřizovaná soukromníkem zatím nebyla vymazána z rejstříku škol a školských zařízení, prochází insolvenčním řízením a od školního roku 2015/2016 se v ní nevzdělávají žáci). Ze středních škol uvedených v tabulce je 26 resp. 22 zřizovaných krajem, 9 soukromníkem, 2 obcí a 1 MŠMT. Školy zřizované církví v kraji zastoupeny nejsou. V průběhu školního roku 2017/2018 došlo k zániku 4 středních škol zřizovaných Karlovarským krajem, přičemž ve třech případech došlo ke sloučení s jinými středními školami a v jednom případě došlo k rozdělení střední školy mezi dvě nástupnické organizace. Výuka ve středních školách byla realizována podle vlastních ŠVP, které jsou revidovány a inovovány. Ve středních školách v Karlovarském kraji měli uchazeči možnost volit obory vzdělání z následujících oborových skupin:

Ekologie a ochrana životního prostředí

Informatické obory

Strojírenství a strojírenská výroba

Elektrotechnika, telekomunikační

a výpočetní technika

Technická chemie a chemie silikátů

Potravinářství a potravinářská chemie

Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů

Stavebnictví, geodézie a kartografie

Doprava a spoje

Speciální a interdisciplinární obory

Zemědělství a lesnictví

Zdravotnictví

Ekonomika a administrativa

Podnikání v oborech, odvětví

Gastronomie, hotelnictví a turismus

Obchod

Právo, právní a veřejnosprávní činnost

Osobní a provozní služby

Publicistika, knihovnictví a informatika

Pedagogika, učitelství a sociální péče

Obecně odborná příprava

Obecná příprava

Umění a užité umění

Tabulka 25 Počty středních škol podle zřizovatele

Školní rok	Lokalita	Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
15/16	CH	6	1	2	0	9
	KV	15	0	4	1	20
	SO	6	1	2	0	9
	KK	27	2	8	1	38
16/17	CH	6	1	2	0	9
	KV	14	0	5	1	20
	SO	6	1	2	0	9
	KK	26	2	9	1	38
17/18	CH	6	1	2	0	9
	KV	12	0	5	1	18
	SO	4	1	2	0	7
	KK	22	2	9	1	34

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Počty žáků středních škol

Ve školním roce 2017/2018 zahájilo vzdělávání ve všech ročnících středních škol celkem 10 743 žáků, z toho 10 460 žáků v denní formě vzdělávání a 283 žáků v ostatních formách vzdělávání. Oproti předchozímu školnímu roku to představuje (po jednom roce nárůstu) celkový pokles o 251 žáků (2,28 %), v denní formě vzdělávání jde o pokles o 155 žáků (1,46 %), v ostatních formách vzdělávání byl zaznamenán pokles o 96 žáků (25,33 %).

Tabulka 26 Počty žáků středních škol podle stupně vzdělání

Školní rok	Forma vzdělávání	Žáci v oborech vzdělání, ve kterých lze získat								
		střední vzdělání	střední vzdělání s výučním listem	střední vzdělání s maturitní zkouškou					celkem	Celkem
				G 4letá	G 6letá	G 8letá	SOŠ (včetně nástaveb)	celkem		
13/14	Denní	25	3075	890	0	2464	4858	8212	11312	
	Ostatní	0	52	0	0	0	530	530	582	
	Celkem	25	3127	890	0	2464	5388	8742	11894	
14/15	Denní	24	2980	849	27	2452	4507	7835	10839	
	Ostatní	0	21	0	0	0	409	409	430	
	Celkem	24	3001	849	27	2452	4916	8244	11269	
15/16	Denní	20	2852	849	53	2455	4404	7761	10633	
	Ostatní	0	25	0	0	0	330	355	355	
	Celkem	20	2877	849	53	2455	4734	8116	10988	
16/17	Denní	94	2711	838	80	2448	4444	7810	10615	
	Ostatní	0	0	0	0	0	379	379	379	
	Celkem	94	2711	838	80	2448	4823	8189	10994	
17/18	Denní	104	2635	814	97	2389	4421	7721	10460	
	Ostatní	0	0	0	0	0	283	283	283	
	Celkem	104	2635	814	97	2389	4704	8004	10743	

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Počet žáků vzrostl jednak v segmentu středního vzdělávání, a to o 10 žáků (10,64 %). Tento nárůst je důsledkem růstu počtu žáků v soukromé střední škole Střední škola Euroinstitut v Karlovarském kraji, která je zaměřená na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejíž žáci jsou v širokém věkovém spektru od mladých lidí po žáky v seniorském věku. Naprostou většinu tvoří klienti domovů pro osoby se zdravotním hendikepem nebo domovů se zvláštním režimem. Dále došlo k nárůstu v sektoru šestiletého gymnázia, kde byl nárůst způsoben náběhem dalšího ročníku. Naopak největší pokles byl zaznamenán v segmentu středního vzdělávání s výučním listem a v segmentu čtyřletého gymnázia, kde došlo k celkovému úbytku žáků shodně o 2,80, resp. 2,86 %. Přesto celkové rozložení žáků podle stupně vzdělání se oproti minulému období nezměnilo.

Tabulka 27 Meziroční procentní rozdíl počtu žáků středních škol

	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Denní forma	-7,20%	-5,30%	-4,20%	-1,90%	-0,17	-1,46
Ostatní formy	-21,40%	-17,90%	-26,10%	-17,50%	6,76	-25,33
Celkem	-8,10%	-6,00%	-5,30%	-2,50%	0,05	-2,28

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Meziročně došlo k poklesu počtu žáků v denní formě vzdělávání o 1,46 %, což je vyšší pokles oproti předchozímu období, ale v dlouhodobém porovnání se jedná o pokles spíše mírný. Důvodem je jednak zpomalení demografického poklesu a jednak skutečnost, že základnou pro výpočet je rok 2016/2017, kdy byl již nízký počet žáků způsobený demografickým úbytkem z předchozích let. V ostatních formách vzdělávání byl také zaznamenán pokles (o 25,33 %), který se může jevit jako zásadní, avšak při porovnání absolutních čísel je patrné, že počet žáků, kteří se vzdělávají v ostatních formách, představuje velmi malý podíl na celkovém počtu žáků. Dlouhodobý pokles počtu žáků v ostatních formách vzdělávání je způsoben poklesem zájmu uchazečů, nízkou úspěšností žáků a také nedostatečným financováním těchto forem vzdělávání v porovnání s denní formou vzdělávání.

Přijímací řízení

Střední školy nabídly pro školní rok 2017/2018 zhruba o 30 % vyšší počet volných míst ke vzdělávání, než činil počet skutečně přijatých žáků. Nejvyšší poptávka byla zaznamenána tradičně u většiny víceletých gymnázií, u většiny ostatních oborů naopak docházelo k vyhlášení dalších kol přijímacího řízení, výjimkou nebylo i čtvrté kolo. Na jaře roku 2017, tedy pro školní rok 2017/2018 konali všichni uchazeči o vzdělání v oborech ukončovaných maturitní zkouškou povinné přijímací zkoušky z českého jazyka a literatury, které vyhlásilo MŠMT a administrativně zajistil CERMAT. Vzhledem ke skutečnosti, že nebyla centrálně stanovena minimální hranice úspěšnosti, doporučila tuto hranici rada kraje, a to po vyhodnocení výsledků přijímacího řízení z předchozích let. Důvodem k tomu byl zejména fakt, že demografický vývoj v kraji má stále stagnující charakter a při nabídce volných míst v oborech vzdělání ukončovaných maturitní zkouškou, která významně převyšuje poptávku, by do těchto oborů byli fakticky přijati všichni uchazeči, kteří vykonali přijímací zkoušku bez ohledu na úspěšnost.

V rámci propagace středního vzdělávání byly pro žáky základních škol již tradičně uspořádány regionální výstavy „Kam po základní škole“ v Ostrově, Sokolově a Chebu, a to za finančního přispění kraje. Jejich organizaci zajišťovaly Střední průmyslová škola Ostrov, příspěvková organizace, Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov, příspěvková organizace, a Integrovaná střední škola Cheb, příspěvková organizace.

Prioritou rozvoje Karlovarského kraje je mimo jiné rozvoj lidských zdrojů, který v sobě jako jeden z cílů zahrnuje atraktivitu oborů vzdělání, u nichž existuje reálná obava o jejich vymizení z oborové struktury v kraji, protože malý zájem uchazečů nutí ředitele středních škol některé tyto obory vůbec neotvírat.

Rozložení v naplněnosti mezi maturitními a učebními obory vzdělání není optimální v důsledku předdimenzovaných záměrů přijímaných žáků. Současná praxe je taková, že do gymnázií jsou přijímáni žáci bez potřebných studijních předpokladů, kteří by mohli být úspěšnější na některém z maturitních oborů středních

odborných škol, kde je naopak řada žáků, kteří patří do učebních oborů. V učebních oborech H jsou tak žáci, kteří patří do oborů E. Důsledkem je těžké uplatnění absolventů na trhu práce, protože neodpovídají požadavkům zaměstnavatelů nejen v odborné oblasti, ale také v sociálních kompetencích. Stávají se tak nezaměstnanými evidovanými na úřadu práce, ačkoliv tyto nabízejí dostatek volných pracovních míst v jejich kvalifikaci (např. automechanik, kuchař, číšník). Ani zavedení přijímacích zkoušek do maturitních oborů vzdělání nemohlo bez současného snížení záměrů počtu přijímaných a stanovení patřičné hranice úspěšnosti samo o sobě zvrátit tento negativní trend.

Doprovodným jevem je i zánik či nenaplněnost některých oborů požadovaných trhem práce (např. tesař, klempíř, zahradník, zedník, malíř, řezník, prodavač).

Tabulka 28 Nově přijatí žáci do středních škol

Školní rok	Forma vzdělávání	Žáci v oborech vzdělání, ve kterých lze získat							Celkem
		střední vzdělání	střední vzdělání s výučním listem	střední vzdělání s maturitní zkouškou					
				G 4letá	G 6letá	G 8letá	SOŠ	celkem	
10/11	Denní	14	1380	255	0	342	1770	2367	3761
	Ostatní	0	46	0	0	0	401	401	447
	Celkem	14	1426	255	0	342	2171	2768	4208
11/12	Denní	16	1261	209	0	337	1474	2020	3297
	Ostatní	0	33	0	0	0	262	262	295
	Celkem	16	1294	209	0	337	1736	2282	3592
12/13	Denní	15	1161	209	0	318	1281	1808	2984
	Ostatní	0	29	0	0	0	169	169	198
	Celkem	15	1190	209	0	318	1450	1977	3182
13/14	Denní	11	1155	226	0	320	1301	1847	3013
	Ostatní	0	24	0	0	0	189	189	213
	Celkem	11	1179	226	0	320	1490	2036	3226
14/15	Denní	5	1099	223	27	315	1210	1775	2879
	Ostatní	0	0	0	0	0	113	113	113
	Celkem	5	1099	223	27	315	1323	1888	2992
15/16	Denní	8	1004	228	24	316	1290	1858	2870
	Ostatní	0	0	0	0	0	101	101	101
	Celkem	8	1004	228	24	316	1391	1959	2971
16/17	Denní	72	958	194	27	316	1287	1824	2854
	Ostatní	0	0	0	0	0	201	201	201
	Celkem	72	958	194	27	316	1488	2025	3055
17/18	Denní	31	1021	196	23	306	1298	1823	2875
	Ostatní	0	0	0	0	0	47	47	47
	Celkem	31	1021	196	23	306	1345	1870	2922
18/19	Denní	10	957	174	18	314	1134	1640	2607
	Ostatní	0	0	0	0	0	76	76	76
	Celkem	10	957	174	18	314	1210	1716	2683

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Celkový počet přijímaných žáků ke vzdělávání ve středních školách v závislosti na demografickém vývoji s výjimkou počtu přijatých podle výkazů k 30. 9. 2016 již několik let klesá. K 30. 9. 2018 došlo opět k poklesu. Vzhledem k tomu, že většina nabízených oborů vzdělání je souběžně vyučována i v ostatních krajích, není reálné zvýšit počet uchazečů a následně i přijatých o uchazeče z jiných krajů.

Záměry a nově přijatí do 1. ročníků SŠ

Vlivem nepříznivého demografického vývoje a současně způsobem financování přímých výdajů na vzdělávání jsou střední školy nuceny nadsazovat záměry počtu přijímaných žáků; vzniká tak přetrvávající značná disproporce. Pokles žáků od roku 2007 však nebyl ze strany zřizovatele středních škol nijak koncepčně řešen.

Tabulka 29 Záměry počtu přijímaných žáků do 1. ročníků SŠ v porovnání s nově přijatými žáky

Obory	30. 9. 2014		30. 9. 2015		30. 9. 2016		30. 9. 2017	
	záměr 14/15	nově přijatí 1. ročník	záměr 15/16	nově přijatí 1. ročník	záměr 16/17	nově přijatí 1. ročník	záměr 17/18	nově přijatí 1. ročník
Gymnázium víceleté	330	327	330	333	330	329	330	315
Gymnázium čtyřleté	270	222	240	221	210	190	210	196
Obory M+L	1 430	931	1 503	1 103	1 412	1 077	1 394	1 064
Obory H	1 271	838	1 182	775	1 179	735	1 197	807
Obory E	340	183	311	179	312	151	313	154
Obory C	0	0	0	3	0	6	0	4
Celkem SŠ	3 641	2 501	3 566	2 614	3 443	2 488	3 444	2 540

Zdroj: vlastní evidence OŠMT

Uchazeči o přijetí na gymnázia podle délky studia

Ve srovnání podílu uchazečů o studium na gymnáziu mezi ČR a naším krajem jsou počty zájemců v KK nižší. V ČR jde o 22,1 % na 4letá gymnázia, o 5,3 % na 6letá gymnázia a o 17,5 % na 8letá gymnázia. Podíly těchto uchazečů v Karlovarském kraji ukazuje tabulka níže.

Tabulka 30 Podíl uchazečů hlásících se na gymnázia ve srovnání s počty žáků v 5., 7. a 9. ročnících a s počty přijatých pro školní rok 2017/2018

Gymnázium	Počet přijatých	Podíl přijatých v kraji oproti celkovému počtu žáků v ročníku	Podíl na celkovém počtu žáků 1. ročníků
4leté	197	13,2%	7,7%
6leté	23	1,4%	0,9%
8leté	292	18,8%	11,5%

Zdroj: vlastní evidence OŠMT

Úspěšnost u jednotné přijímací zkoušky

Do maturitních oborů vzdělání jsou přijímáni žáci bez odpovídajících studijních předpokladů, což potvrzují i výsledky přijímacích zkoušek, které náš kraj ve srovnání s úspěšností žáků v rámci celé ČR zařazují na poslední místo. Pro školní rok 2017/2018 konalo jednotnou přijímací zkoušku z českého jazyka (CJL) 1 669 uchazečů v Karlovarském kraji na střední školy bez ohledu na zřizovatele a z matematiky (MAT) jich bylo 1 677. Ve srovnání s celkovými počty v ČR se jedná o 2,7 % ve zkoušce z CJL i MAT.

Tabulka 31 Oborová struktura uchazečů o studium v maturitních oborech pro školní rok 2017/2018

Typ SŠ	KK	
	Počet	%
4 letá G	282	14,43
SOŠ	1 335	68,32
SOU s maturitou	206	10,54
Nástavby	131	6,70
Celkem	1 954	100,00

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Tabulka 32 Úspěšnost u JPZ 4leté obory - % skór - lepší pokus

Typ SŠ	CJL		MAT	
	ČR	KK	ČR	KK
4leté G	74,5%	71,3%	64,1%	58,6%
6leté G	61,7%	54,0%	48,0%	30,0%
8leté G	55,4%	50,4%	53,7%	43,6%
SOŠ	59,7%	57,1%	45,9%	39,1%
SOU s maturitou	50,8%	48,3%	37,4%	30,4%
Nástavby	41,3%	40,8%	22,1%	19,1%
Celkem	60,0%	60,3%	46,3%	46,0%

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Tabulka 33 Počty žáků SŠ se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných třídách

Školní rok	Lokalita	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Více vad	Vývoj. poruchy učení	Vývoj. poruchy chování	Autismus	Celkem
14/15	CH	11	3	2	1	8	4	74	16	8	117
	KV	14	3	0	0	11	11	128	21	1	189
	SO	19	2	1	5	2	3	126	3	4	165
	KK	44	8	3	6	21	18	328	40	13	471
15/16	CH	16	3	3	0	7	4	89	9	6	137
	KV	10	3	0	0	11	10	144	15	1	194
	SO	4	2	0	1	0	7	109	6	4	133
	KK	30	8	3	1	18	21	342	30	11	464
16/17	CH	12	2	4	0	6	0	79	11	7	121
	KV	22	3	1	0	11	10	141	25	3	216
	SO	14	5	0	1	0	6	126	8	5	165
	KK	48	10	5	1	17	16	346	44	15	502
17/18	CH	6	1	4	0	5	4	80	11	2	113
	KV	16	3	1	1	9	9	168	20	3	230
	SO	12	5	0	0	1	12	113	7	2	152
	KK	34	9	5	1	15	25	361	38	7	495

zdroj: školní matriky

V současné době je správně užívaný termín „znevýhodnění“, avšak náš zdroj čerpal data z výkazů MŠMT, kde se vyznačují počty „postižených“. Toto slovo je součástí této analýzy kvůli dodržení terminologie zdroj.

Nejvíce vykazovanou kategorií SVP jsou vývojové poruchy učení, mentální postižení a vývojové poruchy chování. Zejména gymnázia se brání pracovat individuálně se žáky s vývojovými poruchami učení kvůli přesvědčení, že gymnázia jsou určena primárně pro žáky nadané bez jakýchkoli obtíží přijímat informace ve standardní podobě.

Tabulka 34 Počty žáků jinak znevýhodněných

Školní rok	Lokalita	Jinak znevýhodnění žáci celkem	z toho	z odlišného kult. prostředí	jiné životní podmínky - socioekonomické	kombinace
2016/2017	CH	7			3	0
	KV	0		0	0	0
	SO	1		0	1	0
	KK	8		3	1	4
2017/2018	CH	4		1	2	1
	KV	33		6	25	2
	SO	27		1	23	3
	KK	64		8	50	6
2018/2019	CH	21		3	17	1
	KV	62		9	51	2
	SO	37		9	26	2

	KK	120		21	94	5
--	-----------	------------	--	-----------	-----------	----------

zdroj: školní matriky

Pro střední školy je náročné sledovat u žáků tato znevýhodnění, jelikož jejich žáci jsou již téměř dospělými osobnostmi a mohou se za svůj původ stydět, pracovníci školy musí jednat velice citlivě. Ve školách však nejsou místa školních psychologů či sociálních pedagogů obsazena v dostatečné míře, výchovní poradci se tuto funkci snaží často nahradit, ale při jejich výši pedagogického úvazku a samotné náplni práce výchovného poradenství není v jejich silách, aby podchytili vše.

Nadaní

Tabulka 35 Počty žáků nadaných a mimořádně nadaných

Školní rok	Lokalita	Nadaní	z toho mimořádně nadaní
2016/2017	CH	3	3
	KV	5	5
	SO	2	1
	KK	10	9
2017/2018	CH	6	4
	KV	1	1
	SO	7	5
	KK	14	10
2018/2019	CH	9	5
	KV	2	2
	SO	5	2
	KK	16	9

zdroj: školní matriky

Absence

Absence žáků v jednotlivých ročnících byla zjišťována dotazníkovým šetřením elektronicky. Z celkového počtu oslovených středních škol odpovědělo 23 středních škol, tedy 82 %. Vyčísleny jsou i nižší ročníky víceletých gymnázií (resp. žáci ve 2. stupni povinné školní docházky). Dále v 1. až 4. ročníku střední školy jsou započítány ekvivalentní ročníky víceletých gymnázií.

Omluvená absence

Z tabulky jasně vyplývá, že s rostoucím věkem žáků roste i průměrný počet omluvených absentovaných hodin na jednoho žáka. Nejnižší míra omluvené absence je u primánů. Pokud bychom brali v potaz jen žáky ve věku středoškoláků, má jejich absence také stoupající tendenci, avšak ve 4. ročníku se snižuje. Nejpravděpodobnějším

důvodem je blížící se maturitní zkouška.

Tabulka 36 Omluvená absence u žáků SŠ podle ročníků

	2014/2015			2015/2016			2016/2017		
	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka
prima	389	28 662	74	386	26 032	67	360	23 575	65
sekunda	382	30 633	80	385	32 834	85	386	28 830	75
tercie	411	39 261	96	399	38 981	98	411	42 742	104
kvarta	408	36 257	89	385	34 739	90	394	36 118	92
1.	1 773	204 237	115	1 755	207 918	118	1 764	214 108	121
2.	1 585	207 193	131	1 564	202 858	130	1 540	195 687	127
3.	1 284	179 692	140	1 411	191 083	135	1 358	166 308	122
4.	985	106 604	108	855	90 242	106	873	85 165	98
1. roč. nástavba	23	1 966	85	21	1 351	64	19	1 647	87
2. roč. nástavba	21	1 294	62	15	718	48	14	1 076	77

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, překládáme je v přehledné tabulce pro další využití (např. na národní úrovni).

Neomluvená absence

Nejvyšší průměrný počet neomluvených hodin na žáka ze vzorku středních škol, které odpověděly v dotazníkovém šetření, činí 22,5 hodiny. To se však týká 2. ročníku nástavbového studia. V běžné střední škole je to 8 hodin. Stejně jako u omluvené absence se průměrný počet neomluvených hodin zvyšuje s přibývajícím věkem žáka.

Tabulka 37 Neomluvená absence u žáků SŠ podle ročníků

	2014/2015			2015/2016			2016/2017		
	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka	počet žáků	počet hodin	ø na 1 žáka
prima	389	27	0,1	386	77	0,2	360	10	0,0
sekunda	382	19	0,0	385	34	0,1	386	45	0,1
tercie	411	352	0,9	399	57	0,1	411	15	0,0
kvarta	408	113	0,3	385	115	0,3	394	54	0,1
1.	1 773	10 348	5,8	1 755	9 312	5,3	1 764	7 957	4,5
2.	1 585	7 192	4,5	1 564	8 010	5,1	1 540	5 926	3,8

3.	1 284	8 542	6,7	1 411	7 699	5,5	1 358	6 823	5,0
4.	985	6 912	7,0	855	6 834	8,0	873	5 151	5,9
1.roč. nástavba	23	517	22,5	21	209	10,0	19	87	4,6
2. roč. nástavba	21	74	3,5	15	78	5,2	14	27	1,9

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, překládáme je v přehledné tabulce pro další využití (např. na národní úrovni).

Výchovná opatření

Výchovná opatření v jednotlivých ročnících byla zjišťována dotazníkovým šetřením elektronicky. Z celkového počtu oslovených středních škol odpovědělo 23 středních škol, tedy 82 %. Je patrné, střední školy již přistupují i k vyšší formě výchovných opatření, tedy podmíněnému vyloučení či přímo vyloučení. Stále převažuje pozitivní forma motivace žáků v porovnání s těmi negativními, ale rozdíl již není tak vysoký jako v případě základních škol.

Tabulka 38 Výchovná opatření u žáků SŠ podle ročníků ve školním roce 2014/2015

Školní rok 2014/2015										
Ročník	Celkem žáků v ročníku	Pochvala TU	Pochvala ŘŠ	Napomenutí Tu	Důtka TU	Důtka ŘŠ	Chování		Podmíněné vyloučení	Vyloučení
							Uspokojivé	Neuspokojivé		
1.	1 854	436	109	210	351	246	156	66	83	2
2.	1 661	434	111	141	247	124	115	47	50	3
3.	1 423	308	93	106	174	106	94	47	30	1
4.	1 058	290	75	65	78	48	27	16	4	0

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, překládáme je v přehledné tabulce pro další využití (např. na národní úrovni).

Tabulka 39 Výchovná opatření u žáků SŠ podle ročníků ve školním roce 2015/2016

Školní rok 2015/2016										
Ročník	Celkem žáků v ročníku	Pochvala TU	Pochvala ŘŠ	Napomenutí Tu	Důtka TU	Důtka ŘŠ	Chování		Podmíněné vyloučení	Vyloučení
							Uspokojivé	Neuspokojivé		
1.	1 638	426	83	183	372	196	200	132	62	25
2.	1 463	306	85	163	244	125	200	99	33	22
3.	1 321	257	74	81	175	102	82	43	20	6
4.	691	155	26	27	40	34	27	7	0	0

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, překládáme je v přehledné tabulce pro další využití (např. na národní úrovni).

Tabulka 40 Výchovná opatření u žáků SŠ podle ročníků ve školním roce 2016/2017

Školní rok 2016/2017										
Ročník	Celkem žáků v ročníku	Pochvala TU	Pochvala ŘŠ	Napomenutí Tu	Důtka TU	Důtka ŘŠ	Chování		Podmíněné vyloučení	Vyloučení
							Uspokojivé	Neuspokojivé		
1.	1 770	437	181	229	346	177	210	173	51	23
2.	1 477	447	120	129	220	84	64	191	20	4
3.	1 290	234	59	93	223	129	177	53	15	14
4.	776	175	68	31	58	43	43	6	5	0

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Byla naplněna povinnost sběru těchto dat dle Metodiky. Vzhledem k tomu, že není jasné, jak tyto data dále zpracovat, s jakými ukazateli je korelovat nebo co z nich vyvodit, překládáme je v přehledné tabulce pro další

využití (např. na národní úrovni).

Nákladovost vzdělávání (pro rodinu)

Tyto údaje byly zjišťovány dotazníkovým šetřením elektronicky. Z celkového počtu oslovených 34 středních škol odpovědělo 23 středních škol, tedy 82 %. Průměrný náklad při nástupu do 1. ročníku střední školy činí 3 200 Kč pro jednoho žáka, průměrné náklady v dalších ročnících jsou 2 865 Kč. Existují však velké výkyvy, vše závisí na oboru, který si žák vybere. Obecně platí, že obory s odborným zaměřením vyžadují vyšší náklady ze strany zákonných zástupců.

Stravování ve školní jídelně

Tyto údaje byly zjišťovány dotazníkovým šetřením elektronicky. Z celkového počtu oslovených 34 středních škol odpovědělo 23 středních škol, tedy 82 %. Evidence strážníků závisí na skutečnosti, zda škola má vlastní jídelnu či pouze výdejnu. Většina středních škol nabízí svým žákům možnost stravování ve školní výdejně, kdy stravování zajišťuje externí dodavatel, v takovém případě škola evidenci nevede. Střední školy již považují své žáky za samostatné bytosti, které jsou schopné řídit své stravovací potřeby. Průměrný náklad na 1 oběd pro žáka střední školy činí 25 Kč.

Absolventi středních škol

Tabulka 41 Absolventi středních škol

Školní rok	Forma vzdělávání	Absolventi v oborech vzdělání, ve kterých lze získat			
		střední vzdělání	střední vzdělání s výučním listem	střední vzdělání s maturitní zkouškou	Celkem
15/16	Denní forma	8	542	1105	1655
	Ostatní formy	0	1	57	58
	Celkem	8	543	1162	1713
16/17	Denní forma	5	583	1183	1771
	Ostatní formy	0	0	30	30
	Celkem	5	583	1213	1801
17/18	Denní forma	7	531	1128	1666
	Ostatní formy	0	0	19	19
	Celkem	7	531	1147	1685

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Ve školním roce 2017/2018 byl oproti školnímu roku 2016/2017 zaznamenán pokles počtu absolventů středních škol, a to o 116 osob, tj. o 6,44 %, z toho u denní formy vzdělávání byl zaznamenán pokles o 105

osob, u ostatních forem naopak pokles o 11 osob. Po jednom roce nárůstu dochází opět k poklesu v počtu absolventů, což kopíruje celkový demografický vývoj.

Jiné případy ukončení vzdělávání

Další skupinou žáků končících střední vzdělávání jsou absolventi, kteří vykonali závěrečnou zkoušku, či maturitu později než 30. září roku, v němž přestali být žáky školy, a osoby, které ukončily vzdělávání bez předepsané zkoušky (ukončily úspěšně poslední ročník, ale zkoušku nevykonaly).

Tabulka 42 Jiné případy ukončení vzdělávání - všechny školy bez rozdílu zřizovatel

Školní rok	jiné případy ukončení vzdělávání			
	další absolventi	z toho dívky	ukončivší bez zkoušky	z toho dívky
10/11	98	43	534	282
11/12	68	28	514	259
12/13	112	50	474	226
13/14	76	35	390	186
14/15	95	46	458	232
15/16	102	40	402	192
16/17	106	54	360	151
17/18	82	43	341	168

zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018

Úspěšnost žáků u maturitní zkoušky – jarní + podzimní termín

Jarní termíny:

V roce 2015 bylo u maturitní zkoušky úspěšných 71,60 % žáků, kteří ji konali, neúspěšných bylo 28,40 % v případě středních škol bez ohledu na zřizovatele, tedy všech středních škol v Karlovarském kraji.

V roce 2016 bylo úspěšných 72,81 % maturantů a neúspěšných 27,19 %.

V roce 2017 bylo úspěšných 71,61 % maturantů a neúspěšných 28,39 %.

Jarní + podzimní termíny:

Po prvním opravném termínu v roce 2015 bylo celkem úspěšných 84,24 % maturantů, neúspěšných 15,76 %.

V roce 2016 bylo úspěšných 83,40 %, neúspěšných 16,61 %.

V roce 2017 bylo úspěšných 85,27 %, neúspěšných 14,73 %.

Pokud žák nesloží úspěšně maturitní zkoušku ani na třetí pokus, získá pouze základní vzdělání po čtyřech letech studia, což zcela jistě neodpovídá jeho kvalitám.

Tato data vycházejí ze zpracování výsledků maturitních zkoušek společnosti CERMAT pracovníky odboru školství, mládeže a tělovýchovy KK.

Úspěšnost žáků u závěrečné zkoušky

Data se podařilo shromáždit pouze za minulý školní rok, máme tedy k dispozici výsledky závěrečných zkoušek ve školním roce 2016/2017.

V oborech s výučním listem, a to ve tříletých i dvouletých, bylo v 1. ročníku 1 061 žáků. Do 2. ročníku nastoupilo 860 žáků a do 3. ročníku o 42 méně.

Poslední ročník však ukončilo pouze 652 žáků, ze kterých bylo 627 úspěšných u závěrečné zkoušky (96,16 %).

Tabulka 43 Úspěšnost žáků SŠ u závěrečné zkoušky

Počet žáků při nástupu = 1. ročník = k 30.9.2014 (dle výkazu)	Počet žáků 2. ročník = k 30.9.2015 (dle výkazu)	Počet žáků v posl. ročníku k 30.9.2016 (dle výkazu)	Počet žáků, kteří úspěšně ukončili posl. ročník (včetně opr. termínu)	Konali závěrečnou zkoušku (řádný + opravný termín)			
				absolventi 2016/2017	úspěšně absolventi 2016/2017	Úspěšně složili ZZ abs. 16-17/ úsp. ukončili posl. r.	Úspěšně složili ZZ abs. 16-17/ abs. 16-17 konající ZZ
						I/G	I/H
1 061	860	818	652	655	627	96,17%	95,73%

Zdroj: vlastní evidence OŠMT

Shrnutí

- trend snižování počtu žáků v odborném vzdělávání s maturitní zkouškou, s výučním listem i gymnaziálním vlivem demografického vývoje a rozdrobené nabídky oborů vzdělání
- záměry přijímaných žáků jsou nereálné a často zůstávají nenaplněné, školy přijímají žáky bez potřebných studijních předpokladů, je nutná úprava oborové skladby a podmínek přijímacího řízení
- zvyšující se tendence přijímat žáky se SVP do běžných tříd SŠ, stejně tak vykazovat žáky jinak znevýhodněné či pocházející z jiného kulturního prostředí nebo nepříznivého socioekonomického prostředí, jakož i detekovat nadané žáky, nasvědčuje o pozitivním vlivu zavádění rovných příležitostí do vzdělávání
- růst počtu dětí s vývojovými poruchami učení na SŠ
- ve vyšších ročnících, kdy žáci dosahují plnoletosti, se mohou omlouvat sami, což často svádí k nedostatečné docházce do školy, nicméně školy si mohou určit podmínky omlouvání absence ve školním řádu
- převaha pozitivních i negativních výchovných opatření v prvním a druhém ročníku SŠ
- střední vzdělávání již není povinné, proto mohou školy přikročit k přísnějším trestům jako je podmíněně vyloučení či vyloučení, častým jevem je také školní neúspěšnost, což vede k vyšší míře fluktuace mezi obory nebo předčasným odchodům ze vzdělávání

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- střední školy obecně příliš nesledují nákladovost vzdělávání pro rodinu, avšak pro rodiny v obtížné ekonomické situaci by tato informace byla jedním z velmi důležitých faktorů pro výběr školy, zejména pokud se jedná o odborné obory, kdy si žák musí pořizovat nejen pracovní oblečení, ale často i různé nástroje a vybavení
- úspěšnost maturantů v 1. kole se nemění, zůstává stále na cca 72 %, po 2. kole se úspěšnost zvyšuje na cca 84 % žáků; neúspěch je v největší míře způsoben tím, že jsou na maturitní obory přijímáni žáci, pro které je vhodnější spíše vzdělávání v učebním oboru

Další relevantní statistické údaje

Asistenti pedagoga

V Karlovarském kraji v posledních letech počty asistentů pedagoga výrazně vzrostly, což souvisí se zaváděním systému podpůrných opatření a ve svém důsledku vede k výraznému nárůstu požadavků na finanční zajištění tohoto podpůrného opatření personálního charakteru.

Učitelé si často nevědí rady, jak s asistentem pedagoga koordinovat práci, jaká je vlastně jeho role ve třídě, a neví to jistě ani sami asistenti, jestliže chybí metodická podpora ze strany vedení školy či pedagoga. Zmíněná absence metodického vedení má pak za následek to, že podpora ze strany asistenta pedagoga se stává spíše kontraproduktivní. Asistent pedagoga vykonává práci za svěřeného žáka, místo aby ho vedl k samostatnosti, příp. je jeho úloha redukována na „podavače pomůcek“. Od roku 2017 se však jejich počet výrazně zvýšil díky zavádění systému podpůrných opatření a změně způsobu financování jejich platů – viz tabulka č. 44.

Tabulka 44 Asistenti pedagoga

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Fyzické osoby	265	343	334	393	517	597
Přepočten na plně zaměstnané	177,4	228,5	216,6	254,7	370,42	437,79

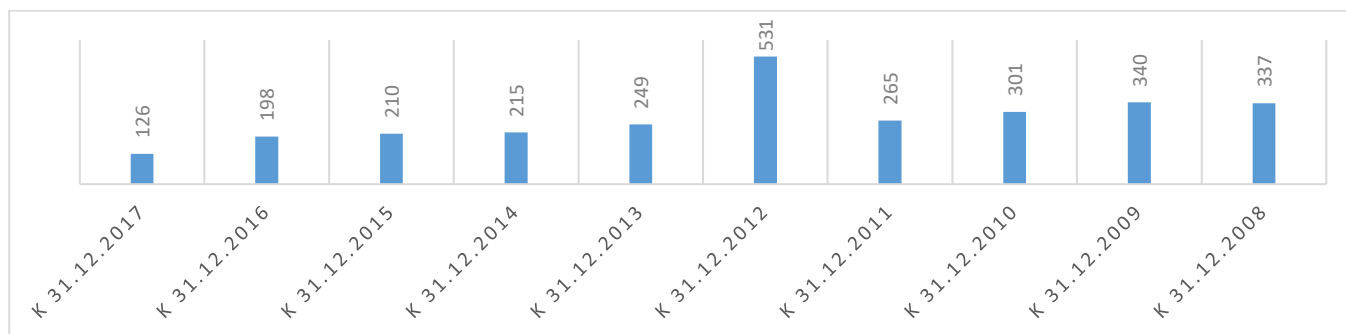
Zdroj: vlastní zpracování

Nezletilí uchazeči o zaměstnání

Z níže uvedeného grafu vyplývá, že počet nezletilých uchazečů o zaměstnání, kteří jsou registrovaní na Úřadu práce Karlovarského kraje, má klesající tendenci, kromě výkyvu v roce 2012. To je způsobeno snižující se obecnou mírou nezaměstnanosti v ČR, která v současné době činí 2,5 % (dle ČSÚ).

Z analytických dat MŠMT vyplývá, že ve školním roce 2015/2016 ukončilo vzdělávání na ZŠ 7 148 žáků. Z těchto žáků nebylo evidováno na žádné SŠ ve školním roce 2016/2017 žáků 512, ve školním roce 2017/2018 to bylo 448 žáků a ve školním roce následujícím se jedná o 438 žáků. Pokud nejsou registrovaní na ÚP, není možné zjistit, jakým způsobem tráví čas. Avšak nelze pominout fakt, že pro rodinu je výhodnější, jestliže zákonný zástupce pobírá dávky státní sociální podpory na nezletilé dítě, příp. dávky hmotné nouze.

Graf 3 Počet nezletilých uchazečů o zaměstnání registrovaných v evidenci Úřadu práce

Zdroj: vlastní zpracování údajů Ministerstva práce a sociálních věcí, dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/qrt>

Motivační a prospěchová stipendia

Karlovarský kraj poskytuje žákům středních škol motivační a prospěchová stipendia na základě *Pravidel pro poskytování stipendií žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech vzdělání ve středních školách zřizovaných Karlovarským krajem* od školního roku 2013/2014. Poskytování těchto stipendií by mělo zvýšit zájem žáků o obory technické a řemeslné, které jsou stále žádané pro pracovní trh, ale je o ně mizivý zájem.

Žák může při splnění stanovených podmínek získat jeden nebo oba typy stipendia.

Podmínkou pro získání motivačního stipendia je, že se žák vzdělává ve vybraném oboru v denní formě vzdělávání (včetně IVP) a zároveň:

- mu v daném pololetí nebyla uložena žádná kázeňská opatření,
- nemá v daném pololetí neomluvenou absenci,
- vykazuje alespoň 80 % ve všech povinných předmětech docházku za dané pololetí, popř. za období, po které je v rámci daného pololetí žákem vybraného oboru vzdělání,
- není ze žádného předmětu hodnocen klasifikačním stupněm nedostatečný.

Motivační stipendium žákovi nenáleží:

- v období hlavních prázdnin,
- jestliže opakuje příslušný ročník z prospěchových důvodů; postoupí-li žák do vyššího ročníku, má opět nárok na získání stipendia, a to při splnění všech stanovených podmínek.

V případě, že se žák stane žákem vybraného oboru v průběhu školního roku, náleží mu při dodržení všech stanovených podmínek motivační stipendium za dané pololetí.

Podmínka splnění 80 % docházky ve všech povinných předmětech není požadována v případě, že se žák vzdělává podle IVP.

Výše motivačního stipendia činí za každé pololetí školního roku

- v 1. ročníku 1500 Kč,
- ve 2. ročníku 2000 Kč,
- ve 3. a 4. ročníku 2500 Kč.

Podmínkou pro získání prospěchového stipendia je, že se žák vzdělává ve vybraném oboru v denní formě vzdělávání (včetně IVP) a zároveň

- je hodnocen ze všech předmětů, s výjimkou předmětů uznaných dle § 70 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“)
- a dále s výjimkou předmětů, ze kterých je uvolněn dle § 67 odst. 2 školského zákona.
- není klasifikován sníženou známkou z chování,

- d) žák, který se vzdělává v prvním ročníku, dosáhl celkový průměr známek na vysvědčení za sledované pololetí (známka z chování se nezapočítává)
 - do 2,2 včetně v oboru vzdělání s výučním listem,
 - do 2,0 včetně v oboru vzdělání s maturitní zkouškou,
- e) žák, který se vzdělává ve druhém, třetím a čtvrtém ročníku, dosáhl celkový průměr známek na vysvědčení za sledované pololetí (známka z chování se nezapočítává)
 - do 2,0 včetně v oboru vzdělání s výučním listem,
 - do 1,8 včetně v oboru vzdělání s maturitní zkouškou,
- a) není ze žádného předmětu hodnocen klasifikačním stupněm nedostatečný.

V případě, že se žák stane žákem vybraného oboru v průběhu školního roku, náleží mu při dodržení všech stanovených podmínek prospěchové stipendium za dané pololetí.

Výše prospěchového stipendia činí za každé pololetí školního roku ve všech ročnících 1000,-- Kč.

Evidenci a vyplácení stipendií zajišťuje příspěvková organizace vykonávající činnost střední školy (dále jen „příspěvková organizace“).

Stipendia jsou žákům vyplácena pololetně, za 1. pololetí školního roku zpravidla do konce měsíce února a za 2. pololetí zpravidla do 30. června.

Podporovanými obory vzdělání jsou Pekař, Řezník – uzenář, Nástrojař, Strojní mechanik (zámečnick), Sklář – výrobce a zušlechťovatel skla, Výrobce a dekoratér keramiky, Truhlář, Dřevařská výroba, Malíř a lakýrník, Klempíř, Tesař, Zedník, Lesní mechanizátor, Strojírenství, Elektrotechnika, Zdravotnický asistent, Uměleckořemeslná stavba hudebních nástrojů, Obráběč kovů, Aplikovaná chemie, Technologie silikátů, Stavebnictví a Technické lyceum. Zejména motivační stipendia příznivě ovlivňují docházku žáků vybraných oborů do školy a pokles kázeňských přestupků. Oproti předchozímu období se celková částka vyplacených stipendií zvýšila o 434 000 Kč. Důvodem bylo především poskytnutí stipendií žákům oboru vzdělání Technické lyceum v obou pololetích školního roku a dále vyšší počet žáků maturitních oborů, kteří splnili podmínky pro dosažení stipendia.

Přehled poskytnutých stipendií za poslední tři roky

Tabulka 45 Počty vyplacených motivačních stipendií

Motivační stipendium	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Počet žáků k 30.9.	718		1129		1281	
Počet stipendií	211	221	510	556	655	656
% z počtu žáků	27,62 %	29,93 %	45,17 %	49,25 %	51,13 %	51,21 %
Kč celkem	363 000	378 500	1 002 000	1 091 000	1 322 000	1 330 500

Zdroj: vlastní evidence odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Karlovarského kraje

Tabulka 46 Počty vyplacených prospěchových stipendií

Prospěchové stipendium	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Počet žáků k 30.9.	718		1129		1281	
Počet stipendií	87	90	181	192	210	263
% z počtu žáků	11,39 %	12,53 %	16,03 %	17,01 %	16,39 %	20,53 %
Kč celkem	87 000	90 000	181 000	192 000	210 000	263 000

Zdroj: vlastní evidence odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Karlovarského kraje

Motivační a prospěchová stipendia mají být nástrojem pro zvýšení zájmu žáků o obory, o které zájem klesá. Při porovnání počtu žáků v těchto oborech před a po zavedení stipendií bylo zjištěno, že se tento předpoklad nesplnil. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy připravil změnu *Pravidel pro poskytování stipendií žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech vzdělání ve středních školách zřizovaných Karlovarským krajem tak, aby nebyli odměňováni žáci za pouhou docházku do školy, ale aby bylo poskytování stipendií efektivní a vedlo skutečně ke zvýšení motivace žáků ke studiu (platná od 1.9.2018).*

Projekty zjednodušeného vykazování (tzv. šablony) v základních a mateřských školách

Celkový počet škol, které se zapojily do výzvy Šablony pro MŠ a ZŠ I. z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, byl 128 škol. Do těchto podpořených zařízení bylo poskytnuto bez mála 79 milionů korun. Žádost o dotaci bylo možné podávat od 23. 6. 2016 do 30. 6. 2017.

Ve sledovaných šablonách jsme se zaměřili zejména na ty, které přímo souvisí s podporou inkluzivního vzdělávání a rovných příležitostí. Mateřské školy nejvíce využily šablonu školního asistenta na rozšíření personální podpory. Tato aktivita poskytuje dětem ohroženým školním neúspěchem větší podporu. Školní asistent poskytuje základní nepedagogickou podporu přímo v rodině, zprostředkovává komunikaci s komunitou, zajišťuje pravidelnou docházku dětí do školky apod. Další šablonou, která napomáhá k dodržování rovných příležitostí, jsou odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči dětí v MŠ. Tato aktivita zejména napomáhá usnadňování přechodu dětí z MŠ do ZŠ a to tím, že se rodiče přímo v mateřské škole setkávají s externími odborníky.

Na základních školách byl největší zájem o šablonu na školního asistenta, dále pak o školního speciálního pedagoga a školního psychologa. Cílem šablony školního asistenta je identifikovat žáky ohrožené školním neúspěchem a zvýšit zejména jejich nízkou motivaci ke vzdělávání, snížit kázeňské přestupky a dlouhodobou a opakovanou prospěchovou neúspěšnost. Cílem šablony školního speciálního pedagoga a školního psychologa je začleňování žáků s potřebou podpůrných opatření prvního stupně podpory / se speciálními vzdělávacími potřebami. Zajištění této personální podpory vyrovná šance na maximální rozvoj potenciálu každého žáka. Další šablonou, která byla vybrána více ZŠ, je vzdělávání pedagogického sboru ZŠ zaměřené na inkluzi – vzdělávací akce v rozsahu 8 hodin. Tato aktivita je vytvořena tak, že umožňuje zajistit vzdělávání v rámci inkluze pro celý pedagogický sbor či jeho podstatnou část tak, aby bylo možné z podpořené skupiny pedagogů vytvořit tým s inovačním potenciálem. Kurz přispěje k rozvoji kompetencí pedagogů pro práci s heterogenní skupinou žáků. Důležitým aspektem tohoto vzdělávání je zaměření na podporu bezpečného klimatu ve třídách, budování týmu

škol, vyhodnocování výsledků učení žáků. Velký objem škol je zapojen i do šablon na rozvoj mimoškolních (extrakurikulárních) aktivit. Největší zájem je o šablonu na doučování žáků ZŠ ohrožené školním neúspěchem, dále o čtenářský klub a také o klub zábavné logiky a deskových her.

Tabulka 47 Čerpání šablon v MŠ a ZŠ - 1. vlna

Celkový počet aktivit v žádostech	850				
Celkový objem finančních prostředků	78 577 114,00				
Celkový počet škol zapojených do šablon	128				
Mateřské školy					
Personální podpora	Počet škol	Počet aktivit	Průměrný počet aktivit na školu	Celkový objem peněz na šablonu	Průměrný objem peněz na školu
I/1.1 Školní asistent	37	566	15,2972973	9 910 660,00	267 855,68
I/1.2 Školní speciální pedagog	1	12	12	336 420,00	336 420,00
I/1.3 Školní psycholog	0	0	0	0	0
I/1.4 Sociální pedagog	1	0	0	0	0
Usnadňování přechodu dětí z MŠ do ZŠ	Počet škol	Počet aktivit	Průměrný počet aktivit na školu	Celkový objem peněz na šablonu	Průměrný objem peněz na školu
I/3.3 Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči dětí v MŠ	30	65	2,166666667	1 433 640,00	47 788,00
Základní školy					
Personální podpora	Počet škol	Počet aktivit	Průměrný počet aktivit na školu	Celkový objem peněz na šablonu	Průměrný objem peněz na školu
II/1.1. Školní asistent	21	506	24,0952381	8 860 060,00	421 907,62
II/1.2 Školní speciální pedagog	14	285	20,35714286	7 989 975,00	570 712,50
II/1.3 Školní psycholog	7	133	19	3 728 655,00	532 665,00
II/1.4 Sociální pedagog	1	71	71	333 345,00	333 345,00
Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů ZŠ	Počet škol	Počet aktivit	Průměrný počet aktivit na školu	Celkový objem peněz na šablonu	Průměrný objem peněz na školu
II/2.3 Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ zaměřené na inkluzi - DVPP v rozsahu 32 hodin	9	61	6,777777778	823 744,00	91 527,11

II/2.5 Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ zaměřené na inkluzi - DVPP v rozsahu 56 hodin	2	2	1	47 264,00	23 632,00
II/2.7 Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ zaměřené na inkluzi - DVPP v rozsahu 80 hodin	1	1	1	33 760,00	33 760,00
II/2.8 Vzdělávání pedagogického sboru ZŠ zaměřené na inkluzi	29	715	24,65517241	972 400,00	33 531,03
Extrakurikulární rozvojové aktivity ZŠ	Počet škol	Počet aktivit	Průměrný počet aktivit na školu	Celkový objem peněz na šablonu	Průměrný objem peněz na školu
II/3.1 Čtenářský klub pro žáky ZŠ	54	281	5,203703704	4 854 837,00	89 904,39
II/3.2 Klub zábavné logiky a deskových her pro žáky ZŠ	49	200	4,081632653	3 455 400,00	70 518,37
II/3.3 Doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem	66	1165	17,65151515	9 929 259,00	150 443,32
II/3.4 Příprava na vyučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem	10	54	5,4	1 380 726,00	138 072,60
Spolupráce s rodiči žáků ZŠ	Počet škol	Počet aktivit	Průměrný počet aktivit na školu	Celkový objem peněz na šablonu	Průměrný objem peněz na školu
II/4.1 Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči žáků ZŠ	17	32	1,882352941	705 792,00	41 517,18

Zdroj: vlastní zpracování údajů z národní sítě Místní akčních skupin České republiky

Projekty zjednodušeného vykazování (tzv. šablony) ve středních školách

Celkový počet škol, které se zapojily do výzvy Šablony pro SŠ a VOŠ I. z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, byl 19. Do těchto podpořených škol bylo poskytnuto cca 20 milionů korun. Žádost o dotaci bylo možné podávat od 20. 12. 2016 do 30. 9. 2017.

Ve sledovaných šablonách jsme se zaměřili zejména na ty, které přímo souvisí s podporou inkluzivního vzdělávání a rovných příležitostí. SŠ/VOŠ nejvíce využily šablonu školního kariérového poradce a školního speciálního pedagoga. Školní kariérový poradce bude působit jako podpora žáků SŠ při vstupu na trh práce včetně těch, kteří mají potřeby podpůrných opatření / se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků ohrožených předčasným ukončením vzdělávání. Cílem školního speciálního pedagoga je diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáků a pomoc při vytváření a zlepšování podmínek pro úspěšnou integraci žáků se SVP a podpůrných opatření.

Vzdělávání pedagogického sboru SŠ zaměřené na inkluzi – vzdělávací akce v rozsahu 8 hodin je další důležitou aktivitou a to zejména tím, že v dané škole podpoří koncept společného vzdělávání. Velký objem škol je zapojen i do šablon na rozvoj mimoškolních (extrakurikulárních) aktivit. Největší zájem je o šablonu na doučování žáků

SŠ ohrožené školním neúspěchem. Aktivita může být také využita pro žáky ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí.

Tabulka 48 Čerpání šablon v SŠ - 1. vlna

Celkový objem finančních prostředků	19 698 445,00
Celkový počet škol zapojených do šablon	19
SŠ/VOŠ	
Personální podpora	Počet škol
III/1.1 Školní asistent	1
III/1.2 Školní speciální pedagog	4
III/1.3 Školní psycholog	2
III/1.4 Sociální pedagog	2
III/1.6 Školní kariérový poradce	14
Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů SŠ/VOŠ	Počet škol
III/2.4 Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ/VOŠ zaměřené na inkluzi - DVPP v rozsahu 24 hodin	4
III/2.6 Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ/VOŠ zaměřené na inkluzi - DVPP v rozsahu 80 hodin	1
III/2.12 Vzdělávání pedagogického sboru SŠ zaměřené na inkluzi - vzdělávací akce v rozsahu 8 hodin	5
Extrakurikulární rozvojové aktivity SŠ/VOŠ	Počet škol
III/4.1 Doučování žáků SŠ ohrožených školním neúspěchem	15

Zdroj: vlastní zpracování údajů Národního ústavu pro vzdělávání

Pedagogicko - psychologická poradna Karlovy Vary

Jedná se o školské zařízení poskytující poradenské, diagnostické, reedukační a psychologické služby v oblasti výchovy a vzdělávání a v otázkách osobnostního, sociálního a profesního vývoje dětem od 3 let, žákům, studentům všech typů škol, jejich rodičům a pedagogům. Zřizovatelem je Karlovarský kraj.

Pedagogicko - psychologická poradna působí ve třech správních oblastech:

- správní obvod Karlovy Vary,
- správní obvod Sokolov,

- správní obvod Cheb.

Tabulka 49 Pracovníci a klienti pedagogicko-psychologické poradny

- Pedagogicko-psychologická poradna				
	stav k 30. 9. 2014	stav k 30. 9. 2015	stav k 30. 9. 2016	stav k 30. 9. 2017
odborní pracovníci				
Psychologové	13	10	10	10
pedagogičtí pracovníci	10	14	18	13
sociální pracovníci	3	1	0	0
Ostatní	0	0	0	0
administrativní pracovníci				3
	školní rok 2013/2014	školní rok 2014/2015	školní rok 2015/2016	školní rok 2016/2017
klienti, kterým byla poskytnuta péče				
Celkem všichni, dále z toho	6491	6199	6871	5837
MŠ	987	877	1134	944
ZŠ	3961	3787	4241	3591
SŠ	1296	1325	1243	1191
VOŠ	2	4	9	3
činnost PPP				
Individuální činnosti s klientem				
komplexní vyšetření	4702	4314	4765	2528
ostatní individuální péče	3684	3645	3354	6384
poradenské činnosti se zákonnými zástupci				
individuální činnosti s klientem	3555	3040	3596	3154
skupinové	150	14	13	31
služby pedagogům				
metodická konzultace	1874	2040	4024	5183
vedení kursů, seminářů, přednášek	29	15	88	X
odborné podklady pro vzdělávací opatření				
Celkem	6537	5782	6484	3194
z toho doporučení k integraci	1531	2240	X	X
doporučení k zařazení do spec. třídy	X	X	191	251
doporučení funkce asistenta	X	X	196	325

doporučení vzdělávání podle IVP	X	X		1314	1297
odklad školní docházky	X	X	X		424
klienti podle důvodu příchodu a školského zařízení					
školní zralost		1071	948	959	964
výukové problémy		3065	3420	3565	3003
výchovné problémy		1698	1189	1822	902
profesní orientace		191	290	200	147
ostatní		466	352	307	821
nadání	X	X		18	X
klienti, kterým byla vydána doporučení pro vzdělávání žáků se SVP					
celkem klientů s přiznaným stup. PO, z toho:	X	X	X		2540
MŠ	X	X	X		40
ZŠ	X	X	X		2170
SŠ	X	X	X		320
VOŠ	X	X	X		0
přiznaný převažující stupeň podpůrných opatření					
1. stupeň	X	X	X		492
2. stupeň	X	X	X		1124
3. stupeň	X	X	X		896
4. stupeň	X	X	X		33
5. stupeň	X	X	X		6

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze školních matrik – sběr dat MŠM

Speciálně pedagogické centrum Karlovy Vary

Jedná se o školské zařízení zřizované Karlovarským krajem. SPC má šest odloučených pracovišť (Sokolov, Cheb, Mariánské Lázně, Aš, Ostrov a Karlovy Vary).

Poskytuje služby dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, též ve školách a školských poradenských zařízeních a to bezplatně. Tyto služby jsou nabízeny zejména při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů s mentálním postižením, tělesným postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami nebo autismem. Bohužel nedisponuje odborníky pro děti se zrakovým či sluchovým postižením, ale zprostředkovává kontakt na nejbližší odborná pracoviště v Plzni. Zajišťuje buď přímou pedagogickou a psychologickou intervenci a to ambulantně nebo návštěvami pedagogických pracovníků ve školách a školských a zařízeních, případně v rodinách, nebo zařízeních pečujících o tyto děti.

Tabulka 50 Pracovníci a klienti speciálně pedagogického centra - zřizovatel Karlovarský kraj

Speciálně pedagogické centrum				
	stav k 30. 9. 2014	stav k 30. 9. 2015	stav k 30. 9. 2016	stav k 30. 9. 2017
odborní pracovníci				
speciální pedagogové	10	11	11	11
psychologové	3	3	4	3
sociální pracovníci	2	3	3	2
zdravotní pracovníci	0	0	0	0
ostatní odborní pracovníci	0	1	1	0
administrativní pracovníci	X	X	X	2
	školní rok 2013/2014	školní rok 2014/2015	školní rok 2015/2016	školní rok 2016/2017
klienti, kterým byla poskytnuta péče				
Celkem všichni, dále z toho	1518	1573	1626	1567
MŠ	411	368	391	243
ZŠ	905	1008	1055	1090
SŠ	81	80	86	89
VOŠ	0	1	0	1
činnost SPC				
Individuální činnosti s klientem				
komplexní vyšetření	352	346	429	5125
ostatní individuální péče	5782	6040	5835	314
poradenské činnosti se zákonnými zástupci				
individuální činnosti s klientem	4172	4757	4956	2781
skupinové	8	9	6	4
služby pedagogům				
celkem	2957	4062	5452	5021
metodické konzultace	X	X	909	0
ostatní	X	X	4543	5021
odborné podklady pro vzdělávací opatření				
Celkem	1493	1918	1359	1840
z toho doporučení k integraci	501	904	X	X
doporučení k zařazení do spec. třídy	X	X	130	383
doporučení funkce asistenta	X	X	341	407
doporučení vzdělávání podle IVP	X	X	406	514

odklad školní docházky	X	X	X	15
klienti, kterým byla vydána doporučení pro vzdělávání žáků se SVP				
celkem klientů s přiznaným stup. PO, z toho:	X	X	X	866
MŠ	X	X	X	138
ZŠ	X	X	X	675
SŠ	X	X	X	33
VOŠ	X	X	X	0
přiznaný převažující stupeň podprůměrných opatření				
1. stupeň	X	X	X	4
2. stupeň	X	X	X	46
3. stupeň	X	X	X	598
4. stupeň	X	X	X	188
5. stupeň	X	X	X	30

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze školních matrik – sběr dat MŠMT

Speciálně pedagogické centrum pro děti a žáky s vadami řeči

SPC působí při Základní škole pro žáky se specifickými poruchami učení Karlovy Vary, zřizovatelem je Statutární město Karlovy Vary.

Centrum nabízí komplexní diagnostiku, ambulantní reedukaci, terapii, poradenství, metodické vedení pedagogických pracovníků, dále nabízí zpracování anamnézy, odborných zpráv a posudků pro integraci dětí a žáků se SVP, a v neposlední řadě péči o děti cizinců.

Tabulka 51 Pracovníci a klienti speciálně pedagogického centra - zřizovatel Statutární město Karlovy Vary

Speciálně pedagogické centrum				
	stav k 30. 9. 2014	stav k 30. 9. 2015	stav k 30. 9. 2016	stav k 30. 9. 2017
odborní pracovníci				
speciální pedagogové	7	7	6	6
psychologové	0	0	0	0
sociální pracovníci	1	1	1	1
zdravotní pracovníci	0	0	0	0
ostatní odborní pracovníci	0	0	0	0
administrativní pracovníci	X	X	X	0
	školní rok 2013/2014	školní rok 2014/2015	školní rok 2015/2016	školní rok 2016/2017
klienti, kterým byla poskytnuta péče				
Celkem všichni, dále z toho	984	1049	928	638

MŠ	585	640	579	344
ZŠ	377	390	341	232
SŠ	10	9	3	3
VOŠ	1	1	0	0
činnost SPC				
Individuální činnosti s klientem				
komplexní vyšetření	0	0	679	382
ostatní individuální péče	2216	2313	1872	2442
poradenské činnosti se zákonnými zástupci				
individuální činnosti s klientem	1633	1759	176	2155
skupinové	0	0	36	0
služby pedagogům				
celkem	656	558	514	312
metodické konzultace	X	X	514	0
ostatní	X	X	0	312
odborné podklady pro vzdělávací opatření				
Celkem	309	749	68	382
z toho doporučení k integraci	309	652	X	X
doporučení k zařazení do spec. třídy	X	X	0	20
doporučení funkce asistenta	X	X	27	24
doporučení vzdělávání podle IVP	X	X	41	132
odklad školní docházky	X	X	X	5
klienti, kterým byla vydána doporučení pro vzdělávání žáků se SVP				
celkem klientů s přiznaným stup. PO, z toho:	X	X	X	382
MŠ	X	X	X	150
ZŠ	X	X	X	178
SŠ	X	X	X	3
VOŠ	X	X	X	0
přiznaný převažující stupeň podpůrných opatření				
1. stupeň	X	X	X	249
2. stupeň	X	X	X	8
3. stupeň	X	X	X	105
4. stupeň	X	X	X	20

5. stupeň	X	X	X	0
-----------	---	---	---	---

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze školních matrik – sběr dat MŠMT

Středisko výchovné péče

Středisko výchovné péče je jediné zařízení v Karlovarském kraji pro děti s výchovnými obtížemi, které úzce souvisí s jejich demotivací ke vzdělávání, příp. je tato demotivace jejich důsledkem. Zařízení poskytuje kromě ambulantní péče i pobytovou. Základem péče střediska je poskytování speciálně pedagogických a psychologických služeb dětem, u kterých je značné riziko poruch chování, i dětem s již rozvinutými poruchami chování, přičemž u těchto dětí není nařazena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Jedná se tedy o preventivně výchovné zařízení a je vlastně poslední institucí, která dětem (a jejich rodičům) může pomoci odvrátit hrozící nařazení ústavní výchovy či uložení výchovy ochranné. Služby jsou poskytovány také zákonným zástupcům nezletilých klientů, středisko spolupracuje se školami, se školskými poradenskými zařízeními, s orgány sociálně právní ochrany dětí (OSPOD), a dalšími zařízeními podílejícími se na prevenci a řešení rizikového chování klientů. Zřizovatelem střediska je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a je součástí Diagnostického ústavu v Plzni.

Tabulka 52 Klienti Střediska výchovné péče

	2015		2016		2017	
	celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky
Evidovaní klienti celkem	305	121	337	115	340	124
Klienti z MŠ	12	5	4	4	10	4
Klienti ze ZŠ - I. stupeň	98	31	96	25	101	21
Klienti za ZŠ - II. stupeň	158	72	194	83	184	73
Klienti ze středních škol	30	13	37	19	39	22
Klienti z VOŠ, VŠ	0	0	2	2	2	1
Klienti školsky nezařazení	7	0	4	1	4	3
Klienti - cizinci	2	0	1	1	6	1
K. jimž byla dopor.instituc. vých.	3	0	4	1	5	2
Kl. po ukončení instituc. vých.	1	0	1	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování údajů Střediska výchovné péče v Karlových Varech

Z tohoto přehledu lze konstatovat, že více než polovinu klientů Střediska výchovné péče tvoří žáci 2. stupně základní školy a to v celém sledovaném období. Jedná se o 51,8 % v roce 2015, o 57,6 % v roce 2016 a o 54,1 % v roce 2017. Na druhém místě jsou klienti, kteří navštěvují 1. stupeň základní školy, kteří tvoří v průměru 30 %.

V nejvyšší míře je to rodina, která iniciuje příchod do SVP, následuje OSPOD a na třetím místě je to škola. Zde je přehled iniciátorů příchodu do SVP:

Tabulka 53 Iniciátor příchodu do Střediska výchovné péče

Iniciátor příchodu do SVP	2015	2016	2017
Klient sám	1	5	3
Rodina	165	159	171
Školské poradenské zařízení	6	7	13
OSPOD	64	69	64
Škola	34	53	60
Zdravotnické zařízení	11	17	12
Soudy, PMS ČR	15	14	12
Jiný iniciátor	9	13	11

Zdroj: vlastní zpracování údajů Střediska výchovné péče v Karlových Varech

Nejčastější příčinou, kvůli které klienti vyhledávají pomoc SVP, jsou problémy ve škole, a to včetně chování, které se nějakým způsobem vymyká tomu běžnému. Druhým nejčastějším důvodem jsou osobnostní problémy klienta. Velkým problémem, se kterým se SVP potýká, je fakt, že na jejich práci nenavazuje žádná institucionální péče po návratu žáků do domácího prostředí. Odborní pracovníci ve středisku pracují jak s žákem, tak s rodinou, příp. školou. Jakmile se však žák vrátí zpět do svého prostředí, není tam nikdo, kdo by dohlížel na dodržování zásad, které jemu a jeho rodině byly vštípeny během terapií ve středisku. Tak téměř všichni aktéři snadno „sklouznou“ zpět do naučených vzorců chování, které jsou často destruktivní.

Tabulka 54 Důvod příchodu do Střediska výchovné péče

Hlavní důvod příchodu do SVP	2015	2016	2017
Rodinné problémy	37	37	42
Z toho týrání a zneužívání	1	4	5
Školní problémy včetně chování	118	132	124
Zneužívání návykových látek	5	11	7
Osobnostní problémy	106	129	140
Prekriminální a kriminální problémy	39	24	26
Jiný důvod	0	0	1

Zdroj: vlastní zpracování údajů Střediska výchovné péče v Karlových Varech

Neziskové organizace

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

V Karlovarském kraji je registrováno 8 nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, přičemž některé spravují více středisek, jejichž klienti jsou v různých věkových kategoriích.

Tabulka 55 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež v Karlovarském kraji

Poskytovatel	Zařízení	Adresa	Cílová skupina	Věková kategorie klientů
Armáda spásy v České republice, z.s.	administrativa	Jugoslávská 1274/16, Karlovy Vary	děti a mládež od 6 do 26 ohrožené společensky nežádoucími jevy	od 6 do 15 let
	Klub na Úvalské	Úvalská 603/36, Karlovy Vary		
	Klub Albeřice	Albeřice 23, Verušičky, Žlutice		
	Klub na Charkovské	Charkovská 2024/10, Karlovy Vary		
B.E.Z.va Nejdek o.p.s.	Klub Remix	U Jeslí 565, Nejdek	děti a mládež od 6 do 26 ohrožené společensky nežádoucími jevy	předškolní děti 6-7 let, mladší děti 7-10 lete, starší děti 11-15 let, dorost 16-18 let
Člověk v tísni, o.p.s.	Člověk v tísni, o.p.s.	Havlíčková 61/9, Kraslice	děti a mládež od 6 do 26 ohrožené společensky nežádoucími jevy	děti a mládež od 15 let věku
Khamoro o.p.s.	Khamoro o.p.s.	Tovární 223, Chodov	děti a mládež od 6 do 26 ohrožené společensky nežádoucími jevy; osoby žijící v sociálně	předškolní děti 6-7 let, mladší děti 7-10 lete, starší děti 11-15 let, dorost 16-18 let, mladí dospělí 19-26 let

			vyloučených komunitách	
Kotec o.p.s.	Klub Michal	M. Majerové 1763, Sokolov	děti a mládež od 6 do 26 ohrožené společensky nežádoucími jevy	mladší děti 7-10 let, starší děti 11-15 let, dorost 16-18 let, mladí dospělí 19-26 let
	Klub Refresh	Nádražní 189, Sokolov		
	Klub Restart a Mobilní klub v autě	Nádražní nám. 299/8, Mariánské Lázně		
Správa zdravotních a sociálních služeb Cheb, příspěvková organizace	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež "Pohoda"	Karlova 392/17, Cheb	děti a mládež od 6 do 26 ohrožené společensky nežádoucími jevy	děti předškolního věku 6 let, mladší děti 7-10 let, starší děti 11-15 let
Světlo Kadaň z.s.	Klub Ostrov	Klínovecká 998, Ostrov	děti a mládež od 6 do 26 ohrožené společensky nežádoucími jevy	od 6ti let
Útočiště o.p.s.	Nízkoprahový klub Útočiště pro děti od 6 do 15 let	Dobrovského 78/19, Cheb	děti a mládež od 6 do 26 ohrožené společensky nežádoucími jevy	děti předškolního věku 6 let, mladší děti 7-10 let, starší děti 11-15 let

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, dostupné z:

http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=38BB81938B1CCC3D8A53EC6E4D34316D.node1?SUBSESSION_ID=15329598600

[88_1](#)

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Tabulka 56 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Poskytovatel	Zařízení	Adresa	Cílová skupina	Klienti
Centrum pro dítě a rodinu Valika, z.s.	Centrum pro dítě a rodinu Valika, z.s.	Nádražní 61/8, Stará Role	rodiny s dětmi	rodiče bez věkového omezení s alespoň 1 dítětem do 18 let

Český západ, o.p.s.	Český západ, o.p.s.	Dobrá Voda 52, Toužim	děti a mládež 6-26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy; osoby žijící v SVL komunitách; osoby vedoucí rizikový způsob života; rodiny s dětmi; etnické menšiny	děti 2-6 let, mladší děti 7- 10 let, starší děti 11-15 let, dorost 16-18 let, mladí dospělí 19-26 let, dospělí 27-64 let
		Palackého 104, Teplá		
		nám. J. z Poděbrad 104, Toužim		
Člověk v tísni, o.p.s.	Člověk v tísni, o.p.s. - Žlutice, Valeč	Velké náměstí 150, Žlutice	rodiny s dětmi	bez omezení věku
		Člověk v tísni, o.p.s. - SAS Kraslice		Havlíčková 61/9, Kraslice
	Člověk v tísni, o.p.s. - SAS Chodov	Chodov 677		předškolní děti 1-6 let; mladší děti 7-10 let; starší děti 11-15 let; dorost 16-18 let; mladí dospělí 19-26 let; dospělí 27-64 let; mladší senioři 65-80 let; kojenci do 1 roku
		Příční 635, Chodov		
	Člověk v tísni, o.p.s. - SAS Karlovarsko	Lidická 1035, Ostrov		
		Blahoslavova 18/5, K. Vary - Drahovice		
		Gagarinova 1934, Sokolov		
Husova 525, Nejdek				
Kotec o.p.s.	Centrum podpory rodiny	Nádražní nám. 299/8, Mariánské Lázně	rodiny s dětmi	děti od narození do 18 let a jejich rodiče bez omezení věku
		Hlavní 257/49, Aš		
Kotec o.p.s.	Centrum podpory rodiny Mariánské Lázně	Nádražní nám. 299/8, Mariánské Lázně	rodiny s dětmi	děti od narození do 18 let a jejich rodiče bez omezení věku
	Centrum podpory rodiny Sokolov	M. Majerové 1763, Sokolov		
	Centrum podpory rodiny Cheb	nám. Krále J. z Poděbrad 508/7, Cheb		

	Centrum podpory rodiny Aš	Hlavní 257/49, Aš		
KSK centrum o.p.s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Jáchymovská 59/98, Bohatice	rodiny s dětmi	děti od narození do 18 let a jejich rodiče bez omezení věku
SOS dětské vesničky, z.s.	SOS Kompas, Středisko sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi	Svatošská 279/21, Doubí	rodiny s dětmi	předškolní děti 1-6 let; mladší děti 7-10 let; starší děti 11-15 let; dorost 16-18 let; mladí dospělí 19-26 let; dospělí 27-64 let; mladší senioři 65-80 let; kojenci do 1 roku
	SOS Kompas Žluticko a Valečsko, Středisko sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi	Poděbradova 356, Žlutice		
Útočiště o.p.s.	Centrum pro rodiny s dětmi	Dobrovského 78/19, Cheb	rodiny s dětmi	bez omezení věku

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, dostupné z:

http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=38BB81938B1CCC3D8A53EC6E4D34316D.node1?SUBSESSION_ID=15329598600

[88_1](#)

Obecní policie / asistenti prevence kriminality

Při obecní policii může vzniknout pracovní pozice asistenta prevence kriminality (APK). Dle národní soustavy povolání vykonává tyto činnosti:

- dohled nad veřejným pořádkem a řešení záležitostí souvisejících s narušováním občanského soužití;
- pravidelný kontakt s problémovými jedinci resp. celými rodinami, řešení vzniklých sporů, poskytování základních rad při řešení problémů (zadluženost apod.);
- dohled nad bezpečností dětí v blízkosti základní školy v lokalitě (potlačování projevů šikany, fyzického a verbálního napadání, kouření dětí);
- dohled nad bezpečností silničního provozu v okolí školy v ranních hodinách při příchodu dětí do školy a v odpoledních hodinách při jejich odchodu;
- kontrola okolí barů a heren, jejich návštěvy za účelem zjištění přítomnosti osob pod stanovenou věkovou hranicí nebo mladistvých a nezletilých pod vlivem alkoholu, příp. konzumujících alkohol;
- omezení osobní svobody pachatele přistiženého bezprostředně po spáchání trestného činu – do příjezdu Policie ČR;
- hlášení zjištěných problémů nadřízenému;
- asistence při řešení dalších sociálních problémů lokality dle aktuální bezpečnostní situace ve městě;

- spolupráce s příslušným odborem sociálních věcí, s terénním sociálním pracovníkem a nestátními neziskovými organizacemi, s romským poradcem a asistentem, protidrogovým poradcem, manažerem prevence kriminality, občanskou poradnou apod.

V Karlovarském kraji jsou APK zaměstnání v Aši, Chebu, Karlových Varech, Ostrově, Rotavě a Sokolově. Především působí jako prostředník mezi majoritní a minoritní skupinou obyvatel a snaží se zabránit možným přečinům již v jejich zárodku. Velice žádanou kompetencí pak je vynikající znalost terénu ohroženého nežádoucími jevy především díky původu. Navázání spolupráce mezi školami, OSPODem, MP, PČR a případnými dalšími subjekty by mohlo taktéž napomoci alespoň částečné eliminaci záškoláctví (i skrytému), které je frekventovaným ukazatelem žáka ohroženého školním neúspěchem.

Platy učitelů

Úroveň platů učitelů v porovnání s ostatními vysokoškolsky vzdělanými zaměstnanci je dlouhodobě kritizována. Pedagogové se cítí být a objektivně také jsou podhodnocováni, což snižuje jak motivaci absolventů pedagogických fakult jít do učitelské praxe, tak stávajících učitelů v ní zůstat, případně vyvíjet jakoukoli aktivitu, která se jim zdá být navíc.

Tabulka 57 Průměrná hrubá měsíční mzda učitelů v ČR – medián

Hrubý měsíční plat v Kč - medián - rok 2017	MŠ	1. st. ZŠ	2. st. ZŠ a SŠ (kr. odb. předm.)	odb. předměty, praktické vyučování, lektori	asistent pedagoga
Zlínský kraj	25 748	31 035	26 967	26 094	18 534
Kraj Vysočina	25 774	31 132	30 858	29 474	19 752
Pardubický kraj	25 898	31 244	30 981	29 739	19 833
Olomoucký kraj	25 975	31 643	31 025	29 890	20 373
Karlovarský kraj	26 066	31 731	31 288	30 012	20 384
Královéhradecký kraj	26 070	31 766	31 330	30 039	20 394
Středočeský kraj	26 198	31 769	31 385	30 176	20 435
Jihomoravský kraj	26 466	31 923	31 848	30 535	20 750
Moravskoslezský kraj	26 565	32 060	31 863	30 891	20 881
Jihočeský kraj	26 777	32 174	32 067	30 944	20 959
Liberecký kraj	26 944	32 191	32 164	31 500	21 173
Plzeňský kraj	27 219	32 435	32 211	31 604	21 213
Hlavní město Praha	27 242	32 486	32 215	31 771	21 819
Ústecký kraj	27 427	32 554	33 830	34 961	21 913

Zdroj: vlastní zpracování údajů Ministerstva práce a sociálních věcí. Dostupné z:

http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=38BB81938B1CCC3D8A53EC6E4D34316D.node1?SUBSESSION_ID=15329598600

88 1

Tabulka 58 Průměrná hrubá měsíční mzda učitelů v ČR - průměr

Hrubá měsíční mzda v Kč - průměr - rok 2017	MŠ	1. st. ZŠ	2. st. ZŠ a SŠ (kr. odb. předm.)	odb. předměty, praktické vyučování, lektoři	asistent pedagoga
Zlínský kraj	25 826	30 955	31 209	30 084	19 023
Kraj Vysočina	25 943	31 101	31 226	30 257	20 033
Karlovarský kraj	26 111	31 155	31 271	30 599	20 489
Pardubický kraj	26 144	31 534	31 375	30 696	20 667
Olomoucký kraj	26 166	31 652	31 533	30 764	20 686
Královéhradecký kraj	26 321	31 682	31 558	30 850	20 757
Středočeský kraj	26 646	31 760	31 984	30 878	20 870
Jihomoravský kraj	26 871	31 920	32 266	30 928	21 119
Moravskoslezský kraj	27 005	32 141	32 283	31 196	21 130
Liberecký kraj	27 023	32 156	32 396	31 223	21 157
Jihočeský kraj	27 099	32 159	32 428	31 666	21 425
Plzeňský kraj	27 265	32 413	32 546	32 124	21 528
Hlavní město Praha	27 680	32 559	32 707	32 507	22 071
Ústecký kraj	27 796	32 705	34 319	35 809	22 220

Zdroj: vlastní zpracování údajů Ministerstva práce a sociálních věcí. Dostupné z:

http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=38BB81938B1CCC3D8A53EC6E4D34316D.node1?SUBSESSION_ID=1532959860088_1

Příklady platů začínajících učitelů

Zde uvádíme příklady platů začínajících učitelů v případě, že nemají žádné úlevy a jsou bez praxe (vždy 1. stupeň), tedy, že je jim přiznána nejnižší možná varianta platu.

Tabulka 59 Platy začínajících učitelů po absolvování pedagogické fakulty

	učitel v MŠ	učitel v ZŠ a SŠ	odborný výcvik	asistent pdg.
hrubá mzda	19 810	25 470	24 810	12 310
čistá mzda	15 710	19 607	19 155	10 550

Zdroj: vlastní zpracování údajů Pedagogické komory z.s., dostupné z: <https://www.pedagogicka-komora.cz/p/kontakty-odkazy.html>

Podle serveru E 15 se průměrná nástupní mzda vysokoškoláků v Kč v ČR pohybuje takto:

Tabulka 60 Průměrná mzda nových absolventů vysokých škol v různých oborech

	hrubá mzda	čistá mzda
Informační technologie	36 688	27 342
Bankovníctví	31 083	23 478

Automobilový průmysl	30 192	22 865
Management kvality	30 171	22 846
Farmaceutický průmysl	30 051	22 765
Zákaznická podpora	23 827	18 475
Stavebnictví a reality	22 602	17 639
Dřevozpracující průmysl	22 418	17 506

Zdroj: vlastní zpracování údajů E15 Express. E15.cz, dostupné z: <https://www.e15.cz/domaci/nastupni-plat-vysokoskolaku-az-37-tisic-kttere-obory-se-nejvice-vyplati-1330518>

Z výše uvedeného modelu je patrné, že čistý měsíční příjem začínajícího učitele není zrovna lákavým motivujícím prvkem pro nástup do školy po absolvování pedagogické fakulty. Životní standard se zvyšuje, a pokud mladý člověk úspěšně absolvuje několikaleté studium pro vykonávání tak náročného povolání po psychické stránce a není za to náležitě ohodnocen, častěji hledá takové zaměstnání, ve kterém je mu vyšší míra zodpovědnosti kompenzována i finančním ohodnocením. Velkou roli hrají také časté legislativní změny a systémová rozháranost, která ve školství panuje. Nejistota, časté změny, náročná příprava, malé finanční ohodnocení, nedostatek podpory ze strany stávajícího personálu ve škole, případně vedení školy, to vše vede k tomu, že i vysoce vnitřně motivovaný začínající učitel záhy přemýšlí o změně oboru. Tento trend je bohužel na vzestupu, místo toho, aby to bylo naopak. Absolventovi pedagogické fakulty už nestačí vědomí, že jeho práce je „posláním“, stejně tak jako je tomu i v jiných oborech v naší zemi.

Shrnutí

- růst počtu asistentů pedagoga v důsledku zavádění společného vzdělávání
- nezanedbatelné procento žáků, kteří ukončí povinnou školní docházku a nejsou evidováni na žádné střední škole, z nichž je cca ¼ evidována na Úřadu práce
- zavedení motivačního systému ve formě stipendií nevedlo ke kýženému navýšenému počtu žáků v podporovaných oborech vzdělání, proto byl systém změněn
- projekty zjednodušeného financování nejsou příliš využívány na inkluzivní aktivity (např. školní psycholog, speciální pedagog apod.), protože KK se potýká s enormním nedostatkem odborných pracovníků, nejistota týkající se pokračování dané aktivity je silně záporným faktorem pro ochotu tyto žádosti podávat
- snížení počtu odborných pracovníků v PPP je příčinou poklesu počtu klientů, kterým byla poskytnuta péče
- stabilní počty zaměstnanců i výkonů v SPC
- nedostatečný počet SVP (pouze jedině v celém KK), poskytující vysoce odbornou intervenci „problémovým“ dětem, pomoc pro PP i zákonné zástupce
- dobrá spolupráce neziskových organizací se sociálními odbory i školami, nutno více informovat PP o konkrétních činnostech jednotlivých NNO (viz motivační systém)
- asistenti prevence kriminality významnou měrou pomáhají eliminovat případné pořádkové přečiny, zejména obyvatel z minoritních skupin obyvatel

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- platy PP se sice zvyšují, avšak pro začínající učitele je to stále nedostačující vzhledem k vysokým odvodům, úroveň platů PP stále nedosahuje úrovně HDP jako v zemích s úspěšnějším vzdělávacím systémem

Strategická část

Školská inkluzivní koncepce

Uvedení do problematiky tvorby koncepce

Inkluze neboli společné vzdělávání je veřejností odbornou i laickou vnímáno zkresleně. Jak je uvedeno v kapitolách mateřské, základní i střední školy analýzy, i po zavedení vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, nedošlo k rapidním změnám pro žáky se SVP ve školách v Karlovarském kraji. Ve srovnání s předcházejícím školním rokem vzrostl celkový počet žáků v běžných třídách základních škol o 184 žáků, tj. o cca 0,78 % - viz tabulka č. 11. Počet žáků ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona se snížil o 26 žáků, tj. o necelých 2,22 %. Růst počtu žáků v základních školách koresponduje s demografickým vývojem (viz tabulka č. 1). Změny v počtech dětí a žáků v mateřských a středních školách nejsou tak významné a korelují s demografickým vývojem, u počtu dětí v mateřských školách lze předpokládat vliv zavedení povinného posledního předškolního ročníku.

Došlo především ke změně financování, nikoliv ke změně kvalitativní, té lze obtížně dosáhnout za dva roky. Mnoho škol principy společného vzdělávání realizuje již několik let, z hlediska počtu dětí se také mnoho nezměnilo, průměrná naplněnost třídy se nemění (viz tabulka č. 12) a na základě dostupných demografických údajů dochází k přirozenému úbytku žáků.

Zároveň dochází k výrazně lepší diagnostice speciálních vzdělávacích potřeb u žáků ve všech stupních vzdělávání na celém území, kromě mimořádného nadání (viz tabulka č. 17 a 49). Oproti minulému školnímu roku vzrostl počet žáků se SVP zařazených ke vzdělávání do tříd hlavního vzdělávacího proudu o 11,8 % (viz tabulka č. 13), počet žáků ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona se snížil o 2,2 % a počet žáků se SVP vzdělávaných podle IVP poklesl o 1,37 %. K pravidelnému nárůstu počtu žáků se SVP vzdělávaných ve školách hlavního vzdělávacího proudu dochází od školního roku 2011/2012 a je důsledkem zavádění systému podpůrných opatření a zvýšeného zájmu rodičů o zařazení dětí do běžných tříd základních škol. S tímto trendem souvisí i postupný pokles žáků, kteří se vzdělávají ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Učitelé hlavního vzdělávacího proudu se necítí být dostatečně vybaveni odbornými kompetencemi pro práci se žáky, kteří mají speciální vzdělávací potřeby (SVP). Spíše jde o ztížené podmínky při vlastním vyučování, náročnou přípravu jednotlivých hodin a zároveň o enormně zvýšenou administrativní zátěž. To jsou poznatky, které učitelé sdělují při rozhovoru bez publika, oficiálně však přiznány nebývají.

Ze strany rodičů se spíše ozývají hlasy těch, kteří mají ve školách žáky **bez** speciálních vzdělávacích potřeb. Tito rodiče mají obavy, aby jejich děti přítomností žáků se SVP netrpěly nedostatkem pozornosti ze strany učitele a nebyly tak zanedbávány ve vzdělávání. Naproti tomu rodiče dětí se SVP se obávají možné šikany.

V České republice v současné době probíhá více projektů zaměřených na narovnání vnímání inkluze a na pomoc všem zúčastněným stranám. Projekt Implementace KAP 1 v KK se pokouší zajistit, aby všichni aktéři, kterých se

inkluze dotýká, byli srozuměni se skutečností, že společné vzdělávání a rovné příležitosti pro všechny jsou vyšší úrovní společenského smýšlení a civilizované společnosti.

Základním východiskem této koncepce je v současné době závažný problém ztráty motivace žáků ke vzdělávání. Jedná se o problematiku se širokým záběrem. Každá diskuze pracovní skupiny vždy obsahovala celou škálu možných příčin, ale ta hlavní se týká vztahu mezi rodinou a školou, nejen mezi žákem a školou. Jinak řečeno, aby byl žák motivován k získávání vzdělání, je nutné dopomáhat k tomu, aby měl stabilní rodinný život, aby učitelé byli vnitřně motivováni k předávání znalostí, a aby žák měl pozitivní vzor v rodině. To samozřejmě souvisí také se sociální oblastí. Pracovní skupina tedy rozšířila problematiku ztráty motivace žáků, to znamená, že Školská inkluzivní koncepce KK i Motivační systém budou zaměřeny na zlepšení situace u dětí a žáků ve všech souvislostech ve vztahu ke vzdělávání, tj. v kontextu se sociální sférou. Je třeba zvýšit motivaci žáků ke vzdělávání obecně, což výrazným způsobem ovlivňuje kvalita samotné výuky.

Předčasné odchody ze vzdělávání jsou typické zejména pro žáky s odlišnými životními podmínkami a žáky ze sociálně vyloučených lokalit, kterých je v Karlovarském kraji 61 (Analýza sociálně vyloučených romských lokalit, 2013).

Podle studie „Finanční dopady předčasných odchodů ze vzdělávání pro stát a jednotlivce“ Agentury pro sociální začleňování z roku 2018 bude veřejné rozpočty stát jeden předčasný odchod ze vzdělávání do roku 2067 cca 13 mil. Kč ve srovnání s úspěšným vyučením. Ze vzdělávání odchází předčasně zhruba 2/3 žáků ze sociálně vyloučených lokalit. Předčasné odchody ze vzdělávání mají významné finanční dopady jak na jednotlivce (vyšší riziko nezaměstnanosti a nižší příjmy z práce), tak na veřejné rozpočty (náklady nezaměstnanosti, snížení výběru sociálního a zdravotního pojištění). Studie počítá s celkovým počtem 1500 předčasných odchodů ze sociálně vyloučených lokalit. Pokud by se podařilo zamezit 10% předčasným odchodům ze vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách a tito žáci by dokončili středoškolské vzdělání, bilance veřejných rozpočtů by se po dobu jejich ekonomické aktivity zlepšila o 1,78 mld. Kč. Studie počítá i vysokou variantu, kdy zhruba třetina žáků ze SVL úspěšně ukončí i středoškolské vzdělání s maturitou a třetina středoškolské vzdělání bez maturity, pak by se v celku jednalo o přínos do veřejných rozpočtů ve výši 16,65 mld. Kč.

Na úrovni jednotlivce je pak celoživotní „cena“ předčasného odchodu ze vzdělávání pro veřejné rozpočty cca 13 mil. Kč oproti úspěšnému vyučení a 22 mil. Kč ve srovnání s dokončením střední školy s maturitou.

Zvýšení příjmů v důsledku dosažení vyššího vzdělání by mělo vliv na aktivity s významnými vlivy na zaměstnanost (zvýšené poptávce po službách, vyšším standardu bydlení atp.). Dalším pozitivním důsledkem by pravděpodobně byly vyšší příjmy na oficiálním trhu práce, což by snižovalo atraktivitu „práce na černo“. Lidé s vyšším vzděláním nemají tak enormní zájem o krátkodobá, nejistá zaměstnání. Lze tedy říci, že vyšší vzdělání rovná se vyšší oficiální příjmy do státního rozpočtu.

Z výše uvedeného je patrné, že předčasné odchody ze vzdělávacího systému představují podstatný problém.

Podle České školní inspekce jsou nejvýznamnějšími faktory ovlivňujícími vzdělávací výsledky pedagogické vedení školy, spokojenost s povoláním učitele, školní klima, důraz na studijní úspěch a výsledky žáků a profesní rozvoj ředitelů a učitelů.

Ředitel školy nemá dostatek času věnovat se pedagogickému vedení školy, protože jeho pozornost je neustále odváděna dalšími záležitostmi, za které má jako statutární orgán zodpovědnost – kurikulum, BOZP, personalistika, ekonomika, neustále se měnící legislativa, správa budov, zajišťování zdrojů financování /projekty, byrokratická zátěž. Pokud by byl vytvořen **jednotný resortní systém**, který by umožňoval sdílení dat, významně by to pomohlo zlepšit podmínky pro práci škol.

Přímá úměra spokojeného učitele s lepšími výsledky žáků byla prokázána v sekundární analýze České školní inspekce na základě výsledků mezinárodních šetření TIMSS 2015 a TIMSS 2011 „Srovnání vybraných znaků méně úspěšných a velmi úspěšných tříd.“ Spokojenost učitele se svým povoláním a s prostředím, ve kterém jej vykonává, jakož i s možností se dále **systematicky vzdělávat** lze zařadit mezi klíčové faktory úspěšnosti / neúspěšnosti žáků.

Klima školy vytváří nejen žáci, ale především pedagogický sbor. V soukromé sféře je již dlouhodobě známo, že vztahy na pracovišti přímo ovlivňují kvalitu pracovního výkonu a tudíž profit firmy, mezi zaměstnanecké benefity jsou zařazovány teambuildingové akce, ale i supervize. **Supervize ve školství** již není neznámým pojmem a její příznivý efekt je evidentní. Zejména v době, kdy jsou na učitele kladeny stále větší nároky, a kdy se musí smířovat se skutečností, že dosavadní způsob výuky již nestačí moderním potřebám pracovního trhu a života. Školy mohou požádat o finanční prostředky na supervizi ze „šablon“, ale to nezaručuje, že je budou moci financovat i po ukončení projektu. Proto by finanční prostředky na pravidelné supervize měly být automaticky zařazeny do rozpočtů těm školám, které si otestovaly tuto aktivitu. Jakmile bude takových škol většina, měly by být rozpočty takto upraveny všem školám.

Škola rozhodně nemůže ovlivnit rodinnou situaci žáka, avšak to by jí nemělo bránit ve snaze umožnit mu rozvinout jeho potenciál. V našich školách zaznamenáváme pokles nároků na žáka, pochází-li ze sociálně nepříznivého prostředí. Učitelé by se měli naopak naučit tyto žáky motivovat, například uvádět pozitivní vzory z řad spolužáků, respektive zcela změnit přístup od negativního vnímání úspěšných žáků k pozitivnímu. S tím souvisí i skutečnost, že země, ve kterých se daří výborně pracovat s heterogenními skupinami žáků, nesvádí odpovědnost za neúspěch pouze na ně samé nebo na jejich rodinu, ale tamní učitelé jsou profesně dobře připraveni natolik, aby dokázali své žáky povzbuzovat na cestě za vzděláním, projevují pedagogický optimismus. Současné kurikulum vzdělávání budoucích pedagogických pracovníků toto rozhodně neumožňuje, proto navrhuji přizpůsobit **vysokoškolské vzdělávání pedagogických pracovníků** pro všechny stupně a druhy vzdělávání současným potřebám v souvislosti se vzděláním v rovných příležitostech, zejména změnit podíl praktické a teoretické výuky.

Podle výsledků mezinárodního šetření PISA 2015 (Přírodovědná gramotnost, ČŠI) „vede ke zlepšení ve školství dlouhodobá podpora učitelů, neustálý zájem o jejich práci, jejich další vzdělávání, konstruktivní zpětná vazba a důraz na jejich kvalitní práci. Čeští učitelé však preferují obsahovou znalost předmětů na úkor hledání a rozvíjení takových metodických a didaktických postupů v předmětech, které budou využívat nejen nabytých znalostí a vědomostí, ale budou také rozvíjet jejich badatelské a experimentální dovednosti a schopnosti řešit problémy vycházející z reálných životních situací. Tím je možné přesvědčit žáky o důležitosti a významu vyučovacích předmětů pro jejich život, o smysluplnosti výuky a výhodnosti vzdělání.“

Porovnáním výsledků 800 výzkumných studií bylo zjištěno, že mezi hlavní faktory ovlivňující úspěšnost žáka je jeho vlastní osobnost a to z ½. Dále má více než ¼ vliv učitel, zbytek je rodina, škola jako taková a vrstevníci. To je potenciál, se kterým lze výborně pracovat na systémové úrovni i přímo ve škole.

Přejeme si, aby z našich žáků vyrostli zdraví, sebevědomí jedinci, kteří se budou umět přizpůsobit aktuálním životním podmínkám, lidé připravení vyhovět potřebám budoucích zaměstnavatelů. Proto je nutné zajistit změny na několika úrovních.

Předškolní vzdělávání – současná povinnost přihlásit dítě do mateřské školy v ročníku předcházejícímu povinné školní docházce se míjí zamýšleným účinkem vzhledem k § 5 odst. a) zák. č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve kterém se uvádí: „Jiným způsobem plnění povinnosti předškolního vzdělávání se rozumí individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy“. Dítě tedy není připravováno na budoucí školní docházku řádně a systematicky, není socializováno tak, aby byly eliminovány budoucí možné potíže s jeho začleněním do třídního kolektivu a aby se mohlo od začátku soustředit pouze na vzdělávací proces. Proto navrhuji zaměřit se spíše na práci s ještě mladšími žáky a podporovat vznik **dětských skupin při mateřských školách** (nyní podle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, ve znění pozdějších předpisů, v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí). Jinou možností s podobně kladným efektem je systematická podpora **přípravných tříd při základní škole**.

Úspěšnému heterogennímu vzdělávání v základních školách a současně zabránění předčasným odchodům ze vzdělávání podstatnou měrou brání příliš vysoký počet žáků ve třídě, a to navzdory povinnosti snižovat tento počet vzhledem k různým stupňům podpůrných opatření jednotlivých žáků. Maximální možný počet žáků ve třídě je 30 (§ 4 odst. 5 zák. č. 561/2004 Sb., školský zákon). Snižovat počty žáků v běžné třídě v souvislosti s podpůrnými opatřeními ve stupni 2 – 5 je sice možné, ale v praxi nedostatečné opatření. Podle našeho dotazníkového šetření by většina učitelů uvítala **maximální možný počet žáků ve třídě 15**. Jsou přesvědčeni, že pak by byli schopni individualizovat výuku dle požadavků na společné vzdělávání.

Dále jsou dobře prověřeným opatřením pro podporu sounáležitosti se školou a třídou **adaptační pobyty a třídnické hodiny**. Zde je nutné řádně proškolit všechny učitele ve vedení třídnických hodin a současně zařadit tyto hodiny do Rámcových vzdělávacích programů tak, aby je škola mohla začlenit do Školních vzdělávacích programů a v normativěch se s nimi též počítalo. Stejně tak i s adaptačními pobyty, u kterých je žádoucí umožnit škole, aby si mohla najmout externí odborníky, pokud nedisponuje dostatečně proškolenými pracovníky z řad učitelského sboru, popř. školského poradenského pracoviště.

Členy úplného školního poradenského pracoviště jsou výchovný poradce, školní metodik prevence, školní psycholog a speciální pedagog. V Karlovarském kraji však nemáme dostatečný počet odborníků, kteří by mohli tyto pozice ve školách zastávat, a to i přesto, že individuální systémové projekty MŠMT umožňují financování těchto pracovních pozic. V této problematice je několik úskalí:

a) časová dotace pro vykonávání práce výchovného poradce a školního metodika prevence

Výchovný poradce často vykonává i obsahovou náplň kariérového poradenství, nároky na tyto dvě pozice se neustále zvyšují, avšak školní metodik prevence nemá vůbec žádnou úlevu z přímé pedagogické činnosti a výchovný poradce ji má sníženu o 1 až 5 hodin podle kapacity školy. Ani v maximální hodnotě, kdy má škola kapacitu více než 800 žáků, není možné tuto práci zodpovědně

zvládnout v plném rozsahu, jestliže má takovýto výchovný poradce i funkci kariérového poradce a v praxi zastupuje i speciálního pedagoga a školního psychologa.

b) možnost úhrady platů školního psychologa a kariérového poradce

Šablony umožňující úhradu platů pro tyto odborníky nejsou dostatečným motivačním prvkem pro jejich přilákání do Karlovarského kraje, přestože využíváme všech dostupných prostředků pro vybízení potencionálních budoucích obyvatel k přestěhování. A dále ohrazení jejich pracovních závazků je také demotivující kvůli časovému omezení šablon, pracovník si není jist trváním svého zaměstnaneckého poměru.

Předčasné odchody ze vzdělávání se týkají především středoškoláků. Je třeba si uvědomit, že v 15 letech je již téměř pozdě řešit vnitřní nastavení takového žáka. Proto je nutné zaměřit se na předchozí stupně vzdělávání a na nich preventivně působit. Na základní škole by měl se žáky individuálně pracovat zejména **kariérový poradce**, který pomáhá při rozhodování v otázkách vzdělávání, profesní přípravy a volby zaměstnání. Pozitivním následkem by mohlo být snížení míry fluktuace žáků mezi obory a školami. Na střední škole by pak kariérový poradce pomáhal žákům rozvíjet jejich potenciál a vedl je k řízení jejich kariéry a jejímu rozvoji.

Absenci z důvodu nechuti chodit do školy je nutné předcházet, žádná restriktivní opatření jí nezabrání. Proto je nutné budovat u žáků i rodičů důvěru ve vzdělávací systém a tím i ve státní aparát.

Pracovní skupina pro vznik Školské inkluzivní koncepce

Mgr. Irena Forejtová, krajský metodik pro tvorbu ŠIK

- učitelka základní školy v Chodově na 1. stupni a současně speciální pedagožkou. Ve své každodenní praxi se setkává se žáky různých sociálních skupin s různou vzdělanostní úrovní. Vypracovává individuální vzdělávací plány a úzce spolupracuje s výchovným poradcem v této škole. _Spolupráci ukončila v srpnu 2018.

Mgr. Markéta Fišarová, expertka na spolupráci s KAP

- pracuje v Agentuře pro sociální začleňování. Přináší aktuální informace o situaci na národní úrovni v jiných krajích. Spolupracuje s dalšími systémovými projekty OP VVV. Intenzivně se věnuje tématu sociálního vyloučení a mezioborové spolupráci pro školy a školská zařízení při začleňování dětí, žáků a studentů, kteří jsou sociálně vyloučení nebo tímto vyloučením ohroženi.

Mgr. Martina Kheilová, odborný řešitel

- ředitelka bývalé praktické a speciální školy v Karlových Varech a ředitelkou Speciálně pedagogického centra Karlovy Vary. Celou svou pracovní kariéru věnuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a je uznávanou odbornicí na práci s těmito žáky. Speciálně pedagogické centrum je konzultačním střediskem pro rodiče i učitele, kteří projeví potřebu a zájem.

PhDr. Ljuba Šleisová, odborný řešitel

- vyučuje psychologii a pedagogiku na SPŠ, gymnáziu a VOŠ K. Vary a intenzivně se zabývá integrací žáků se SVP, a to i vzhledem k tomu, že je sama rodičem hendikepovaného dítěte. Její bohaté zkušenosti z různých úhlů pohledu na problematiku inkluze jsou nenahraditelné.

Mgr. Lenka Brodská, odborný řešitel

- psycholožka pedagogicko-psychologické poradny v Chebu. Vzhledem k tomu, že PPP diagnostikuje děti a žáky s různými potížemi ve vzdělávání (ale i jinými), je neocenitelnou pomocí z hlediska možností poradny. Spolupráce byla ukončena v prosinci 2018.

Mgr. Hana Švarcová, odborný řešitel

- vedoucí Speciálně pedagogického centra a speciální pedagožka, která se dlouhodobě věnuje dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami. SPC je konzultačním pracovištěm pro všechny aktéry vzdělávání, kteří projeví zájem.

Mgr. Eva Solařová, odborný řešitel

- učitelka na 1. stupni základní školy, speciální pedagožka a koordinátorka žákovského parlamentu. Aktivně se zapojuje při vypracování Školské inkluzivní koncepce (ŠIK) a je zároveň členkou pracovní skupiny pro tvorbu Motivačního systému pro žáky ohrožené předčasným ukončením vzdělávání. Přináší pohled ze strany učitele, který denně pracuje s heterogenní skupinou žáků.

Mgr. Denisa Slavíková, odborný řešitel

- zástupkyně ředitele ZŠ Žlutice, která byla sloučena s bývalou praktickou ZŠ a také se ZUŠ. Rozsah jejich praktických znalostí je tedy neocenitelný. Od 1.9.2018 přechod na ZŠ Nová Role též do pozice zástupce ředitele.

Mgr. Ivana Štulířová, odborný řešitel telka střední školy a výchovná poradkyně

- učitelka a výchovná poradkyně na Střední uměleckoprůmyslové škole v Karlových Varech, kde jsou odborné obory s maturitou a s výučním listem. Tuto školu lze považovat v přístupu ke vzdělávání za progresivní,
- proto jsou její zkušenosti skutečným přínosem z hlediska inkluze, ale i z hlediska metod vzdělávání v obecném měřítku.

Bc. Petra Kříklavová, odborný řešitel

- koordinátorka předškolního klubu, pracovnice NNO Člověk v tísní. Denně se setkává s dětmi a žáky ze sociálně vyloučených lokalit, zná tedy problémy, se kterými se potýkají žáci a jejich zákonní zástupci v souvislosti se vzděláváním. Přispívá tedy svými praktickými vědomostmi a je zdravou oponentkou ostatním členům skupiny.

Mgr. Radek Karchňák, odborný řešitel

- bývalý pracovník PPP v Karlových Varech a nyní má vlastní soukromou praxi. Je erudovaným odborníkem na práci s dětmi a žáky, kteří trpí psychickými problémy i v souvislosti se vzděláváním. Spolupráci vypověděl v červenci 2018.

Mgr. Danuše Pavlásková, odborný řešitel

- učitelka a výchovná poradkyně, zástupkyně ředitelky bývalé praktické a speciální školy. Má bohaté zkušenosti se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a využíváním různých vyučovacích

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

metod i se spoluprací s rodiči. Další její pomoc je zaměřena na vzdělávání a následné uplatnění žáků na trhu práce. Její dlouholeté zkušenosti pomáhají žákům s rozhodováním na cestě k budoucímu povolání.

Mgr. Bc. Ivana Tormová, odborný řešitel

- zástupkyně ředitelky PPP Karlovy Vary, metodik specialista. V minulosti byla ředitelkou bývalé speciální a praktické základní školy v Mariánských Lázních. Kromě hlavní pracovní činnosti se věnuje i lektorským a vzdělávacím aktivitám pro pedagogické pracovníky.

SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	PŘÍLEŽITOSTI
<ol style="list-style-type: none">1 otevřenost PPP, SPC k intenzivnější spolupráci se školami2 dostupná nabídka zdrojů a inspirací inkluzivního vzdělávání3 vyšší podíl mladších dětí, které snáze přijímají znevýhodnění jakou součást svého okolí4 mentální a morální připravenost části společnosti na uplatnění rovných příležitostí ve vzdělávání5 rostoucí počet dětí a žáků se SVP integrovaných do běžných tříd6 optimální zastoupení speciálních škol (dle § 16 odst. 9 šk. zák.) pro děti a žáky se SVP7 odstraňování bariér (technických, sociálních, personálních, osobnostních, jazykových...) a předsudků ve společnosti8 materiálně technické vybavení škol pro práci s dětmi a žáky se SVP9 rostoucí počet AP ve třídách10 možnost snížit počet dětí a žáků ve třídě, pokud se ve třídě nachází žák se SVP s příslušným stupněm PO11 zakotvení povinnosti pro PP přistupovat k žákům individuálně12 široká nabídka škol pro děti a žáky se SVP13 dostupné finanční zdroje na rozvoj rovných příležitostí ve vzdělávání14 příznivý vliv dětí a žáků se SVP ve třídě na sociální klima třídy	<ol style="list-style-type: none">1 možnost čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU2 podpora vytvoření mezirezortní spolupráce (sociální, zdravotnictví, školství a ÚP)3 zlepšení podmínek pro zvýšení kvalifikace PP zejména v oblasti rovných příležitostí4 podpora začínajícím PP v oblasti rovných příležitostí5 umožnit začlenění dítěte a žáka se SVP do běžné společnosti již v útlém věku6 vybudování fungující a soustavné spolupráce mezi vzdělávacími institucemi7 rozvoj nových metod a forem výuky v oblasti rovných příležitostí ve vzdělávání8 osvěta o uplatňování rovných příležitostí ve vzdělávání ve školách9 rozvoj stávající spolupráce PP s AP10 podpora sdílení příkladů dobré praxe, supervize, stáže, náslechy na školách (běžná škola x speciální škola)11 zaměření na individuální potřeby (problémy) jednotlivce12 zlepšení komunikace mezi PP, dětmi a žáky se SVP a jejich ZZ13 pokračování v další modernizaci škol – zajištění bezbariérovosti14 podpora rozvoje škol jako komunitního centra obce15 zvýšení zájmu o nadané děti a žáky16 zvýšit osvětu o rovných příležitostech ve vzdělávání veřejnosti17 podpora rozvoje poradenských služeb i pro ZZ dětí se SVP18 rozvoj programů pro děti a žáky se SVP na zklidnění – např. jóga, relaxace...19 podpora dítěte a žáka se SVP v oblastech, kde je úspěšné20 podpora zvyšování samostatnosti dětí a žáků se SVP jejich začleněním do běžných tříd

SLABÉ STRÁNKY

- 1 přetíženost odborných pracovišť (PPP, SPC)
- 2 nadměrná administrativa spojená s uplatňováním rovných příležitostí ve vzdělávání
- 3 nedostatečné sdílení zkušeností na jednotlivých úrovních (VP, veden škol, spec. pedagog....)
- 4 větší příliv dětí a žáků s náročnějšími SVP do běžných škol
- 5 problém s uvolněním PP na školení v době výuky (nedostatek PP na zajištění suplování)
- 6 nedostatek speciálních pedagogů, psychologů a AP ve školách
- 7 nedostatečná mezirezortní spolupráce (sociální, zdravotnictví, školství, ÚP)
- 8 nedostatečné finanční ohodnocení PP v souvislosti s nárůstem povinností
- 9 nedostatečný prostor pro rozvoj sociálních dovedností dětí a žáků
- 10 neustálená legislativa (časté změny)
- 11 nepřipravenost PP a AP pro práci s dětmi a žáky se SVP
- 12 absence metodického a supervizního vedení PP i AP
- 13 nízké zastoupení bezbariérových škol
- 14 nízká angažovanost ředitelů škol v rámci inkluze
- 15 vysoký počet dětí a žáků ve třídě
- 16 převaha frontální výuky
- 17 absence srovnání úspěšnosti vzdělávání dětí a žáků se SVP ve speciálních a běžných školách
- 18 zneužívání ŠPP v případech, které je škola kompetentní řešit sama
- 19 neefektivní systém přidělování PO
- 20 vysoký průměrný věk PP

HROZBY

- 1 pokračující snižování nároků na děti a žáky ve třídě = nižší vzdělanost
- 2 vyloučení dětí a žáků se SPV z kolektivu ostatních spolužáků
- 3 nedostatečná podpora PP ze strany kolegů, nadřízených, poradenských zařízení, zřizovatele...
- 4 striktní uplatňování společného vzdělávání za každou cenu
- 5 nezajištění systematického odstranění nesrovnalostí v legislativě - nárůst administrativy
- 6 nedostatečná depistáž nadaných dětí a žáků
- 7 zánik speciálních škol kvůli odlivu dětí a žáků do běžných škol
- 8 nezajištění dostatečného počtu odborných pracovníků a jejich následné přetěžování
- 9 ukončení financování aktivit ze zdrojů EU, nenavýšení normativů
- 10 pokračující nepřipravenost PP na práci s dětmi a žáky se SVP při absolutoriu VŠ
- 11 šíření dezinformací o rovných příležitostech ve vzdělávání
- 12 přetíženost dětí a žáků se SVP v běžných školách
- 13 nebezpečí navýšení rizikového chování (šikany) k dětem a žákům se SVP v běžných školách
- 14 snížení rozhodovací pravomoci ředitelů škol v oblasti rovných příležitostí
- 15 ztráta motivace všech stran (dětí, žáků, PP, ZZ) k uplatňování rovných příležitostí
- 16 syndrom vyhoření PP / AP
- 17 navýšení neobvyklých situací ve škole (ataky agrese dětí a žáků se SVP...)
- 18 omezení v možnostech neformálního vzdělávání (výlety, exkurze...)
- 19 nezapojení se ZZ - neochota, málo času
- 20 nespokojení očekávání ZZ
- 21 nedostatek podpory dětí a žáků bez SVP
- 22 neochota a neschopnost PP pracovat na členění příprav na výuku dle potřeb dětí a žáků

Tvorba koncepce

Pracovní skupina vytvořila metodou SWOT analýzy základní obraz o současné situaci v Karlovarském kraji, následně integrováním některých dalších technik strategické analýzy a jejich pokročilejších metod docházelo k formulování opatření pro eliminaci nepříznivých vlivů a podporu příznivých tendencí. Finální podoby návrhů cílů a konkrétních opatření bylo dáno k dispozici ke komentování široké odborné veřejnosti, která je vyjmenována na str. 107 a 108. Strategie se snaží využít co nejvíce silných stránek, aby zužitkovala nastalé příležitosti. Zaměřuje se na překonání slabých stránek tak, aby bylo možno využít naskytnuté příležitosti. Využívá silných stránek k eliminaci hrozeb. Snaží se řešit kumulaci nepříznivých předpokladů a zaměřuje se na minimalizaci negativních efektů.

Veškeré výstupy byly vždy zasílány členům pracovních skupin a zástupcům ČŠI, ASZ, NIDV, pracovníkům odboru školství, mládeže a tělovýchovy, členům realizačního týmu projektu KAP 1 v KK a dalším.

Tato koncepce slouží jako výchozí dokument pro podporu spolupráce mezi aktéry v území a měla by přispět ke zvýšení kvality výuky v Karlovarském kraji. Jedná se o „živý“ dokument, který by měl procházet revizí každý rok a jeho doplnění o nová data a zjištění v území je žádoucí. V případě zájmu o spolupráci na revizi koncepce kontaktujte Ing. Zuzanu Žitnou, hlavní manažerku projektu, zuzana.zitna@kr-karlovarsky.cz, tel.: 354 222 179.

Školská inkluzivní koncepce, resp. koncepce společného vzdělávání je rozdělena na tři části:

- cíle systémové
- cíle dlouhodobé
- cíle krátkodobé.

U cílů krátkodobých a dlouhodobých jsou i možné finanční zdroje, u systémových cílů se jedná především o náměty pro zákonodárné orgány na legislativní změny.

Vzhledem k tomu, že se jedná nejen o problematiku materiální či technickou, ale i psychologickou, prostudovaly pracovní skupiny nejen statistická data, ale také další dokumenty a studie, které považuje za relevantní (příloha č. 1 – Východiska). Z těchto zdrojů, na základě analýzy a podle svých vlastních zkušeností zpracovaly tuto Školskou inkluzivní koncepci a Motivační systém pro žáky ohrožené školním neúspěchem.

V popisu cílů jsou použity tyto zkratky:

AP	asistent pedagoga
APIV	Akční plán inkluzivního vzdělávání
ASZ	Agentura pro sociální začleňování
ČŠI	Česká školní inspekce
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESF	Evropské strukturální fondy
IKAP	Implementace Krajského akčního plánu
IROP	Integrovaný regionální operační program
KAP	Krajský akční plán
KVC	Krajské vzdělávací centrum
MAP	Místní akční plán
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIDV	Národní institut dalšího vzdělávání

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

NNO	nestátní neziskové organizace
NÚV	Národní ústav vzdělávání
OP VVV	Operační program Výzkum, Vývoj, Vzdělávání
OŠMT	odbor školství, mládeže a tělovýchovy
PKAP	Podpora krajského akčního plánování
PP	pedagogický pracovník
ŘO	řídící orgán
SRP	Strategické řízení a plánování
SYPO	System podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů
SŠ	střední školy
ŠAP	Školní akční plán
ŠPZ	školní poradenské zařízení
ŠPP	školní poradenské pracoviště
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola
ZZ	zákonný zástupce

Cíle krátkodobé		Dílčí cíle	Navrhovaná opatření	Akteři	Odpovědnost	Možné financování	
1. Spolupráce s rodinou a dalšími subjekty							
1.1.	Poskytování poradenství pro ZZ na půdě školy	1.1.1.	vytipování školy k pilotáži	proškolení PP; propagace služeb mezi ZZ, PP a dětmi a žáky; udržení bezpečného prostředí / GDPR; vyhodnocování efektivity služby	ŠPP, ZZ, NNO, NIDV - APIV, KAP, IKAP, MAP	IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		1.1.2.	zmapování potřeb ZZ a dětí a žáků			IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		1.1.3.	vyhledání vhodného odborníka			vedení škol, IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		1.1.4.	poskytování bezplatného poradenství pro rodiny			vedení škol, IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		1.1.5.	vytvoření pozice krajského koordinátora společného vzdělávání (včetně nadání) - viz 1.5.6 dlouhodobý cíl	vytvoření náplně práce dle dostupnosti poradenských služeb a místních NNO (např. koordinace vzdělávacích akcí pro učitele v kraji)	OŠMT, NIDV - APIV, KAP + IKAP, ASZ	OŠMT ve spolupráci IKAP	ESF - OP VVV (výzva SVL II.), rozpočet kraje
1.2.	Otevření školy a vzdělávacího procesu ZZ	1.2.1.	podpora spolupráce škol s NNO kvůli komunikaci se ZZ, kteří nespolupracují	využití šablon na asistenta školy, zapojení místních NNO	vedení škol, PP, pracovníci ŠPP, ZZ, pracovníci NNO, NIDV - APIV, MAP, KAP + IKAP	vedení škol, IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		1.2.2.	příprava a realizace akcí s cílem propojit různé kultury a vrstvy, partnerství škol	spolupráce s nízkoprahovými zařízeními, resp. sociálně aktivizačními službami a mateřskými centry; vyhledávání příkladů dobré praxe, jak oslovit ZZ, aby spolupracovali	školy, NNO, KAP, IKAP, MAP	vedení škol, IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočet škol, rozpočet zřizovatelů
		1.2.3.	realizace dnů otevřených dveří a konzultačních hodin pro ZZ	zveřejnění dostupnosti konzultačních hodin pro děti a žáky i ZZ	školy	vedení školy	rozpočty škol
		1.2.4.	zajištění vhodné místnosti pro konzultace	stavební úpravy a pořízení vybavení vhodné místnosti pro poskytování konzultací	školy, zřizovatel	vedení školy	ESF - OP VVV, IROP, rozpočty škol, rozpočty zřizovatelů
1.3.	Podpora škol při zapojení do organizace komunitních aktivit v obci ve školách, které aktivity dosud nerealizují	1.3.1.	podpora pravidelných akcí při tradičních příležitostech (Den matek, Den dětí, začátek školního roku, školní akademie, pálení čarodějnic, dožínky, Sv. Mikuláš, advent)	otevření školy široké veřejnosti; aktivizace/participace na komunitním životě v obci; odbourávání předsudků a stereotypů; lepší orientace ve vztahu k dalším aktérům; zlepšení vztahů v obci	facilitátor/ koordinátor akce, známá osobnost v regionu, zřizovatel, všichni zaměstnanci školy, ZZ, prarodiče, děti a žáci, NNO, NIDV - APIV, MAP	vedení škol, zřizovatelé za podpory IKAP a MAP	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol
		1.3.2.	podpora mimořádných akcí - den kultur, den zdraví, ekologie, ocenění města předávané ve škole			zřizovatelé za podpory + IKAP, MAP	ESF, rozpočty zřizovatelů a škol

2. Klima školy							
2.1.	Vytvoření podmínek pro relaxaci a odpočinkové činnosti mezi vyučovacími hodinami ve školách v kraji	2.1.1.	informování dětí a žáků o psychohygienických návycích a relaxaci	vybudování herních koutů a relaxačních místností pro děti a žáky; relaxačních místností pro učitele; joga/meditace do škol	zřizovatel, vedení školy, ZZ, NIDV - APIV, KAP, IKAP, MAP	vedení školy	Ize bez finančních prostředků, pouze zařadit do výuky
		2.1.2.	využívání herních koutů a relaxačních místností žáky, např. ve volných hodinách			zřizovatel a vedení školy	ESF, IROP, MMR, MŠMT, rozpočty zřizovatelů a škol
2.2.	Otevřená komunikace v pedagogickém sboru každé školy v bezpečném prostředí	2.2.1.	zavedení supervize v každé škole min. 1x ročně	zavedení skupinové supervize ve škole; individuální supervize; psychohygienu, koučing, mentoring	PP, vedení školy, vzdělávací instituce, zřizovatel, NIDV - APIV, KAP, IKAP, MAP	vedení školy, IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		2.2.2.	využívání schopnosti práce s chybou			vedení školy, IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		2.2.3.	budování bezpečného prostředí			zřizovatelé	IROP, rozpočty zřizovatelů
		2.2.4.	zapojení pedagogické veřejnosti do realizace ŠIK			vedení školy, IKAP, MAP	ESF - OP VVV
2.3.	Snížení šíření dezinformací a jejich působení na širší společnost	2.3.1.	zjišťování míry dezinformací ve společnosti o společném vzdělávání	šíření osvěty, příkladů dobré praxe, diskuze, brožurky...; spolupráce školy a ZZ (příp. široké veřejnosti); vytvoření webu či brožur - co ve společnosti na základě zjištěného stavu chybí; zefektivnění komunikace mezi zainteresovanými; zpětná vazba na informace na soc. médiích, odkazy na relevantní informační zdroje	vedení škol, PP, ZZ, veřejnost, NIDV - APIV, KAP, IKAP, MAP, PKAP, ASZ – Místo pro všechny	vedení škol, IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		2.3.2.	tvorba komunikační strategie a dohoda s partnery v území na realizaci - viz 1.5.6. - koordinátor společného vzdělávání			IKAP, MAP ve spolupráci s vedením škol, NNO	ESF - OP VVV
		2.3.3.	realizace osvětových aktivit pro veřejnost a uplatnění motivačních stimulů ke zlepšení pravdivé informovanosti veřejnosti			školy za podpory IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol

3.							
Snížení administrativy a zjednodušení podmínek čerpání finančních prostředků							
3.1.	Snížení administrativy a zjednodušení podmínek čerpání fin. prostředků školami	3.1.1.	sestavení podnětu na MŠMT a další poskytovatele dotací	snížení administrativy ve spojení s podpůrnými opatřeními; sjednocení podmínek; zjednodušení podmínek čerpání; dlouhodobé plánování a víceleté rozpočty	MŠMT, další poskytovatelé dotací (např. MMR), KAP, IKAP, MAP, ASZ	zřizovatelé, IKAP, MAP	bez finanční náročnosti
		3.1.2.	vytvoření pracovního místa z podpory ESF nebo OP VVV	využití podpůrných pracovníků (ESF - sociální asistent/ sociální pracovník), (OP VVV - školní asistent) pro snížení administrativní zátěže	školy	vedení školy	ESF - OP VVV
		3.1.3.	zahájení jednání na OŠMT	projednat možné snížení administrativních nároků na školy ze strany zřizovatele, rozhodnout se, zda bude podníceno jednání v podobném smyslu s ostatními zřizovateli ze strany OŠMT	OŠMT, KAP, IKAP, MAP, zřizovatelé	OŠMT	bez finanční náročnosti
3.2.	Eliminace četných požadavků na informace ze škol - nekoordinovaná dotazníková šetření MAS/MAP/KAP/MŠMT a další projekty z OP VVV	3.2.1.	vytvoření jednotné struktury výroční zprávy pro různé stupně vzdělávání	ustanovení pracovní skupiny, určení druhů výročních zpráv, příprava jednotné struktury, komunikace se zřizovateli a školami, zveřejňování výroční zprávy vždy na stránkách zřizovatele	odborníci ve vzdělávání, NIDV - APIV + SRP, KAP, IKAP, MAP, zřizovatelé	zřizovatelé, IKAP, MAP	ESF - OP VVV

4. Vzdělávání pedagogických pracovníků							
4.1.	Tvorba vzdělávacího plánu pro vedení škol	4.1.1.	vytvoření osobního vzdělávacího plánu pro začínajícího ředitele a zástupce	spolupráce s čerstvými absolventy funkčního studia a se zkušenými řediteli, ČŠI při tvorbě osnovy vzd. plánu, zahrnutí např. metody case managementu a supervize	ČŠI, OŠMT pro SŠ, zkušený ředitel, začínající ředitel, budoucí ředitel (včetně zástupců ředitelů), NIDV a další poskytovatelé DVPP, ASZ	koordinátor inkluze - viz bod 1.5.6. dlouhodobé cíle	ESF - OP VVV, rozpočet kraje
		4.1.2.	vytvoření osobního vzdělávacího plánu pro zkušeného ředitele a zástupce			koordinátor inkluze - viz bod 1.5.6. dlouhodobé cíle	ESF - OP VVV, rozpočet kraje
		4.1.3.	zmapování a zajištění dostupnosti kvalitních kurzů pro ředitele škol na území kraje			koordinátor inkluze - viz bod 1.5.6. dlouhodobé cíle	ESF - OP VVV, rozpočet kraje
		4.1.4.	sběr zpětné vazby od jednotlivých účastníků i od institucí poskytujících DVPP - koordinátor společného vzdělávání - viz 1.5.6. dlouhodobý cíl			koordinátor inkluze - viz bod 1.5.6. dlouhodobé cíle	ESF - OP VVV, rozpočet kraje
4.2.	Zefektivnění spolupráce PP s AP	4.2.1.	zvýšení informovanosti PP o spolupráci s AP	vedení seminářů pro PP lidmi z praxe, zavedení supervizí pro PP, metodické vedení pro AP a spolupráce s dalšími PP, dětmi a žáky, ZZ	vzdělávací instituce, KVC, PP, ZZ, MŠMT, zřizovatelé, vedení škol, NÚV, NIDV a další poskytovatelé DVPP, KAP, IKAP, MAP	NIDV, NÚV, KVC ve spolupráci s IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		4.2.2.	prohlubování spolupráce mezi PP, AP, žákem a ZZ			vedení školy	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol
		4.2.3.	zvýšení materiální podpory asistentů pedagoga, jako nezbytné součásti společného vzdělávání			změna vyhlášky č. 27/2016 Sb.; změna školského zákona	OŠMT ve spolupráci s IKAP

4.3.	Zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků ve třídě	4.3.1.	podpora speciálních škol pro děti a žáky se SVP	vyhledávání dotačních výzev zaměřených přímo na speciální školy	PP, vedení škol, zřizovatelé, děti a žáci, NIDV - APIV, KAP, IKAP, MAP, KVC, NNO a další poskytovatelé DVPP	IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		4.3.2.	snížování počtu dětí a žáků ve třídě	využívání současných legislativních možností, motivační aktivity k příchodu nových pedagogických pracovníků do Karlovarského kraje		vedení školy, kraj (motivační aktivity)	MŠMT (normativy)
		4.3.3.	zajištění DVPP - práce s heterogenní skupinou dětí a žáků	jasné zadání témat školení zřizovatelem pro KVC, koordinace s NIDV a NÚV, letní školy v kraji		vedení školy, IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol
		4.3.4.	zvyšování samostatnosti dětí a žáků	vhodné metody a formy práce v hodině, zlepšení skupinové práce v hodině, samostatné práce, nácvik prezentačních dovedností dětí a žáků se zkušenými řečníky		vedení školy ve spolupráci s IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol
		4.3.5.	podpora žákovských parlamentů a dalších aktivit rozvíjejících samostatnost a kreativitu	nastavení spolupráce s NNO při zřízení a chodu žákovského parlamentu, koordinace aktivit s podporou vedení školy, šíření dobré praxe a předávání zkušeností v území, materiální a finanční podpora chodu žákovských parlamentů a dalších aktivit rozvíjejících samostatnost a kreativitu		vedení školy ve spolupráci s IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol

4.4.	Šíření metod práce s cizinci do všech úrovní škol v kraji	4.4.1.	zajištění DVPP - práce s dětmi a žáky - cizinci a propojování tohoto vzdělávání prostřednictvím PP MŠ/ZŠ/SŠ	realizace školení metod pro PP, jak učit žáky - cizince, zajištění výukových materiálů	NIDV - APIV, další poskytovatelé DVPP, PP, ZZ, veřejnost, odborní pracovníci, Centrum na podporu integrace cizinců	NIDV	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol
		4.4.2.	posilování znalostí českého jazyka u žáků s OMJ (odlišným mateřským jazykem)	realizace školení výuky ČJ jako cizího jazyka	NÚV - APIV A, PP, NIDV a další poskytovatelé DVPP, ŠPZ, pedagogické fakulty, Centrum na podporu integrace cizinců, KVC	NÚV	ESF - OP VVV, MŠMT
		4.4.3.	vzdělávání v oblasti kulturních odlišností či specifik konkrétních skupin	realizace individuálních a skupinových školení	NIDV - APIV, další poskytovatelé DVPP, PP, ZZ, veřejnost, odborní pracovníci, Centrum na podporu integrace cizinců, KVC	NIDV, KVC	ESF - OP VVV, MŠMT (normativy), rozpočty zřizovatelů
4.5.	Vytvoření profilu uchazeče jednotlivých oborů SŠ	4.5.1.	vytvoření profilu vhodného uchazeče o jednotlivé středoškolské obory pro ZZ a výchovné/kariérové poradce s deklarací příležitostí a rizik	příprava jednotné struktury pro využití v doporučení kariérových a jiných školních poradců na ZŠ pro žáky s potřebou podpůrných opatření a pro ZZ	školy, KAP + IKAP, NÚV - Infoabsolvent	IKAP s podporou NÚV a vedení škol	ESF - OP VVV

5. Sdílení							
5.1.	Zmapování počtu odborných pracovníků (školních psychologů, speciálních a sociálních pedagogů) na školách a sběr dobré praxe při řešení neobvyklých situací ve školách v kraji	5.1.1.	posílit komunikaci mezi PP a ZZ, mezi PP a dětmi a žáky, při společném setkání PP, ZZ a dětí a žáků zároveň	praktické nácviky verbální / neverbální komunikace a asertivního jednání;	zřizovatelé, PP, odborní pracovníci, KAP, IKAP, MAP	vedení školy, IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		5.1.2.	předcházení neobvyklých situací ve školách a zvýšení informovanosti PP o možnosti využití již ověřených řešení, vytvoření databáze situací	výběr platformy, která zmapuje situaci ve školách v roce 2019, vytvořit databázi situací a mechanismů pro jejich řešení; rozlišit standard a nestandard, evaluace		IKAP, MAP ve spolupráci s vedením škol a ŠPZ	ESF - OP VVV
6. Bezbariérovost							
6.1.	Zmapování bezbariérovosti škol a ŠPP	6.1.1.	dokončení mapování bezbariérovosti škol v kraji	každoroční revize bezbariérovosti uvádění informací o bezbariérovosti škol na webu a ve výroční zprávě školy	zřizovatelé, ČŠI, KAP, IKAP, MAP	zřizovatelé a vedení školy	ESF - OP VVV

Cíle dlouhodobé		Dílčí cíle	Navrhovaná opatření	Aktéři	Odpovědnost	Možné financování	
1.	Spolupráce s rodinou a dalšími subjekty						
1.1.	Rozšíření nabídky neformálního vzdělávání pro děti a žáky a ZZ	1.1.1.	zajištění finančně dostupné nabídky na celém území kraje	výlety; exkurze; projektové dny; mezinárodní partnerství; výměnné pobyty; besedy; finanční a materiální podpora poskytovatelům zájmového a neformálního vzdělávání.	děti a žáci, ZZ, PP, vedení škol, koordinátor neformálního vzd., NIDV - SYPO, KAP, IKAP, MAP, ASZ, ÚP	vedení školy, IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty škol, rozpočty zřizovatelů
		1.1.2.	propojení školského prostředí s trhem práce			vedení školy, IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty škol, rozpočty zřizovatelů
		1.1.3.	informovanost ZZ o vlivu neformálního vzdělávání na rozvoj dítěte a žáka	dlouhodobý plán pro spolupráci se ZZ		školy za podpory IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty škol, rozpočty zřizovatelů
1.2.	Osvěta odborné i široké veřejnosti směrem ke školám dle § 16 a společnému vzdělávání obecně	1.2.1.	podpora začínajícího PP	udržitelnost škol zřízených podle § 16 škol. zákona; práce s nově příchozím PP - uvádějící učitel; informovanost ZZ žáků se SVP	spec. PP, absolventi oboru spec. pedagogika, NIDV - projekty	NIDV - SYPO, PPUČ	ESF - OP VVV
		1.2.2.	změna myšlení stávajících PP a zlepšení povědomí o speciálním školství u ZZ a další laické veřejnosti		Systémová podpora (SYPO) a Podpora práce učitelů (PPUČ), ASZ, KAP, IKAP, MAP	vedení školy, IKAP, MAP	ESF - OP VVV
1.3.	Využití společného vzdělávání ke změně postojů vedení škol vůči strategii vzdělávání na dané škole	1.3.1.	tvorba Školního akčního plánu - vnitřní strategie školy (ŠAP) zahrnující mechanismy pro podporu společného vzdělávání	zpracování ŠAP a sledování ukazatelů inkluzivity školy, sebehodnocení školy; cílené plánování školení v KVC - koordinace s NIDV; společné setkání ředitelů ZŠ s ředitelkami speciálních ZŠ;	zřizovatelé, PP, vedení škol, NIDV - SYPO, PKAP, NIDV - SRP, KAP, IKAP, MAP, ASZ	PKAP	ESF - OP VVV
		1.3.2.	zajištění vzdělávání vedení škol cíleně zaměřené na všechny aspekty společného vzdělávání z jejich úrovně	sledování výzev; organizace návštěv škol, sdílení dobré praxe, evaluace		NIDV, KVC ve spolupráci s IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů
		1.3.3.	spolupráce běžných škol se speciálními			vedení školy ve spolupráci s koordinátorem pro společné vzdělávání	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů
		1.3.4.	zajištění materiálního zabezpečení za využití dotačních možností			zřizovatelé a vedení školy	IROP, ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů
		1.3.5.	zmapování škol, které nemají ŠAP	u škol, které mají, sledování práce s ŠAPem		PKAP	ESF - OP VVV
		1.3.6.	vytvoření pracovní pozice koordinátora pro společné vzdělávání	zřízení pracovní pozice krajem zvlášť pro různé stupně vzdělávání, metodické vedení škol		kraj - OŠMT	ESF - OP VVV, rozpočet kraje
		1.3.7.	zapojení aktérů v území do tvorby projektů kraje (KAP, IKAP, ...)	propojení existujících aktivit v území s dalšími školami, posílení oblastí ze strany kraje tam, kde nemají školy návazné služby nebo kapacity vlastních pracovníků		zřizovatelé, PP, vedení škol, NIDV - SYPO, PKAP, NIDV - SRP, KAP, IKAP, MAP, ASZ	IKAP, MAP
1.4.	Rozvoj komunitních aktivit v obcích, kde škola má charakter komunitního centra	1.4.1.	analýza potřeb v obci	vyhledávání příkladů dobré praxe; sdílení informací z již realizovaných akcí; stáže mezi aktéry v obci (rozpoznání silných stránek, propojení a předávání zkušeností); veřejné setkání (strategické	facilitátor/ koordinátor akcí; zřizovatel; PP a npdg. zaměstnanci školy /ZZ, prarodiče; děti a	zřizovatelé, IKAP, MAP	ESF - OP VVV
		1.4.2.	propojení školy, PP a (pra)rodičů/ ZZ			zřizovatelé ve spolupráci s koordinátorem inkluze	ESF - OP VVV
		1.4.3.	zajištění mimoškolní přípravy ve škole			vedení školy ve spolupráci s koordinátorem akce	dle původu koordinátora akce

		1.4.4.	možnost využívat zařízení školy pro volnočasové aktivity (např. sportoviště)	plánování); komunikace s vedením obce, realizování aktivit, které vychází z potřeb komunity v obci, evaluace	žáci; NNO, sociální služby, ASZ	vedení školy ve spolupráci s koordinátorem akce	dle původu koordinátora akce
		1.4.5.	začleňování dětí a žáků do komunity obce			vedení školy ve spolupráci s koordinátorem akce	dle původu koordinátora akce

2. Klima školy							
2.1.	Rozvoj PP, jejich kompetencí a dovedností	2.1.1.	podpora vzdělávání PP, kteří málo navštěvují DVPP	semináře; školení; workshopy; sdílení mezi PP; exkurze do jiných škol; náslechy ve výuce; specializované semináře pro vedení škol - např. výchovná opatření, vliv prostředí a vztahů na pracovní výkon, pedagogické vedení školy, delegování úkolů, metody a formy práce k rozvoji klima ve třídě, efektivní učení, leadership, supervize, mentoring atd.	PP, vedení školy, NIDV a další vzdělávací instituce (DVPP), KAP, IKAP, MAP	IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol
		2.1.2.	rozvoj PP -sebevzdělání a jeho motivace			vedení školy	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol
		2.1.3.	rozvoj silných stránek PP			vedení školy	bez finanční náročnosti
2.2.	Zajištění dlouhodobého financování vzdělávání dětí a žáků mimo výuku - cvičení a projekty	2.2.1.	podpora kraje při zajištění prostředků školám a dalším organizacím poskytujícím zájmové a neformální vzdělávání	zmapování interních i externích zdrojů, pomoc při zpracování žádosti	zřizovatelé, PP, poskytovatelé volnočasového vzdělávání KAP, IKAP, MAP	vedení školy za podpory IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol
		2.2.2.	podpora školních projektů, dny otevřených dveří, sportovní dny, výstavy, mezinárodní projekty či školní plesy			vedení školy za podpory IKAP, MAP	ESF - OP VVV, rozpočty zřizovatelů a škol
2.3.	Zajištění dostatečného počtu odborných pracovníků ve třídách	2.3.1.	zajištění dostatečného počtu kvalifikovaných odborných pracovníků	zvýšení lukrativnosti regionu (pobídky); využívání institutu druhého PP ve třídě, školní psychologové, speciální pedagogové, sociální pedagogové - získat pracovníky do těchto pozic na školách; dostatek finančních prostředků	absolventi škol, vedení škol, MŠMT, NIDV - APIV, zastupitelstvo kraje, MPSV, VŠ	aktivity zahájí IKAP, ale v současné době chybí mezirezortní platforma, která by se v kraji tématu věnovala	ESF - OP VVV, MŠMT, rozpočty zřizovatelů a škol

3. Individuální přístup k žákům							
3.1.	Podpora vzdělávání PP pro identifikaci nadaných žáků ve třídě za podpory ŠPP	3.1.1.	zajištění metodického vedení PP	vzdělávání PP; informování ZZ	PP, ZZ, ŠPP, PPP, NIDV, KVC a další poskytovatelé DVPP	vedení školy	ESF - OP VVV, MŠMT (normativy)
		3.1.2.	vytipování jednoho PP ze stupně vzdělávání na škole, který se bude nadání věnovat	podpora tohoto PP ze strany kolegů, ŠPP a PPP		vedení školy	MŠMT (normativy)
3.2.	Podpora dítěte a žáka v oblasti, kde je úspěšné a rozvoj mezilidských vztahů	3.2.1.	vzdělávání PP v mezipředmětových vazbách	vzdělávání PP; informování ZZ; spolupráce ZZ, dětí a žáků a PP (koheze); spolupráce PP a ZZ; spolupráce PP a dětí a žáků	PP, ZZ, děti a žáci, NIDV, KVC, MAP	vedení školy ve spolupráci s NIDV, KVC a dalšími poskytovateli DVPP	ESF - OP VVV, MŠMT (normativy)
3.3.	Změna vyučovacích metod ve školách	3.3.1.	snížení demotivace dětí a žáků i PP ke spolupráci	omezení frontální výuky během jedné konkrétní výukové hodiny; vzdělávání PP v nových interaktivních metodách; efektivní metody a formy práce k rozvoji všech žáků (vč. žáků bystrých a nadaných); využívání interaktivních technologií; podpora zřizovatele při zavádění změn ve školách; podpora vedení školy; spolupráce se zaměstnavateli (např. využívání dílen a laboratoří, odborníci do výuky, konzultace a praxe pro pedagogické pracovníky ve firmách, zadání školních projektů, soutěže, exkurze)	PP, ZZ, děti a žáci, vedení škol, zřizovatelé, KAP, IKAP, MAP, PKAP, KVC, NIDV a další poskytovatelé DVPP, zaměstnavatelé, vysoké školy	vedení školy ve spolupráci s IKAP, MAP	ESF - OP VVV, MŠMT (normativy)
		3.3.2.	propojení výuky s reálným trhem práce	vedení školy ve spolupráci s IKAP, MAP		ESF - OP VVV, sponzoring a spolufinancování ze strany zaměstnavatelů	

4. Bezbariérovost							
4.1.	Zajistit orientační systémy a bezbariérovost škol a ŠPZ v kraji	4.1.1.	zajištění bezbariérovosti ve školách a ŠPP v kraji	podpora zařízení při odstraňování bariér a podpora při tvorbě projektů (stavební úpravy) ze strany kraje	zřizovatel, kraj, obce, ŘO IROP, MMR	zřizovatelé a vedení školy	IROP, MMR, zřizovatelé
		4.1.2.	zajištění orientačních systémů pro žáky s hendikepy (bezpečný pohyb) ve školách a ŠPZ	sdílení dobré praxe ze škol, které již orientační systémy mají a jejich rozvoj do dalších škol	zřizovatel, kraj, obce, ŘO IROP, MMR	zřizovatelé a vedení školy	IROP, MMR, zřizovatelé

Cíle systémové		Dílčí cíle		Navrhovaná opatření	Aktéři	Odpovědnost
1.	Spolupráce s rodinou a dalšími subjekty					
1.1.	Vybudování soustavné mezirezortní spolupráce mezi aktéry v území kraje	1.1.1.	zefektivnění plánování	zprehlednění projektů a aktivit; zmapování místní nabídky a poptávky po neformálním vzdělávání; informovanost mezi projekty; vyjasnění kompetencí jednotlivých aktérů; zřízení pracovní pozice, která bude propojovat aktéry v území a vytvářet platformy pro jejich setkávání	Školní poradenské zařízení (ŠPZ), školy, zřizovatel, NIDV – APIV, ASZ a další systémové projekty OP VVV, vzdělávací instituce neformálního vzdělávání, poskytovatelé sociálních služeb, MAP, KAP, IKAP, OŠMT	aktivity zahájí OŠMT ve spolupráci s IKAP, ale v současné době chybí mezirezortní platforma, která by se v kraji tématu věnovala
		1.1.2.	zefektivnění komunikace			
		1.1.3.	zřízení pozice koordinátora			
		1.1.4.	shoda na cílech spolupráce mezi institucemi			
2.	Klima školy					
2.1.	Zajištění přípravy pedagogů VŠ fakultami pro konkrétní situace pedagogické praxe	2.1.1.	zkvalitnění přípravy PP a větší provázání s praxí ve školách již během studia	změna studijních plánů VŠ	MŠMT, VŠ	MŠMT, VŠ
2.2.	Zajištění seberozvojových vzdělávacích aktivit pro PP	2.2.1.	dlouhodobé dodržování motivačního systému KK a jeho evaluace	prevence syndromu vyhoření; sebereflexe; supervize ve školách	pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci školy, KAP, IKAP, MAP, vedení škol, zřizovatelé	vedení škol, zřizovatelé
2.3.	Zodpovědné začleňování dětí a žáků s potřebou podpory do běžných tříd	2.3.1.	změna vyhlášky č. 27/2016 Sb.	zařazení žáka do malotřídky nebo do třídy se sníženým počtem žáků - zajištění odborného personálu, který umí pracovat s žáky, kteří mají rizikové chování, intervence školního psychologa, zlepšení rediagnostiky těchto dětí, zúžení spolupráce se Střediskem výchovné péče, koordinace spolupráce s poskytovateli sociálních služeb	MŠMT; MPSV; OŠMT	MŠMT, OŠMT - podnět
		2.3.2.	změna příslušných předpisů, např. snížení počtu žáků ve třídě, snížení přímé pedagogické činnosti výchovným poradcům a metodikům prevence a dále specifikovat další		MŠMT, OŠMT	MŠMT, OŠMT - podnět
		2.3.3.	prevence a včasná intervence, dlouhodobé sledování klimatu ve třídě, aktivity k rozvoji klima ve třídě		vedení školy, děti a žáci, ŠPZ, MŠMT, ASZ – Místo pro všechny	MŠMT - finanční prostředky, vedení škol - realizace

3. Individuální přístup k dětem a žákům						
3.1.	Budování sebevědomí PP a prostřednictvím nich i dětí a žáků k lepšímu sebepoznání	3.1.1.	schopnost sebereflexe PP	proškolování sborovny pravidelně každý šk. rok	PP, KAP, IKAP, MAP, KVC a další poskytovatelé DVPP	IKAP a MAP ve spolupráci s poskytovateli DVPP
		3.1.2.	přenos sebereflexe na děti a žáky - využívání zpětné vazby	letní škola věnovaná osobnostnímu rozvoji PP	vedení školy, děti a žáci, NIDV - APIV, KAP, IKAP, MAP, KVC a další poskytovatelé DVPP	IKAP ve spolupráci s poskytovateli DVPP
4. Zajištění kontinuální finanční podpory						
4.1.	Snížení administrativy a zjednodušení podmínek čerpání fin. prostředků školami	4.1.1.	podnět na MŠMT	snížení administrativy; sjednocení podmínek; zjednodušení podmínek čerpání; dlouhodobé plánování a víceleté rozpočty, vyplácení finančních prostředků včas (dle smluv)	MŠMT, OŠMT, poskytovatelé dotací, KAP, IKAP, MAP	MŠMT, OŠMT - podnět
4.2.	Udržení expertů a profesionálů na společné vzdělávání v kraji a získání nových odborníků (školní psychologové, speciální, sociální pedagogové)	4.2.1.	zavedení motivačního aspektu PP následujících myšlenku společného vzdělávání a realizujících ji v pedagogické praxi	navýšení osobního ohodnocení, zapojení do expertních sítí kraje a PS (placené členství), kariérní systém PP	MŠMT, kraj, zřizovatel	MŠMT, OŠMT - podnět
		4.2.2.	podnět na MŠMT - vyšší tabulkové platy, daňová zvýhodnění či jiná forma nabídky ze strany státu k získání kvalifikovaných odborníků do škol v KV kraji	projednání možných podnětů k zatraktivnění kraje jako místa pro život a práci odborných pracovníků ve školách, zaslání podnětu příslušným zákonodárným orgánům	OŠMT, MŠMT	OŠMT

5. Zvýšení autonomie vedení školy						
5.1.	Umožnit řediteli školy spolupodílet se na rozhodování o zavedení podpůrných opatření dle možností školy pro konkrétního žáka	5.1.1.	připravit návrh změny zákona, aby ředitel školy mohl rozhodnout o potřebách ve třídě a škole v součinnosti s ŠPZ, resp. moci se domluvit na potřebnosti podpůrných opatřeních	sestavení pracovní skupiny, projednání potřebných změn vedoucích ke zvýšení autonomie ředitele školy	OŠMT, MŠMT, ŠPZ, KAP + IKAP 2	OŠMT ve spolupráci s IKAP2

Motivační systém

Jak může kraj podpořit zvýšení motivace ke vzdělávání? Je nutné si uvědomit, že kraj může přímo ovlivňovat pouze školy, které zřizuje. V případě Karlovarského kraje se jedná o 22 středních škol, 4 vyšší odborné školy a 2 základní školy (bývalé speciální) a 2 mateřské a základní školy při léčebných lázních.

Žádná legislativa neumožňuje kraji působit na školy zřizované jiným zřizovatelem. V současné době může kraj pouze doporučovat a snažit se metodicky vést mateřské či základní školy. Faktem však zůstává, že ovlivnit demotivované středoškoláky je velice náročné a pokud se to podaří, jedná se spíše o skutečné výjimky. Proto je smysluplné začít s pozitivní motivací ke vzdělávání na co nejnižším stupni vzdělávacího systému. V tom případě může kraj pouze spolupracovat se zřizovateli, příp. řediteli mateřských a základních škol. Bohužel odbor školství, mládeže a tělovýchovy nedisponuje dostatečným počtem odborných pracovníků, kteří by mohli zvládnout takový obsah i objem práce.

Současně by měly být efektivně propojeny aktivity jednotlivých projektů: krajských, místních a školních akčních plánů. K nim posléze zahrnout spolupráci s projekty NIDV a NÚV, příp. dalších, které realizují vhodné aktivity na toto téma.

Motivace jako taková je vysoce individuální záležitost, proto by měla být vždy zaměřena na konkrétní jednotlivce, příp. menší kolektivy a skupiny. V každé sborovně, v každém žákovském kolektivu, v každé škole, v každém regionu jsou specifické podmínky a prostředí. Proto by ředitel měl vždy vyhodnotit klima v jednotlivých skupinách i celé škole a připravit takový preventivní plán, který by byl účelný a životaschopný. (Jsou případy, kdy se jedná pouze o formálně připravený dokument). Krajský motivační systém může tedy spíše nabídnout inspiraci a nápady na vhodné aktivity podporující motivaci žáků a učitelů, příp. pomoci s jejich financováním a organizací.

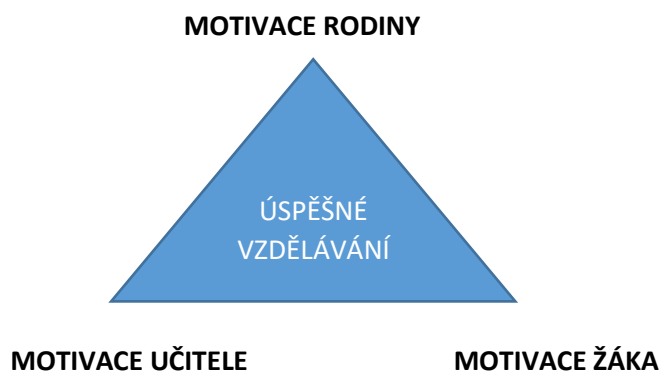
Z pohledu členů pracovní skupiny je pro zvýšení motivace žáků ke vzdělávání nutno spolupracovat i s učiteli a rodinou, resp. demotivace žáků je důsledkem demotivace pedagogických pracovníků a negativního vztahu rodiny ke vzdělávacímu procesu obecně. Proto sestavili přehled možných důvodů pro její absenci z pohledu žáka, učitele a rodiny, resp. z jakého důvodu může rodič, žák nebo učitel uvažovat o vzdělávání negativně.

Pro úspěšné výsledky vzdělávání je nutné harmonizovat situaci takto:

- motivace zákonných zástupců (rodiny)
- motivace učitelů
- motivace dětí a žáků

Obrázek 3 Hlavní aktéři vzdělávání

Dále se členové pracovní skupiny shodli na potřebě zjistit skutečné názory učitelů, zákonných zástupců a žáků na vzdělávací proces. Proto byly sestaveny dotazníky, jejichž výsledky jsou uvedeny v příloze.

Absence motivace ke vzdělávání

Rodiče

- Rodiče nepovažují vzdělání za potřebné pro život.
- Rodiče nejsou důslední v požadavcích na dítě, aby dosahovalo lepších výsledků.
- Dítě nemá vzor v rodičích, protože rodiče často sami střední či vyšší vzdělání nemají, přičemž přibývá i rodičů, kteří nedosáhli ani základního vzdělání.
- Rodiče nerozvíjejí jakýkoli talent u dítěte v rámci mimoškolních aktivit.
- Rodiče neumí pomoci dítěti s přípravou do školy.
- Rodiče se vyhýbají komunikaci se školou, často nerozumí pokynům ze školy.
- Náročná dostupnost do vzdělávacích institucí, příp. na volnočasové aktivity.
- Finanční náročnost.
- Snaha naplnit alespoň fyziologické potřeby dítěte je vyčerpává natolik, že vzdělávání stojí na okraji rodičova zájmu.

Dítě, žák

- Frontální způsob výuky, který se stále praktikuje na většině škol, je nezáživý.
- Žák již nevnímá učitele jako přenašeče informací, tuto funkci přebraly informační portály, internet, ba i sociální sítě, a proto by učitel měl být spíše průvodcem mezi různými zdroji informací.
- Hodnotící systém není motivační a bezprostřední. Naopak často poukazuje pouze na záporné stránky výkonu žáka a „nepracuje s chybou“, v důsledku čehož zažívá dlouhodobě neúspěch.
- Žák nevidí praktické využití získávaných znalostí v budoucnosti, chybí vzdělávání v souvislostech.
- Žák se neorientuje v požadavcích na znalosti pro danou práci, ani v náplních jednotlivých oborů, natož v nabídce pracovních míst (kariérové poradenství). Žák si neumí představit, co vlastně dělá např. instalatér, jak může využít získanou odbornost, kde může pracovat.

- Žák nemá vzor ve svých rodičích, kteří jsou na tom vlastně stejně jako jejich dítě, jsou bez vzdělání, často negramotní, nezaměstnaní, pobírají sociální dávky, příp. jsou v hmotné nouzi. Díky tomu žák nemá dobrý příklad ani motivaci se vzdělávat, protože „stačí jít pro peníze na úřad“ nebo „to stejně nemá cenu“.
- Žák žije v socioekonomickém prostředí, které se vymyká běžnému průměru. Je denně vystaven náročným životním situacím, které mu brání přemýšlet nad svou budoucností. Musí okamžitě řešit momentální situaci, tudíž není připraven na přísun nových informací ve škole.

Učitel

- nespolupráce rodiny,
- nedostatečné vzdělávání učitele v průběhu roku a možnost placených stáží,
- chybějící supervize a mentoring,
- nadměrná administrativní zátěž,
- nedostatek času na navázání kontaktu s rodinou, větší podporu žáka, komunikace s dalšími institucemi v souvislosti se vzděláváním žáka,
- nedostatečné finanční ohodnocení - nízký plat,
- nemožnost výběru způsobu hodnocení žáků, nejednoznačná pravidla pro hodnocení,
- nízké povědomí o podobě třídnických hodin, v současné době jsou redukovány na administrativní záležitosti mezi třídním učitelem a žáky,
- nízká spolupráce mezi učitelem a výchovným poradcem, příp. metodikem prevence,
- Vysoký počet žáků ve třídě, který neumožňuje pracovat s heterogenní skupinou žáků.
- Příprava a výuka v heterogenní třídě (kde jsou žáci se SVP a IVP) není finančně ohodnocena.
- Učitel nemůže reagovat na momentální situaci v průběhu školního roku kvůli povinnosti naplnit výstupy ŠVP.
- Často se měnící systémová, resp. nesystémová opatření, která podstatně ubírají učitelům energii, kterou by měl vydávat na rozvoj své pedagogické erudice.

Motivace žáka, učitele i rodiny ke vzdělávání úzce souvisí s inkluzí, která je projevem vyšší úrovně společenského smýšlení. Společné vzdělávání je podmíněno individualizovaným pohledem na každého žáka, což není možné zajistit ve třídě, kde je průměrně 25, v některých případech i 34 žáků. Proto by základní změnou pro zajištění úspěšného nastavení rovných příležitostí pro každé dítě v plném smyslu inkluze měla být snaha snížit maximální možné počty žáků ve třídě tak, aby učitel měl možnost vidět žáka v celé šíři jeho osobnosti, a aby se mohl v maximální možné míře snažit poznat jeho rodinnou situaci a navázat kooperativní kontakt s rodiči. Současně by mělo být upuštěno od naddimenzovaného administrativního zatížení škol a učitelů. Stejně tak by měla být práce učitele náležitě finančně ohodnocena.

Ukazuje se, že jednou z klíčových rolí ve škole zaujímá výchovný poradce, který je zároveň běžným učitelem. V současné době má výchovný poradce na základní škole 20 hodin přímé vyučovací povinnosti a 2 hodiny na práci výchovného poradce. Na střední škole má 19 hodin přímé vyučovací povinnosti a také 2 hodiny na práci výchovného poradce. Výchovné poradenství je natolik náročné odborně i časově, že není možné dlouhodobě udržet toto nastavení.

Podobný problém je i u metodika prevence. I tato pozice vyžaduje mnohem vyšší časovou dotaci pro pedagoga, který tuto pozici zastává. Snížení přímé pedagogické práce má i zde významný smysl.

Jedním z projevů demotivace ke vzdělávání je záškoláctví, ať už ze strany žáka nebo jeho zákonných zástupců (asistované záškoláctví, skryté záškoláctví apod.). V tomto ohledu odbor školství, mládeže a tělovýchovy zpracovává ve spolupráci s oddělením sociálně-právní ochrany dětí srozumitelný návod pro školy v Karlovarském kraji a zahájí užší spolupráci s aktéry v rámci prevence a bezpečnosti.

Karlovarský kraj však má zřízeno Krajské vzdělávací centrum (KVC) jako svou příspěvkovou organizaci, které úspěšně poskytuje další vzdělávání pedagogickým pracovníkům v akreditovaných kurzech. Navrhovaná školení je tedy žádoucí organizovat s využitím zkušeností pracovníků KVC.

Pracovní skupina pro tvorbu Motivačního systému

Mgr. Alžběta Pospíšilová, krajský metodik pro tvorbu motivačního systému

- koordinátorka vzdělávacích služeb ve společnosti Člověk v tísni, o.p.s.

Program sociální integrace nabízející služby klientům ohroženým sociálním vyloučením. Kombinuje přímé individuální doučování sociálně znevýhodněných dětí s činnostmi zaměřenými na pedagogizaci rodinného prostředí, které umožňují prolomení nefunkčního přístupu ke vzdělávání přímo v rodinách a přispívají k dlouhodobé změně. Pracovníci jsou prostředníky mezi rodinou a školou a snaží se zbourat předsudky jedné skupiny ke druhé.

PhDr. Kristina Červenková, odborný řešitel

- vedoucí Střediska výchovné péče Karlovy Vary, psychologka

Poskytuje výchovně vzdělávací péči dětem a mládeži, tj. soustavnou pedagogickou činnost směřující k vytváření a ovlivňování podmínek, které umožňují zapojení jedince do společnosti a zdravý vývoj jeho osobnosti. Základem jsou služby dětem s rizikem poruch chování nebo již s rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji, u kterých není nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova, příp. zletilým osobám do ukončení středního vzdělání. Je možno využít péči ambulantní a internální ve smyslu speciálně pedagogické a psychologické oblasti.

Mgr. Markéta Fišarová, expertka na spolupráci s KAP

- pracuje v Agentuře pro sociální začleňování. Přináší aktuální informace o situaci na národní úrovni v jiných krajích. Spolupracuje s dalšími systémovými projekty OP VVV. Intenzivně se věnuje tématu sociálního vyloučení a mezioborové spolupráci pro školy a školská zařízení při začleňování dětí, žáků a studentů, kteří jsou sociálně vyloučeni nebo tímto vyloučením ohroženi.

Ing. Bc. František Pavlásek, odborný řešitel

- vedoucí Odboru sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), Magistrát města Karlovy Vary

Vykonává státní správu a samosprávu. Podílí se na vytváření předpokladů pro kulturní, sportovní a jinou zájmovou a vzdělávací činnost dětí. Podílí se na přípravě Integrovaného plánu rozvoje území Karlovy Vary, jehož předmětem je mimo jiné rozvoj infrastruktury sociálních služeb. Hlavní kompetencí odboru je ochrana práv dítěte.

Mgr. Zuzana Týnková, odborný řešitel

- učitelka Střední pedagogické školy, gymnázium a VOŠ Karlovy Vary

Je v každodenním kontaktu s žáky v cílové skupině, musí s nimi jednat a snažit se motivovat je i sám sebe.

Mgr. Eva Solařová, odborný řešitel

- učitelka na 1. stupni základní školy, speciální pedagožka a koordinátorka žákovského parlamentu. Aktivně se zapojuje při vypracování Školské inkluzivní koncepce (ŠIK) a je zároveň členkou pracovní skupiny pro tvorbu Motivačního systému pro žáky ohrožené předčasným ukončením vzdělávání. Přináší pohled ze strany učitele, který denně pracuje s heterogenní skupinou žáků.

Rudolf Tippan, odborný řešitel

- terénní pracovník NNO Khamoro Chodov

Obecně prospěšná společnost, jejímž posláním je poskytovat sociální služby v oblasti sociální prevence a motivovat klienty ve změně jejich sociálně nepříznivé situace. V rámci terénní práce pomáhá řešit i přibývající potíže minoritní skupiny obyvatel se vzdělávacím systémem.

Mgr. Veronika Zemanová, odborný řešitel

- psychologka na ZŠ Kynšperk nad Ohří

Na ZŠ v Kynšperku nad Ohří je jediné úplně školní poradenské pracoviště v Karlovarském kraji. Pracuje zde plně kvalifikovaná psychologka, speciální pedagožka, 2 výchovné poradkyně a metodik prevence. Psycholožka ani speciální pedagožka nemají žádnou přímou pedagogickou práci, tedy se plně věnují poradenské činnosti.

Setkání pracovní skupiny se též účastní i administrativní tým projektu:

Ing. Zuzana Žitná hlavní manažer projektu

Jana Škutová věcný manažer projektu

Cílové skupiny motivačního systému

Navrhovaný motivační systém bere v potaz potřeby všech tří dotčených skupin, tedy učitelů, rodičů, resp. zákonných zástupců a žáků:

1.	Učitel
1.1.	Semináře, školení, workshopy pro sborovnu
1.2.	Semináře, školení, workshopy pro odbornou veřejnost
1.3.	Supervize - např. Bálintovská skupina
1.4.	Případové konference
1.5.	Katalog odborníků a odborných pracovišť v kraji
1.6.	Katalog NNO a ostatních poskytovatelů služeb pro práci s rodinou

2.	Rodina
2.1.	Centrum psychosociální pomoci pro rodinu

2.2.	Rodinné konference
2.3.	Školní poradenské pracoviště

3.	Žák
3.1.	Trénink paměti
3.2.	Přednášky úspěšných absolventů různých oborů (pro SŠ)
3.3.	Příprava na vyučování
3.4.	Volnočasové aktivity ve škole
3.5.	Adaptační pobyty

Podrobné rozpracování

1. Učitel

1.1. Semináře, školení, workshopy pro sborovnu

Vedení škol často neumožní pedagogickým pracovníkům potřebné školení kvůli nedostatku učitelů pro zajištění suplování. Pokud školením projde jen některý člen pedagogického sboru, není zárukou, že získané poznatky budou řádně předány kolegům. Zprostředkovaný zážitek nenahradí zážitek skutečný. Absolvování společného vzdělávacího kurzu může též druhotně fungovat jako smelovací prvek, kolegové mohou spolu diskutovat o získávaných informacích, zejména v případě, že se jedná o interaktivní kurz, příp. workshop. Všichni členové pedagogického sboru se tak mohou lépe společně rozhodnout o zařazení nových metod a přístupů ke své práci. Navrhovaná témata školení mají za cíl zajistit zvýšení sebevědomí učitelů při práci v souvislosti s medializovanými nedostatky v jejich práci.

Navrhovaná témata školení:

- Jak pracovat s heterogenní skupinou žáků ve třídě tak, aby žádný žák nebyl ošizen?
- Práce třídního učitele aneb třídnictví není jen o správně vyplněné třídní knize; náplň třídnických hodin
- Jak spolupracovat s jiným učitelem, s asistentem?
- Jak jednat s rodiči? – modelové situace – asertivita versus empatie
- Hodnocení a sebehodnocení žáků
- Asistent školy = prostředník mezi školou / učitelem a rodinou
- Jiné, dle výběru dané školy (nutnost zaměření na zamezení předčasných odchodů)

Realizace: Škola si vybere dvě témata z navrhovaných školení (příp. jiné, které však souvisí se zvýšením motivace učitelů). Finanční prostředky – zřizovatel, dotační možnosti, šablony (v tomto případě by si škola vše zajistila sama).

Indikátory: počet realizovaných školení v každé škole

Frekvence: podle možností školy, nejméně však 2x ročně.

Finanční odhad: 250 Kč / hodina – lektorská činnost + příprava; 4 nebo 8 hodinová školení; maximální částka za jedno školení 4 000 Kč v KVC

1.2. Semináře, školení, workshopy pro odbornou veřejnost

Školení pro pedagogy a odbornou veřejnost ze vzdělávání zaměřená na metodiku výuky, ale také na seberozvoj a sebepoznání, příp. psychohygienu. Obsahy těchto školení by měly především podpořit učitele ve vnímání sebe sama jako člověka a jako učitele v kontextu se svou prací, se žáky, s kolegy, s rodiči atd. Zváni by byli renomovaní školitelé, kteří v Karlovarském kraji příliš často nevystupují, např.:

Mgr. Michaela Veselá – Společně k bezpečí, z. s. – psycholožka – Orlický nad Vltavou

PhDr. Jan Svoboda – Katedra pedagogické a školní psychologie PdF OU – psycholog - Ostrava

PhDr. Miroslav Pospíšil – psycholog Policie ČR – napsal několik publikací o asertivitě - Plzeň

Mgr. Robert Čapek, Ph.D. – pedagog, didaktik, školitel, psycholog – Střední Čechy

Mgr. Michal Dubec – Katedra pedagogiky ZČU v Plzni, MantaEdu – Plzeň

a další.

Realizace: OŠMT Karlovarského kraje ve spolupráci s Gymnáziem Sokolov a Krajským vzdělávacím centrem, příspěvkovou organizací, zorganizuje 4 školení v roce, přičemž bude kooperovat s dalšími poskytovateli vzdělávání pedagogických pracovníků (NIDV, NÚV aj.) tak, aby se program školení v každém roce doplňoval, ne dubloval.

Indikátory: počet realizovaných školení ve školním roce.

Frekvence: 1x za čtvrtletí v kalendářním roce (školení lze organizovat i první týden v červenci, resp. poslední týden v srpnu).

Finanční odhad: do 30 tis. Kč za školení

1.3. Supervize - např. Bálintovská skupina

Motivace či demotivace vykonávat své povolání je ovlivněna též kolektivem, ve kterém pracuji. Jak kolegové přijímají mé nápady, návrhy, jak jsme schopni vést diskusi, jaká vládne ve sborově atmosféra. Nekooperativní vztahy ve škole mezi pedagogickými pracovníky se odráží v přístupu k žákům při hodině, proto je žádoucí je eliminovat. Supervize, např. Bálintovská skupina, může být metodou řešení profesního stresu. Bálintovská skupina je strukturovanou formou skupinové supervize, která svým členům umožňuje vzájemnou pomoc a podporu, sdílení zkušeností a přispívat si vzájemně praktickými náměty k řešení náročných situací, které vznikají v profesním životě.

V současné době se supervize stává stále více užívanou formou práce, která může jednotlivci, pracovnímu týmu i celému pracovišti přinést upevnění profesionálních kompetencí a podporu ve složitých pracovních a mezilidských situacích. Pomáhá při reflektování vlastní práce, rozboru odborných i osobních témat, prozkoumávání vlastního stylu práce, rozšiřování stylů jednání a komunikace a překonávání slabých míst. Supervize je účinnou a současně bezpečnou metodou pro poskytování podpory a pomoci při řešení problémů, které vyplývají ze vzájemných mezilidských vztahů. V tomto kontextu je také velmi účinnou formou prevence

syndromu vyhoření. Supervize může být přínosná jedině za předpokladu, že ji povede zkušený facilitátor či mediátor.

Realizace: Vedení školy bude zcela srozuměno s nutností zařadit do plánu práce supervizní sezení, ideálně 2x za školní rok. Toto školení bude organizováno pro učitele každého stupně vzdělávání zvlášť. Finanční prostředky poskytne zřizovatel, příp. škola využije dotační prostředky ze šablon.

Indikátory: počet realizovaných supervizních sezení v každé škole ve školním roce.

Frekvence: ideálně 2x ročně

Finanční odhad: do 2 - 3 tis. Kč za 1 sezení

1.4. Případové konference

Případová konference představuje metodu sociální práce, která umožňuje projednání situace ohroženého dítěte s rodiči nebo i se samotným dítětem, ale rovněž jde o účinný nástroj multidisciplinární spolupráce při řešení případu ohroženého dítěte, který umožňuje zapojení dalších pomáhajících a zúčastněných subjektů a osob.

Případové konference se účastní zástupce OSPOD (orgán sociálně právní ochrany dítěte), zákonný zástupce dítěte a další přizvané osoby, zejména zástupci škol, školských zařízení, zařízení poskytovatelů zdravotních služeb, orgánů činných v sociální oblasti, orgánů policie, státních zástupců, odborných pracovníků v oblasti náhradní rodinné péče, poskytovatelů sociálních služeb a pověřených osob. Případovou konferenci svolává pracovník OSPOD, ale podnět může vzejít od kohokoli z výše uvedených zástupců. Účast je dobrovolná. Pro zdárný průběh případové konference se osvědčuje, pokud je facilitátorem nezávislá osoba, která nemusí přicházet s žádným řešením. V případě nutnosti je možné, aby byl moderátorem pracovník OSPOD, ale v tomto případě musí být vynikajícím profesionálem a ctít zásady facilitace (= nevyužít moderátorské role k nastolení vlastního řešení).

Realizace: V současné době úspěšné výsledky případových konferencí traskotají na neznalosti pracovníků OSPOD ve facilitaci, proto by bylo příhodné, aby městské či obecní úřady poskytly svým pracovníkům příslušné vzdělání. Popřípadě lze najmout odborníky, kteří pracují jako mediátoři / facilitátoři. OSPOD přijme tuto metodu jako podpůrný prostředek řešení situace dítěte a začne ji efektivně využívat v případě potřeby.

Indikátory: počet jednotlivých případových konferencí.

Frekvence: dle potřeby

Finanční odhad: cca 1 tis. Kč / hodina práce moderátora + doprava + případné další náklady

1.5. Katalog odborníků a odborných pracovišť v kraji

Kontakty a základní informace v ucelené formě pro pedagogické pracovníky. Jedná se především o soubor informací o odborných pracovištích v Karlovarském kraji, které mohou učitelé pomoci s případnými problémy z odborného hlediska. Jedná se například o pedagogicko-psychologické poradny, speciální vzdělávací centra, ale i odborníky v soukromé praxi atd.

Realizace: Nejprve pracovní skupina definuje, jaké konkrétní informace jsou pro pedagogické pracovníky zásadní. Pak budou tyto informace vyhledány z dostupných zdrojů a přehledně shrnuty. Tento dokument pak může být zadán ke grafické úpravě a tisku, případně bude distribuován pouze v elektronické podobě. Současně bude zveřejněn na školském portálu Karlovarského kraje www.kvkskoly.cz. Dále bude rozeslán všem obcím, které zřizují veřejné školy, ale také mají přehled o soukromých školách na jejich území. Přehled bude 1x ročně před začátkem školního roku aktualizován.

Indikátory: vzniklá brožura, 1000 ks tištěné verze

Frekvence: aktualizace 1x ročně

Finanční odhad: cca 60 tis. Kč + 20 % rezerva (redakce cca 15 tis. Kč, autorský návrh 15 tis. Kč, sazba 10 tis. Kč, předtisková příprava a korektury 5 tis. Kč, příprava elektronické verze 2 tis. Kč + cca 15 tis. Kč za elektronickou verzi, listinná verze by byla mnohem dražší v závislosti na počtu kusů).

1.6. Katalog neziskových organizací a ostatních poskytovatelů služeb pro práci s rodinou

Ucelené informace o nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež, sociálně aktivizačních službách pro rodiny s dětmi a ostatních institucích, které mohou školám pomoci vybudovat efektivnější vztah / komunikaci s rodinou.

Realizace: Nejprve pracovní skupina definuje, jaké konkrétní informace jsou pro pedagogické pracovníky zásadní. Pak budou tyto informace vyhledány z dostupných zdrojů a přehledně shrnuty. Tento dokument pak může být zadán ke grafické úpravě a tisku, případně bude distribuován pouze v elektronické podobě. Současně bude zveřejněn na školském portálu Karlovarského kraje www.kvkskoly.cz. Dále bude rozeslán všem obcím, které zřizují veřejné školy, ale také mají přehled o soukromých školách na jejich území. Přehled bude 1x ročně před začátkem školního roku aktualizován.

Indikátory: vzniklá brožura

Frekvence: aktualizace 1x ročně

Finanční odhad: viz předchozí bod

2. Rodina

Centrum psychosociální pomoci pro

2.1. rodinu

Podpora vzniku těchto center, která by poskytovala sociální, volnočasové, vzdělávací a poradenské služby pro rodiče a děti. Jedná se o posilování rodinných vztahů, důvěry v úřady a státní instituce (školy) a posilování motivace pro dysfunkční a sociálně slabé rodiny. Spoluúčast školy je vítána. V regionu fungují různé organizace s různým vedením, tedy neexistuje jednota v poskytovaných službách, protože různí zřizovatelé mají různé cíle.

V centru by byly k dispozici odborní poradenská pracovníci (psychologové – zejména dětské, pedagogové, logopedi atd.), terapeuti, lektori, sociální pracovníci a další. Zařízení by poskytovalo přehlednou službu pro rodiče (sociální infocentrum) dostupnou i elektronicky, s otevírací dobou i v odpoledních a večerních hodinách, aby si rodiče nemuseli brát volno z práce. Instituce by mohly částečně fungovat jako dobrovolnická centra.

Realizace: Ve spolupráci s odborem sociálních věcí analyzovat situaci v kraji týkající se odborných a dalších výše uvedených služeb a vyhodnotit potřebnost z hlediska místní a obsahové dostupnosti i odbornosti.

Indikátory: min. 1 zřízené centrum

Frekvence: nerelevantní

Finanční odhad: nelze říci

2.2. Rodinné konference

Nový přístup v práci s ohroženou rodinou může zamezit budoucím potížím žáka ve škole. Vychází z principu ponechání odpovědnosti za vlastní situaci na rodině jako takové – metoda přináší pouze postupy, které umožňují aktivizovat vlastní rozhodování a zdroje vedoucí k řešení, podporuje a zplnomocňuje rodinu v tom, aby si v první fázi řešení svého problému uměla pomoci sama a využila k tomu to nejpřirozenější – sílu, možnosti a zdroje celé rodiny a širšího okolí, využívá tak přirozených vazeb komunity. Cílem setkání je najít řešení pro dítě v situaci, která je pro něho nevhodná. Začíná otevřenou, jasně formulovanou otázkou, která postrádá náznak řešení (tuto otázku klade pracovník OSPOD), přičemž je nutno respektovat řešení, které účastníci najdou (pokud je pro dítě bezpečné a právně v pořádku). Podmínkou pro vedení rodinné konference, aby byla úspěšná, je jednoznačně její profesionální vedení.

Realizace: Bude sestaven seznam zkušených mediátorů, který bude poskytnut škole a všem dalším relevantním účastníkům vzdělávání, přičemž rozhodnutí o využití této služby bude v kompetenci školy.

Indikátory: počet uskutečněných rodinných konferencí

Frekvence: dle potřeby

Finanční odhad: 3 – 5 tis. Kč pro mediátora/1 konference

2.3. Školní poradenské pracoviště

Úplné školní poradenské pracoviště se skládá ze školního psychologa, metodika prevence, výchovného poradce a speciálního pedagoga. Jeho úkolem je pracovat se všemi subjekty škola a vytvořit základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů. Největším kladem zřízení tohoto pracoviště je okamžitá dostupnost poradenských služeb odborníků pro pracovníky školy, žáky i rodiče.

V Karlovarském kraji existuje pouze jediné, na ZŠ v Kynšperku nad Ohří. Problémem je nedostatek odborníků na straně jedné a nedostatek finančních prostředků na platy na straně druhé. O finanční prostředky může škola žádat díky šablonám, ale to je opatření s nejistou budoucností pro pracovníka. Situace, kdy škola neví, na jak

dlouho může odborníka zaměstnat, není příliš velkým lákadlem pro případné zájemce. A to v době, kdy se do našeho kraje absolventi vyššího vzdělání nevracejí. V některých lokalitách je školní psycholog placen z rozpočtu obce.

Realizace: Škola se vyjádří, zda by uvítala zřízení ŠPP a projednají se možnosti financování. Lze vyvolat jednání se zřizovatelem o možnostech do / financování platu odborníka. Další možností je nabídnout stávajícím výchovným poradcům nebo metodikům prevence odborně zaměřené školení, workshop (např. na vedení adaptačního pobytu).

3. ŽÁK

3.1. Trénink paměti

Efektivnější učení napomáhá snazšímu zapamatování si a tím k lepším studijním výsledkům. Program trénování paměti nabízí typologii učícího stylu, který určí vhodnou strategii učení, mnemotechnické pomůcky, strategii přípravy na zkoušky a způsob, jak zvládat stres. Program je vhodný pro žáky 1. ročníků středních škol, ale i pro žáky 2. stupně základní školy. Program mohou absolvovat též pedagogové, kteří díky tomu pochopí, že každý žák je jedinečný, tudíž potřebuje jiný způsob učení podle svého typu. Současně může seminář působit pro učitele jako osobnostně rozvojový.

Realizace: pro pedagogické pracovníky existuje šablona, žákům by tato aktivita musela být hrazena z jiných zdrojů, dotačních nebo od zřizovatele; podle zájmu škol by bylo vypsáno poptávkové / výběrové řízení na poskytovatele seminářů.

Indikátory: počet účastníků / žáků, pedagogů; počet uskutečněných seminářů

Frekvence: 1x v ročníku v 1 škole, 1x v jedné škole

Finanční odhad: 1 500 Kč / účastník

3.2. Přednášky úspěšných absolventů různých oborů (pro SŠ)

Vidět a slyšet kariérní příběh skutečných lidí je vždy obohacující. Absolventi různých oborů, případně rodiče žáků, kteří pracují v oboru vyučovaném na dané střední škole, přijdou do školy vyprávět svůj životní příběh. Předpokladem je, že jsou tito lidé ve své práci spokojeni a úspěšní. Pro žáky základních škol by mohli chodit popovídat jejich rodiče o své práci. To by mohlo být organizováno jako „den pro mého rodiče“, kdy by všichni rodiče žáků ze třídy přišli do školy – dvojitý efekt: informace z praktického života o povolání, vylepšení vztahu mezi učitelem a rodičem.

Karlovarský kraj se dlouhodobě potýká s nedostatkem řemeslníků a absolventů učňovských oborů. Právě lidé, kteří v těchto oborech pracují, by přišli do školy vyprávět o své kariéře. Škola by však musela akceptovat i fakt, že nemusí být dobrými řečníky a že mohou mít svůj specifický naturel = s přípravou by jim tedy pomohla.

Realizace: škola na začátku školního roku vyhlásí tento záměr a seznámí s ním rodiče, určí

termíny, příp. vyhledá úspěšné absolventi, kteří se věkově přibližují současným žákům školy; cílem je ukázat pozitivní dopad vzdělání v daném oboru, příp. ukázat jeho možná úskalí.

Indikátory: počet návštěv ve školách
Frekvence: na ZŠ – výběr rodičů ze třídy v průběhu školního roku
Na SŠ – podle počtu oborů
Finanční odhad: -----

3.3. Příprava na vyučování

Školy v hojně míře využívají finanční prostředky pro organizaci doučování pro své žáky. Avšak doučování s učitelem, od kterého žák nechápe látku již při hodině, nemůže přinést kýžený výsledek. Šablona pro doučování umožňuje výuku jen 1x týdně, avšak žáci ohrožení školním neúspěchem potřebují intenzivnější přípravu. Šablony umožňují organizovat i tzv. přípravu na vyučování, která má probíhat 3x týdně. Výuka by měla být vedena jiným učitelem, než kterého má žák v regulérních hodinách. Pokud by toto škola nemohla z technických důvodů zajistit, může spolupracovat s jinou školou nebo poskytovatelem (neziskové, dobrovolnické organizace).

Realizace: výměna učitelů mezi školami, oslovení neziskové / dobrovolnické organizace; pokud by toto nemohlo být hrazeno ze šablon, pak je namístě jiný projekt nebo zřizovatel

Indikátory: počet žáků/účastníků, počet zrealizovaných hodin výuky, výsledky těchto žáků (zlepšení, zhoršení – průměry v předmětu)

Frekvence: 3x týdně

Finanční odhad: 500 Kč / hodina

3.4. Volnočasové aktivity ve škole

Kdyby škola byla funkčním komunitním centrem dané lokality, je pravděpodobné, že by se pozitivně změnil i vztah rodičů a žáků k této instituci. V současné době je škola a učitel spíše strašákem a někteří rodiče trpí zažitými představami, které zbytečně vyvolávají napětí v jejich vztahu. Proto by organizace volnočasových aktivit ve škole pro žáky i rodiče mohla být dobrým startem pro napravení tohoto přístupu. Dále je dobrým motivačním prvkem zřízení odpoledních aktivit ve škole pro samotné žáky. V případě, že se v obci nachází více škol, je možná i jejich spolupráce ve smyslu dohody programu, organizace atd. První stupně základních škol mají ve většině případů školní družiny, popř. školní knihovnu, kde mohou žáci trávit odpolední čas. Některé základní školy zřídily i školní kluby pro žáky 2. stupně. Školy všech stupňů vzdělávání organizují odpolední kroužky.

Realizace: většina škol již nyní organizuje odpolední aktivity pro žáky v dostatečné míře. Problémem zůstává komunikace mezi rodiči a školou. Správná organizace odpoledních či večerních aktivit pro rodiče i žáky by mohla tento vztah vylepšit. Škola může navázat spolupráci s NNO, která může v prostorách školy realizovat své aktivity zaměřené na sociálně aktivizační služby a práci s dětmi a mládeží. Finanční

prostředky by byly získány ze šablon, v případě spolupráce s NNO se jedná o reciproční vztah, kdy poskytnutí této služby je v rámci pracovní náplně této NNO, škola by pouze poskytla své zařízení.

Indikátory: počet zorganizovaných akcí

Frekvence: 2x za školní rok akce i pro rodiče

Finanční odhad: nelze odhadnout

3.5. Adaptační pobyty

Adaptační pobyty pro žáky při vstupu do nové sociální skupiny mají velký vliv na třídní klima, které se na začátku školního roku utváří. Každá školní třída je jedinečná a dynamická. Pozitivní třídní klima se vytváří prožitkem příslušnosti ke skupině a projevuje se tím, že každý člen skupiny mluví a také jedná jako „my“. Pozitivní dopad adaptačních pobytů je již velice dobře znám (za předpokladu, že jsou vedeny odborně a díky tomu naplní svůj potenciál), avšak stále zůstává problémem financování. V některých lokalitách Karlovarského kraje se, i přes ochotu škol, nemohou adaptační pobyty zorganizovat, protože rodiče nedisponují dostatečným množstvím finančních prostředků. Současně nejsou správně informováni o významu takových pobytů pro následující studijní úspěch / neúspěch svého dítěte.

Realizace: zajištění finančních prostředků pro vybrané školy v sociálně vyloučených lokalitách, výběr dodavatele služby „adaptační pobyt na klíč“. Další možností je navázat spolupráci se studenty střední, vyšší odborné nebo vysoké pedagogické/sociální školy, kteří by připravili a zrealizovali adaptační pobyt v rámci své přípravy na budoucí povolání.

Indikátory: počet zapojených škol, počet žáků – absolventů adaptačního pobytu

Frekvence: na začátku školního roku

Finanční odhad: cca 2 – 6 tis. na 1 žáka

Tento motivační systém je výsledkem spolupráce a jednání s přímými účastníky vzdělávacího procesu, většina odborníků, kteří jej zpracovávali, jsou zároveň rodiči, tudíž celou situaci mohou posoudit i z hlediska osobní zkušenosti.

Navrhovaná opatření jsou pouhou možností pro jednotlivé školy a jejich zřizovatele. Otázka financování je velmi podstatná. Ve většině bodů může škola využít šablony nebo jiné dotační programy, někdy je nutná dohoda se zřizovatelem.

Konzultační skupiny

Dokument byl zaslán k připomínkování pracovním skupinám pro rovné příležitosti zřízeným realizátory projektů Místní akční plány II v Karlovarském kraji. Členy těchto pracovních skupin jsou:

Tabulka 61 Pracovní skupina Rovné příležitosti MAP Karlovarsko II

Mgr. Denisa Slavíková	ZŠ Nová Role (zástupkyně ředitelky školy)
Mgr. Miriam Velínská	ZŠ 1. Máje Karlovy Vary (učitelka)
Mgr. Jitka Topičová	ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov (ředitelka)
Mgr. Věra Sosnovcová	2. základní škola Bochov, příspěvková organizace (ředitelka)
Mgr. Petra Vodenková	Český západ, o.p.s.
Mgr. Alžběta Pospíšilová	Člověk v tísni
Mgr. Hana Franzl	Agentura pro sociální začleňování
Bc. et Bc. Petra Broumská	Světlo Kadaň, z. s.
Ing. Markéta Hendrichová	MAS Sokolovsko o.p.s. (odborný řešitel projektu)
Ing. Miroslav Makovička	MAS Sokolovsko o.p.s. (odborný řešitel projektu)
Mgr. Martina Turková	MAS Sokolovsko o.p.s. (věcný manažer)

Tabulka 62 Pracovní skupina pro rovné příležitosti MAP SOKRA II (Sokolov, Kraslice)

Taťána Malinkovičová	ředitelka MŠ Citice
Mgr. Josef Sekyra	ředitel ZŠ Nové Sedlo
Mgr. Eva Grosmanová	ředitelka ZŠ Loket
Marie Pohlodkovou	asistentka pedagoga MŠ Sokolov, Kosmonautů
Mgr. Radomíra Nováčková	ředitelka ZŠ a MŠ Krajková
Bc. Terezie Houdková	učitelka ZŠ a MŠ Oloví
Mgr. Dana Fialová	ředitelka ZŠ Rotava
Marcela Davidková	učitelka MŠ Chodov
Mgr. Marta Hofmannová	učitelka ZŠ Sokolov, Běžecká
Mgr. Věra Habartová	vychovatelka SŠ, ZŠ a MŠ Kraslice
Lenka Chmelíková	učitelka ZŠ Šance, Horní Slavkov
Mgr. Jaroslava Červenková	ředitelka MŠ Rotava

Tabulka 63 Pracovní skupina pro rovné příležitosti MAP Krušné hory II

Ing. Bc. Kateřina Šplíchalová	vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Ostrov
Mgr. Dana Osičková	ředitelka ZŠ Pernink

Bc. Jolana Nečová	ředitelka MŠ Halasova
Zdeněk Janský	místostarosta MěÚ Hroznětín
Mgr. Hana Vaculíková	vedoucí odd., výtvarný obor ZUŠ Ostrov
Mgr. Ivana Harzerová	učitelka ZŠ Krušnohorská

Tabulka 64 Pracovní skupina rovných příležitostí MAP II Vzdělávání na Mariánskolázeňsku

Mgr. Luboš Borka	ředitel ZŠ Vítězství
Mgr. Jiřina Linhová	učitelka ZŠ a MŠ Čtyřlístek
Mgr. Petra Šandová	zástupkyně ředitele ZŠ a MŠ Lázně Kynžvart
Mgr. Božena Němcová	výchovná poradkyně ZŠ a MŠ Drmoul
Mgr. Dana Vondrášková	ředitelka ZŠ a MŠ při Léčebných lázních Lázně Kynžvart
Mgr. Daniela Hylmarová	učitelka ZŠ JIH
Mgr. Václav Kotoun	učitel ZŠ JIH
Mgr. Markéta Poláková	učitelka ZŠ JIH
Bc. Lenka Kysilková	zástupkyně ředitele Zš a MŠ Tři Sekery
J. Svobodová	preventistka ZŠ VH
Bc. Marcela Knedlíková	zástupkyně ředitele ZŠ Vítězství
Věra Volmutová	výchovná poradkyně ZŠ a MŠ Dolní Žandov
Ing. Miloš Srp	zástupce ředitele ZŠ Úšovice
Mgr. Jana Klečková	výchovná poradkyně ZŠ Úšovice
PaedDr. Alena Hálová	ředitelka ZŠ Úšovice

Tabulka 65 Pracovní skupina rovných příležitostí MAP II v Chebu

Mgr. Alena Jelínková	učitelka 1. stupně ZŠ
Mgr. Lenka Brodská	psycholožka PPP Cheb
Mgr. Eva Pospíšilová	učitelka 2. stupně ZŠ
Mgr. Petra Kučerová	speciální pedagog

Veškeré výstupy byly vždy zasílány členům pracovních skupin a zástupcům ČŠI, ASZ, NIDV, pracovníkům odboru školství, mládeže a tělovýchovy, členům realizačního týmu projektu KAP 1 v KK a dalším.

Školská inkluzivní koncepce bude dne 5. 6. 2019 veřejně prezentována spolu s tématem rovných příležitostí ve vzdělávání. Na akci vystoupí zástupce Ústavu výzkumu a rozvoje vzdělávání, ASZ, NIDV, SVP Karlovy Vary, PPP Cheb, ČŠI KK, NNO působících v Karlovarském kraji, a s příklady dobré praxe zástupci ZŠ a SŠ. Pozvání jsou zástupci všech vzdělávacích stupňů v Karlovarském kraji.

Přílohy

1. Východiska – studie
2. Dotazníková šetření
 - a) o inkluzi – pro pedagogické pracovníky
 - b) o motivaci žáků – pro pedagogické pracovníky
 - c) zákonní zástupci klientů pedagogicko-psychologické poradny
 - d) žáci základních škol – 1. stupeň
 - e) žáci základních (2. stupeň) a středních škol
- 3.

Použité zdroje

- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy. *Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji 2017/2018* [online]. 28.2.2019, , 68 [cit. 2019-04-09]; dostupné z: <http://www.kvkskoly.cz/manazer/dokumenty/Stranky/Vyrocnizpravy.aspx>
- Mladá generace v Karlovarském kraji - 2016. *Český statistický úřad* [online]. Praha, 2016 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/45964418/33021217k1.pdf/6a8f029e-f4e7-4c86-8c99-880201e1a471?version=1.9>
- Rejstřík škol a školských zařízení. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. Praha [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://profa.uiv.cz/rejskol/>
- Zaměstnanost/statistiky. *Integrovaný portál MPSV: Úřad práce* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/qrt>
- Registr poskytovatelů sociálních služeb. *Portál MPSV* [online]. Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=38BB81938B1CCC3D8A53EC6E4D34316D.node1?SUBSESSION_ID=1532959860088_1
- Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Integrovaný portál MPSV: Zaměstnanost, Statistika výdělků, Porovnání krajů, Platová sféra nepodnikatelská* [online]. Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=38BB81938B1CCC3D8A53EC6E4D34316D.node1?SUBSESSION_ID=1532959860088_1
- Pedagogická komora z.s. *Pedagogická komora: Nová tarifní tabulka pro pedagogické pracovníky* [online]. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2017 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: <https://www.pedagogicka-komora.cz/p/kontakty-odkazy.html>
- E15 Express. *E15.cz: Nástupní plat vysokoškoláků až 37 tisíc. Které obory se nejvíce vyplatí?* [online]. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2017 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/domaci/nastupni-plat-vysokoskolaku-az-37-tisic-ktere-obory-se-nejvice-vyplati-1330518>
- Česká školní inspekce. *Česká školní inspekce: Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2016/2017 - výroční zpráva ČŠI* [online]. Česká školní inspekce, 2017, 1.12.2017 [cit. 2018-

- 07-30]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Vyrocnizpravy/Kvalita-a-efektivita-vzdelavani-a-vzdelavaci-soust>
- Česká školní inspekce. *Česká školní inspekce: Vybrané aspekty implementace společného vzdělávání v období 1. pololetí školního roku 2017/2018* [online]. Česká školní inspekce, 2018, březen 2018 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: http://www.csicr.cz/html/2018/TZ_spolecne_vzdelavani_1_pololeti_2017_2018/html5/index.html?&locale=CSY
 - Česká školní inspekce. *Česká školní inspekce: Společné vzdělávání ve školním roce 2016/2017* [online]. Česká školní inspekce, 2017, říjen 2017 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: http://www.csicr.cz/html/TZ_spolecne_vzdelavani_16_17/html5/index.html?&locale=CSY
 - Rok poté - dopady reformy společného vzdělávání. *Nadace OPEN FUND SOCIETY: Společné vzdělávání ve školním roce 2016/2017* [online]. Nadace OSF, 2018, 2018 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: <http://osf.cz/cs/publikace/rok-pote-vysledky-vyzkumu-prezentuji-dopady-reformy-spolecneho-vzdelavani/>
 - *Analýza potřeb území Karlovarského kraje: projekt Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Karlovarského kraje* [online]. 2016, září 2016 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: http://www.kvkskoly.cz/manazer/projekty/Documents/Analyza_potreb_uzemi_KAP.pdf
 - Analýza sociálně vyloučených romských lokalit v Karlovarském kraji. *Karlovarský kraj* [online]. 2013, leden 2013 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: http://www.kr-karlovarsky.cz/krajsky-urad/cinnosti/Documents/social-zal/ANALYZA_FINAL_FINAL.pdf
 - SVOBODA, Jan. *Motivace a vznik závislosti*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2007. ISBN 978-80-7368-422-8.
 - Sekundární analýza - srovnání vybraných znaků méně úspěšných a velmi úspěšných tříd. *Česká školní inspekce* [online]. Praha: Česká školní inspekce, 2017, 31.8.2017 [cit. 2018-07-31]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace/Sekundarni-analyza-Srovnani-vybranych-znaku-mene-u>
 - KARTOUS, Bob. Audit vzdělávacího systému 2017. *Www.eduin.cz: Tisková zpráva - Audit vzdělávacího systému - situace se zhoršuje* [online]. Praha: EDUin, 2018, 30.1.2018 [cit. 2018-07-31]. Dostupné z: <https://www.eduin.cz/tiskove-zpravy/tiskova-zprava-audit-vzdelavaciho-systemu-v-cr-2017-situace-se-zhorsuje/>

Citace

- 1) Audit vzdělávacího systému EDUin, str. 13, poznámka pod čarou č. 52

Tabulky

Tabulka 1 Počty obyvatel v Karlovarském kraji dle věku k 31.12.	12
Tabulka 2 Výhled počtu obyvatel v Karlovarském kraji podle věku	12
Tabulka 3 Školy a školská zařízení zapsané v rejstříku škol a školských zařízení k 31. 08. 2018	13
Tabulka 4 Mateřské školy podle zřizovatele.....	15
Tabulka 5 Třídy a děti mateřských škol podle druhu poskytované péče	15

Tabulka 6 Děti a třídy mateřských škol podle druhu znevýhodnění	16
Tabulka 7 Individuálně integrované děti podle druhu znevýhodnění v mateřských školách	17
Tabulka 8 Jinak znevýhodněné děti a nadané děti.....	17
Tabulka 9 Poměr strávníků k celkovému počtu dětí v MŠ.....	18
Tabulka 10 Základní školy podle zřizovatele	20
Tabulka 11 Třídy a žáci základních škol	20
Tabulka 12 Žáci v běžných třídách základních škol zřizovaných obcí	21
Tabulka 13 Žáci se speciální vzdělávacími potřebami	22
Tabulka 14 Individuálně integrovaní žáci podle druhu znevýhodnění	22
Tabulka 15 Třídy a žáci podle druhu znevýhodnění – třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona.....	23
Tabulka 16 Počty žáků jinak znevýhodněných	24
Tabulka 17 Počty žáků běžných tříd a z toho počty žáků nadaných.....	24
Tabulka 18 Omluvená absence u žáků ZŠ podle ročníků.....	25
Tabulka 19 Neomluvená absence u žáků ZŠ podle ročníků.....	26
Tabulka 20 Výchovní opatření u žáků ZŠ podle ročníků za školní rok 2014/2015.....	27
Tabulka 21 Výchovní opatření u žáků ZŠ podle ročníků za školní rok 2015/2016.....	27
Tabulka 22 Výchovní opatření u žáků ZŠ podle ročníků za školní rok 2016/2017.....	28
Tabulka 23 Počty žáků, kteří končí vzdělávání podle ročníku a zařazení	30
Tabulka 24 Odchody žáků ZŠ na víceletá gymnázia.....	31
Tabulka 25 Počty středních škol podle zřizovatele.....	33
Tabulka 26 Počty žáků středních škol podle stupně vzdělání.....	34
Tabulka 27 Meziroční procentní rozdíl počtu žáků středních škol	35
Tabulka 28 Nově přijatí žáci do středních škol	36
Tabulka 29 Záměry počtu přijímaných žáků do 1. ročníků SŠ v porovnání s nově přijatými žáky	37
Tabulka 30 Podíl uchazečů hlásících se na gymnázia ve srovnání s počty žáků v 5., 7. a 9. ročnících a s počty přijatých pro školní rok 2017/2018	37
Tabulka 31 Oborová struktura uchazečů o studium v maturitních oborech pro školní rok 2017/2018	38
Tabulka 32 Úspěšnost u JPZ 4leté obory - % skór - lepší pokus	38
Tabulka 33 Počty žáků SŠ se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných třídách	39
Tabulka 34 Počty žáků jinak znevýhodněných	39
Tabulka 35 Počty žáků nadaných a mimořádně nadaných	40
Tabulka 36 Omluvená absence u žáků SŠ podle ročníků.....	41
Tabulka 37 Neomluvená absence u žáků SŠ podle ročníků.....	41
Tabulka 38 Výchovní opatření u žáků SŠ podle ročníků ve školním roce 2014/2015	42
Tabulka 39 Výchovní opatření u žáků SŠ podle ročníků ve školním roce 2015/2016	43
Tabulka 40 Výchovní opatření u žáků SŠ podle ročníků ve školním roce 2016/2017	43
Tabulka 41 Absolventi středních škol	44
Tabulka 42 Jiné případy ukončení vzdělávání - všechny školy bez rozdílu zřizovatel	45
Tabulka 43 Úspěšnost žáků SŠ u závěrečné zkoušky.....	46
Tabulka 44 Asistenti pedagoga.....	48
Tabulka 45 Počty vyplacených motivačních stipendií	50

Tabulka 46 Počty vyplacených prospěchových stipendií.....	51
Tabulka 47 Čerpání šablon v MŠ a ZŠ - 1. vlna	52
Tabulka 48 Čerpání šablon v SŠ - 1. vlna	54
Tabulka 49 Pracovníci a klienti pedagogicko-psychologické poradny.....	55
Tabulka 50 Pracovníci a klienti speciálně pedagogického centra - zřizovatel Karlovarský kraj	57
Tabulka 51 Pracovníci a klienti speciálně pedagogického centra - zřizovatel Statutární město Karlovy Vary.....	58
Tabulka 52 Klienti Střediska výchovné péče.....	60
Tabulka 53 Iniciátor příchodu do Střediska výchovné péče	61
Tabulka 54 Důvod příchodu do Střediska výchovné péče	61
Tabulka 55 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež v Karlovarském kraji	62
Tabulka 56 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.....	63
Tabulka 57 Průměrná hrubá měsíční mzda učitelů v ČR – medián	66
Tabulka 58 Průměrná hrubá měsíční mzda učitelů v ČR - průměr	67
Tabulka 59 Platy začínajících učitelů po absolvování pedagogické fakulty.....	67
Tabulka 60 Průměrná mzda nových absolventů vysokých škol v různých oborech	67
Tabulka 61 Pracovní skupina Rovné příležitosti MAP Karlovarsko II.....	108
Tabulka 62 Pracovní skupina pro rovné příležitosti MAP SOKRA II (Sokolov, Kraslice).....	108
Tabulka 63 Pracovní skupina pro rovné příležitosti MAP Krušné hory II	108
Tabulka 64 Pracovní skupina rovných příležitostí MAP II Vzdělávání na Mariánskolázeňsku.....	109
Tabulka 65 Pracovní skupina rovných příležitostí MAP II v Chebu.....	109

Obrázky

Obrázek 1: Mapa ČR - Karlovarský kraj.....	11
Obrázek 2: Karlovarský kraj - okresy	11
Obrázek 3 Hlavní aktéři vzdělávání.....	96

Grafy

Graf 1 Grafické znázornění počtu žáků základních škol	20
Graf 2 Grafické znázornění počtu žáků ZŠ, kteří ukončili vzdělávání ve školním roce 2017/2018.....	31
Graf 3 Počet nezletilých uchazečů o zaměstnání registrovaných v evidenci Úřadu práce.....	48